

23 Mayıs 1986
23. Mai 1986
Nummer 83

15 GÜNLÜK GAZETE
Redakt.: Moltkestr. 45
4100 Duisburg 1
Tel: 0203/34 03 97
Tlx: 855705 inmed d

Türkiye Posta

Postvertriebsstück Gebühr bezahlt 1 H 13 19 D

Dernek lokallerine neonazi saldırıları

Neonazi dazlaklar geçtiğimiz günlerde Gelsenkirchen, Duisburg ve Bonn'da Türk lokallerine saldırdılar. Herne ve Gelsenkirchen'de NDP'nin eylemleri protesto edildi. Polis neonazileri korurken Aşağı Saksonya seçim komisyonu FDP'nin adaylığını onayladı. Düsseldorf belediyesi ise örnek bir tavır aldı.

● Yazısı Sayfa 5'de

“İmza
dediler
hakkında

IG-Metall'in 1. Yabancılar Konferansı toplandı

Bedel ve vize kaldırılınsın, yerel seçim hakkı tanınsın”

IG Metall sendikasının Federal Almanya'da düzenlenen ilk Yabancılar Konferansı 8-9 Mayıs günlerinde Frankfurt'ta gerçekleşti. 199 delege iki gün boyunca göçmen işçilerin çalışma ve toplumsal yaşamındaki sorunlarını tartıştılar ve önemli kararlar aldılar.

Kemik muayenesinden sonra sınırdışı

Gevelsberg Yabancılar Dairesi 13 yıldır Federal Almanya'da çalışan işçimiz Ahmet Gencer'in 16 yaşındaki oğlu Cevdet'in yaşına tüm belgelerine rağmen inanmadı ve kemik muayenesinden sonra yaşının en az 18 olduğunu iddia ederek sınırdışı kararı aldı. Bu karara gerekçe olarak 16 yaşından büyük olduğu için vizesiz yasadışı Federal Almanya'ya girmek ve ikamet etmek suçlaması gösterildi. Açılan mahkeme kararının uygulanmasının durdurulmasını kabul etmedi. Yabancılar Dairesi yasal itiraz sürelerini beklemeden yasalara çiğnayerek Cevdet Gencer'i Türkiye'ye gönderdi. Cevdet Türkiye'de çaresizlik içinde intihar etmeyi bile düşünüyor. Yabancılar Dairesi şimdi de baba Ahmet Gencer'i sahtekarlıkla suçluyor ve sınırdışı etmekle tehdit

ediyor. Ahmet Gencer'in oturma izni iptal edildi. Halbuki kendisine oturma hakkı verilmesi gerekiyordu.

● Yazısı sayfa 6'da

Uzay taksisi ilk uçuşunu yaptı

20 Subatta yörüngesine

"İnzala dediler ben de imzalam"ım"

İşkencede öldürülen Hakkı Erdoğan'a "solunum yetmezliği"nden ölüm raporu veren doktorlardan Sacide Erden gerçeği iki yıl sonra tıraf etti. ● Yazısı 3'de

Mayıs gününe Frankfurt'ta gerçekleşti. 199 delege iki gün boyunca göçmen işçilerin çalışma ve toplumsal yaşamındaki sorunlarını tartıştılar ve önemli kararlar aldılar. Türkiye Postası konferansı izledi, delegeler ve sendika yöneticileriyle görüştü.

IG-Metall

1. Başkanı Hans Mayr'la röportaj

● Yazısı Sayfa 5'de

Fransa'da dernekler çalışmalarını hızlandırıyor

Bir musibet bin nasihate bedeldir

ORTAK Pazar, sosyalist ülkelerden yiyecek ithalini yasakladı. Federal Almanya'da hükümet hamile kadınlara ve küçük çocukların taze süt içmemelerini istedi. Türkiye'de Trakya kritik ilan edildi. Amerikalı uzmanlar kaza sonucu havaya yayılan radyasyon yüzünden önümüzdeki otuz yılda kaç kişinin kanserden öleceğini hesaplamaya koyuldular.

ÇERNOBİL'DEKİ kaza küçümsenecek bir olay değil. Kontrolnden çıkan atom enerjisi onbinlerce insanın sağlığını tehdit eden bir tehlike yarattı. Bu tehlike karşısında kaygılanıp tedirgin olmamak mümkün mü?

REAKTÖR kazasının duyulmasıyla birlikte kamuoyunun gözleri önüne alıkmamış bir manzara çıktı. Bunca yıldır bir atom savaşının tehlikelerini hiç umursamayan NATO hükümetleri ve bir dizi basın-yayın kuruluşu toprakta, suda, yiyeceklerde biriken radyoaktif maddelerin ne kadar zararlı olduğunu sayıp dökmeye giriştiler. Bu tartışmaların yararlı bir yönü de olduğunu söyleyebiliriz: Kapitalist ülkelerde yaşayan onmilyonlarca insan ilk defa olarak ve hem de en güçlü yayın araçlarının aracılığı ile radyasyon tehlikesinin ne büyük bir tehlike olduğunu, buna karşı korunma imkanlarının ne kadar sınırlı olduğunu öğrendi.

ŞİMDİ atom savaşını temel strateji haline getiren ve yitirdi atom silahlarının yasaklanması için yapılan her öneri geri çeviren NATO hükümetlerine sormak gerekiyor: Bir nükleer patlama olmadan yalnızca bir reaktörden çıkan gazlarla bu kadar geniş bir alanda böyle tehlikeli

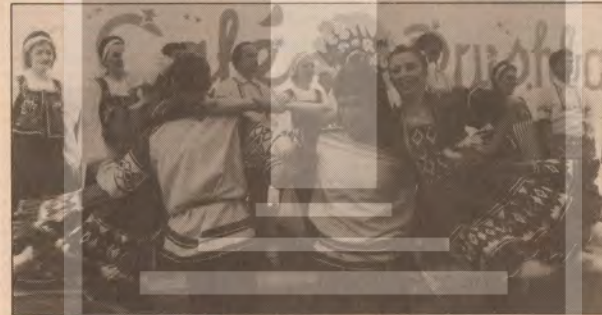
Devamı 2. sayfada

Türkiye Postası

Fransa Türkiye'li işçiler Birliği Genel Başkanı Kasım Yeşilgül, Fransa'daki gerici hükümetin göçmen işçi politikası, ve bu uygulamalara karşı FTİB'in etkinlikleri konusunda bilgi verdi.

Haziran ayında Fransa'da yapılacak göçmen işçiler ulusal konferansının ön hazırlıklarını anlattı.

● Yazısı Sayfa 6'da

5. Gençlik Festivali Dortmund'da yapıldı

Sosyalist Alman İşçi Gençliği (SDAJ) ve Marksist Öğrenci Birliği MSB Spartakus'un geleneksel olarak düzenlediği Gençlik Festivalinin 5.si 17-18 Mayıs tarihlerinde Dort-

MİR uzaya fırlatılmadan önce.

Gorbaçov: "İnsanların hayatı ve sağlığına karşı duyarlılığınızı eylemlerinizle ispat edin"

Sovyet lideri Gorbaçov televizyonda yaptığı bir konuşmada Çernobil'deki reaktör kazasıyla ilgili bilgi verdi ve

özellikle ABD tarafından yayılan uydurma haberleri eleştirdi. Radyasyon tehlikesinden gerçekten kaygı duyan-

ların her şeyden önce bir atom savaşını önlemek için

çalışmaları gerektiğine işaret etti. ● Yazısı Sayfa 9'da

Genç haber gelecek sayımızda.

Bir musibet bin nasihate bedeldir

Başta 1. sayfa

sonuçlar doğuruyorsa yarın bir savaşta patlatılacak binlerce atom ve hidrojen bombasının sonuçları ne olur? Atom santralindeki kazada radyasyon ile yarılanan 299 yararının bakımı için Sovyetler Birliği'nin bütün hastaneleri seferber olduktan başka Amerika'dan da iki uzman doktor geliyor, bir atom saldırsında yarılanacak yüz milyonlarca insanın kurtuluş ümidi nedir? Ve nihayet, ikbin kilometre ötede bir reaktör kazası Batı Avrupa'da yüz milyonlarca dolalık sebze ve meyvenin imha edilmesini gerektiriyorsa, bir atom savaşından sağ kurtulanların beslenebileceğini ne cesaretle iddia edebiliyor-sunuz?

SOVYETLER Birliği dünyadaki bütün atom silahlarının yok edilmesini amaçlayan bir plan önerdi. Şimdiye kadar hiçbir devletin önermediği kadar kapsamlı olan ve batıda da birçok kuruluş ve tanınmış kişiler tarafından olumlu karşılanan bu öneriye ne ABD ve ne de NATO bir cevap vermedi. İnsanlar bunu görmüyor mu?

NATO hükümetleri zaman zaman "atom silahları yok edilsin" önerisine cevap olarak "O zaman sırf klasik silahlı ordular kalır ki o alanda Sovyetler daha güçlü" diye cevap veriyorlar. Bu kaygıları dikkate alan Gorbachev nisan ayında Atlantikler Urallara kadar uzanan bölgede, yani tüm Avrupa'da klasik silahların karşılıklı azaltılmasına ve bu önlemlerin yerinde kontrol edilmesine hazır olduklarını söyledi. ABD hükümeti bu öneriye de cevap vermedi.

"SILAHLARI azaltalım" önerilerinin ABD tarafından inatla geri çevrildiğini dikkate alan Sovyetler daha geçen ağustosta atom bombası denemelerini tek taraflı olarak durdurduklarını ilan etmiş ve Washington'u da aynı yolu izlemeye çağırışlardı. Reagan bu çağrıya da sürekli geri çeviriyor. Moskova ABD'den gelen her "kabalı etmiyoruz"a, "biz süreyi yeniden uzattık, bir daha düşünmenizi istiyoruz" diye cevap veriyor. En son önmümüzdeki 6 Ağustos'ta kadar deneme yapmayacaklarını açıkladılar. Böylece Sovyetler tam bir yıl boyunca hiç atom denemesi yapmamış olacaktı.

ABD sözcüleri peşpeşe atom bombası patlatırken "ulusal güvenliğimiz için bundan vazgeçemeyiz" diyorlar. Peki ya Sovyetler? Onlar nasıl vazgeçebiliriz? Üstelik de tam bir yıl boyunca ve tek taraflı olarak, yani ABD denemesine devam ederken!

SILAHSIZLANMA ve barış meselesine kimin daha sorumlu ve tüm insanlığın çıkarları açısından yaklaşıp yaklaşmadığını anlamak için daha iyi bir örnek bulunabilir mi? NE kadar çok insan bu sorularla karşılaşsa atom savaş tehlikesini insanlığın başına bela edenlerin kimler olduğu o kadar çabuk anlaşılır.

Türkiye Postası

ABONE VE SATIŞ KAMPANYASI

Şimdi kampanyamızın ikinci aşaması başlıyor

1986 yılında başlattığımız abone ve satış kampanyası temsilcilerimizin, okurlarımızın başanlı çalışmaları ile devam ediyor. Sizlere bu sayıda, köşemizde bugüne kadar sürdürülen çalışmaların sonuçlarını iletmek istiyoruz.

Türkiye Postası kampanyanın başladığı günlerde, Avrupa'daki temsilcilerinin o güne dek yaptığı çalışmaların elinde verileri göre değerlendirildi. Bu değerlendirilmenin ışığında ve bölgelerimizdeki durumu gözönünde bulundurularak tüm temsilciliklere elden satış ve abone konusuna hedefler önerdi.

Mart ayı ortalarında hedefleri temsilciliklere birer yazı ile bildirildi. 1 Mayıs tarihine dek elde toplanan verilerin sonucu yaptığımız yeni değerlendirmeye göre, Federal Almanya çapında gerek elden satışta, gerekse abone artısında en başarılı temsilciliğimiz **Herrenberg** oldu. Önerdiğimiz hedefleri aşan bu temsilciliğimizde yazı abone ve satış kampanyasında başarılı çalışmalarıyla ikinci sırayı alan **Münih** ve üçüncü sırayı alan **Stuttgart** temsilcilerimizi kutluyoruz.

Federal Almanya'da bu süre içinde **Hamburg, Kassel, Münster, Köln, Karlsruhe, Dortmund, Bergkamen, Mühlacker, Horb, Oldenburg, Nürnberg, Bremerhaven** temsilcilerinde de kampanya çalışmalarında bir hareketlenme gözlemleniyor.

Federal Almanya dışında, diğer Avrupa temsilcilerimizde ise durum şöyle: **İngiltere** Türkiye Postası temsilciliği başanlı bir çalışma ile belirtilen hedefi aşmış durumda.

Hedefe ulaşan **İsvetç** temsilciliğimiz

ise, bunun yanı sıra okurlarla ilişkisinin canlandırılmasını, gazetemize düzenli haber akışının sağlanmasını başardı.

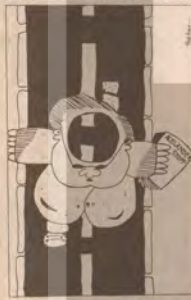
Bu kampanyaya güç veren tüm temsilcilerimizi ve okurlarımızı selamlıyoruz. Şimdi kampanyamızın ikinci aşaması başlıyor.

Haydi, daha fazla abone, daha fazla okurlar!

Daha yaygın okunan, güçlü bir Türkiye Postası için!

Dostça selamlarımızla.

OKUYUCU POSTASI

Hittlercilik hortlatılıyor

Münih'te istasyonda telefon ederken, iki adamın başıştıklarını gördüm. Telefonda oldukça uzun bir süre üzerine kavga ettiklerini anlayamadım. Telefon kulübelerinden dışarı çıktığımda adamın biri koşarak gidiyordu. Diğer adam arkasından bağırıyordu devam ediyordu. O sırada bir reklam plakasının üzerinde, giden adamın yığıldığı yazılı gördüm. Yazıda "Australier raus, NEP" yazıyordu.

Yaşlı adam "bugüne kadar çektiğim yazı. Neden böyle bir şey istiyorsunuz?" diye bağırıyordu. Orada o kadar in-

Bu seneye içinde karşılaştığımız acı olayı sizlere aktarmak istiyorum. Öğretmen olan eniştem madeni manevi sıkıntısından dolayı intihara teşebbüs etmiş. O gün de bir akrabamızın uğrunda vardı. Bizler oraya gitmiştik. Geri döndüğümüzde bir de neyle karşılaşacak eniştem iki ayıyız hapları, benzeri solmuş ölü gibi. Hemen oradan zar zor takılı bulabildik. Takılı potürü hiç telaşa kapmadan sanki gezmeğe gidiyormuş gibi normal sürüyor araba.

"Kardeşim biraz hızlı gider misin? Hastamız çok ağır" dedince aldığım cevap, "En iyisini yapmış, ben de böyle bir şeyler düşünüyordum. Bugün beşinci seferim olduğu böyle hastalar" dedi. Neyse, geçen 12'inde geldik. Numune hastanesinin kapısına. Hastayı taşımak için hiçbir şey yok. Karşım sırta aldık çıktı doktora. Beklerdik doktor gelmez, eniştem yine tena-şti. Doktorun odasını sordum, gösterdikleri kapıyı vurduğum, girtilim ki doktor bey makamına oturmamış, almış eline sigara, kahveyi, hemşire yanında. Ben, "Doktor bey, çok acil hastamız var, lütfen baka misiniz?" dedince, "Çık dışarı geliyorun" dedi kovaşına. Acil serviste kapıcı "Ben yıkayacağım mide-

o da gelebilir. Bir baktı, bir içine yapmasını söyledi hemşireye. Sonra kapıcıya "Su yoksa bu işe suyuyla yıkayır mıdeyi" dedi. Neyse ki eniştem kurtuldu.

Suna inanıyorum ki böyle gelişmiş böyle gitmeyecek.

Hamburg/Sevil

Deve

Mart ayının ilk haftasında Federal Almanya'ya gelen Türk Dışişleri Bakanı NATO çevresinde yaptığı görüşmelerde "NATO gücündendirilmeli, NATO üyesi ülkeler arasındaki ilişkiler çok yönlü olarak geliştirilmeli ve bağ düşmana karşı birlik olmalıydı vb." dedi.

Sınır komşularımıza ilişkileri gerginleştirmek için ellerinden geleni arkalarına bırakmayanlar, hiçbir tutarı sorun yokken komşularımızı bağ düşman ilan edenler bu sorulmuş ve alım almış cıgınlıkları dolı kapıların vermedin önce düşünmelidirler. Hem de çok düşünmelidirler.

Kıptık bir örnek verecek olursam sınır komşumuz, Sovyetler Birliği'nin de bağ düşman olduğunu, tam tersine gerçek

Türkiye Postası'ndan okurlarına

Türkiye Postası'nı ziyaret eden okurlarımız bizim teknik olanaklarımızın ne kadar sınırlı olduğunu bilirler. Biz de az kadro ve sınırlı teknik olanaklarla yayın çıkartmanın zorluklarını her gün yaşadığımızdan, mayıs ayı başında Düsseldorf'ta açılan yeni başlı tekniklerinin sergilediği fuarı, bu alanda duyma neler yapıyor, bilginiz görgünüz artsin diye bir gezelim dedik.

Fuar'dan çıktığımızda "iyi ki gezdik" mi, yoksa "keşke gelmez olsaydık" mı diyeceğimizi şaşırdık. Çünkü nasıl bir güçte yarışmakta olduğumuzu bir kere daha carpı yüzümüze. Dünyanın dört bir yanından getirilmiş tekniklerin işler halde sergilediği fuarda neler gördük ki! Devasa rotatifler, elektronik cihazlar, insan emeğini en aza indiren, sayılan cihazlar olarak ekranda izleyebildiğimiz, bir düğmeye basarak koca sayfaıı değişik karakter ve puntolarla yeniden düzenleyebildiğimiz dişi makinaları, filmler, boyalar, serigraf, fotoğraf, fotokopi makinaları, akıl almaz bir süratle merdanerler arasından akan kağıtlar... Ve daha ne ise yaradığını bile çözemediğimiz binlerce çeşit tekniğe.

Bu teknik olanaklar ve gelişme bize gerçekten şaşırttı. Ama üç yıl boyunca hiç aksatmadan bir kaç daktilo, mü noteband makinası ilk dişi makinesi, her bir aletuna, her bir foto rafı, elle düzelticileri satır satır, başlıklarla kelime kelime yapıştırmak zorunda olduğumuz birer teknik, vidaları kalem olums bir agraizörler, roportaj yaptığımız kişileri kimi zaman ürktiren tank gibi koca kara teydimiz, yavaşlığı nedeniyle modası geçmiş bir repro kamera, ama özenli bir insan makemesiyle yaptığımız işe saygımız, bizi bu teknikle kabul edip okuyularımıza güvenimiz arttı.

Şimdilerde fuar'daki teknikle ulaşacağımız mümkün olmadığını biliyoruz. Bunun için daha çok çalışmalı, aklımızı, hünerimizi, yaratıcılığımızı gerçekleri en etkili biçimde kullanma doğrultusunda seferber etmeliyiz. Ancak biz yayın alanında çalışıyoruz. Anlatmak istediklerimizi enlizek demir asa, ayagımızda demir çakı dolarsak anlatamayacağımıza göre hiç değışle imkânlarımızı zorlayarak daha iyi teknikle kavuşabiliriz. Bunun için de, bizim çalışmalarını yanı sıra gazetemizi haberleriyle besleyen, dağtan ve okuyan sizlerin deste-

başlıklarını taşıyan başlıkta da belirtildiği gibi, Türkiye Postası'nın olduğu o kadar çabuk anlaşılır.

Türkiye Postası

Adi-Soyadi
Adresi

Ülkesi

Abone Fişi

6 aylık (12 sayı) ☐

1 yıllık (24 sayı) ☐

Tarih:

Abone ücretini Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität e.V. Konto-Nr. 219-004090, BLZ 350 500 00, Sparkasse Duisburg-Kaisersberg hesabına yatırınız ve bu abone fişi ile birlikte havale makbuzanızı Türkiye Postası Abone Servisi, Moltkestr. 45, 4100 Duisburg 1 adresine postalayınız, veya aşağıdaki ödeme vekâletnamesini doldurup imzalayarak bize gönderiniz. Bu abone spangini 10 gün içinde (posta damgası geçirdi)ni yazılı olarak başvurarak iptal edebilirsiniz.

Tarih: _____ imza: _____

Für Bundesrepublik
(Federal Almanya için)

ABBUCHUNGSVOLLMACHT
(Kontodan çekim vekâletnamesi)

Ich ermächtige Sie hiermit „wiederuffertlich“ die TÜRKİYE POSTASI Abonementgebühren von meinem Konto einzuziehen.

(Sizlere bu imzamızla -her an geri alabileceğimiz üzere- TÜRKİYE POSTASI'nın abone ücretini kontodan çekme hakkını veriyoruz.)

Beginn ab: _____ Abbuchungsmodus: _____
(başlangıç tarihi) (Kontodan çekme yöntemi)

Name, Vorname: _____
(Soyadı, Adı)

Strasse, PLZ, Ort: _____
(Adres)

Mein Bank/Postcheckkonto bei: _____
in: _____
(Bankamın/postahannın adı)

Konto Nr.: _____
(Hesap numarası)

Datum: _____
(Yeni)

Bankleitzahl: _____
(Banka numarası)

Unterschrift: _____
(imza)

Abone bedeli

	F.Alm.	Belçika Danim.	Fransa	İngiltere Hollanda	İsviç
6 aylık	30 DM	600 BF 120 Krm	85 FF	8.40 E	35 G
1 yıllık	60 DM	1200 BF 240 Krm	170 FF	16.80 E	70 G
					95 Krm

Türkiye Postası: 15 günde bir çıkar Herausgeber: Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität e.V. Donaustadt 1000 Berlin 44 Verantwortlicher Redakteur: A. Söylemezoglu Anschrift der Redaktion: 4100 Duisburg 1, Moltkestr. 45 Tel: (0203) 340337 Herstellung: Indomedie, 4100 Duisburg 1, Moltkestr. 45 Druck: Druckhaus WAZ GmbH & Co. Betriebs KG - 4300 Essen 1, Banka Hesabı: Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität e.V. Konto-Nr. 219-004090, BLZ 350 500 00 Sparkasse Duisburg-Kaisersberg Abone Kuyuları: Federal Almanya ve Berlin'de 6 aylık (12 sayı) 30 DM, 1 yıllık (24 sayı) 60 DM. Temsilciler: Fransa-Paris Tel: 1-2582690 İsviçre-Basel Tel: 061-2211591 Hollanda-Den Haag Tel: 070-890 336 İngiltere-Londra Tel: 01-8816514 Danimarka-Kopenhag Tel: 01-707506 İsviçre-Stockholm Tel: 08-7401941

yaşlıyorum.
Yaşlı adam "bugüne kadar çektiğimiz yetti. Neden böyle birsey istiyoruz?" diye bağırdı. Orada o kadar insan olduğu halde yabancılar dışarı yazısını yazan kişiye bir tek yaşı adını tepki gösteriyor. Benim ve diğerlerinin yaşadıkları olaylarla Hitlerciğin hortlatılmasıyla karşılaştığını biliyor ve buna karşı omuz omuza savışıyoruz.

Münih Kızlar Grubu

OKUYUCU ŞİİRLERİNDEN SEÇMELER

Çocuğum olacak yakında

Baba olacağım ne mutlu bana
bir telaş aldı, bir heyecan
bedenimi

Mandela'yla

Dev ormanlar Afrika'da
dev gövdeli geniş dallı
köklerinde zenci kani
her yaprağı bir Mandela.

Dev bir güneş Afrika'da,
alev alev ışınları
sanki kız zenci kani
her damlası Mandela.

Dev bir umut Afrika'da,
kara yumruk çirpiliplik
yürünmekte yalnızlık
her adımı bir Mandela.

Afrika'da Afrika'da
duyuluyor tam-tam sesi
güm güm vuran yürek sesi
her solukta bir Mandela.

Cengiz Doğu

Beynimi kemiriyor
Çocuğuma vereceğim hediye
Devlet basması
Sırtına yüklemiş şimdiden borç
kittesi

Hediye olarak çocuğuma
Ben versem ne yapam
Kucağına nepal bombası
Versem acaba beğenir mi
Ölüm yüklü füzelerin sırtına

Gezdersen korkuncu feza
Bindirsem nükleer denizaltıya
Görün denizin dibine
Korkudan kaçışın baklamları
Olmuştur, olmuştur
Yapamıyorum,
beşgözüremiyorum
Seyahata çıkarsam Afrika'ya
Akranlarımla göstersem
Açıktan bakımsızlığın topluca
ölümünü
Ağlamaları, inlemeleri duyusun
Öğrensin geleceğinden dünyaya
Ağlaması öğrensin
Açığa alsın.

Pilot/İsviçre

Zincirleme hasret

Ben sana hasretim
sen de bana
ikimiz de hasretiz umuda
umut ekmeğe hasret
ekmek barış
barış memleketimize hasret
memleketim kurtuluşu
kurtuluş bize hasret

A.C. Oğlu/Hollanda

Hem de çok düşünmüldür.
Küçük bir örnek verecek olursam sınır komşumuz Sovyetler Birliği'nin hiç de baş düşman olmadığını, tam tersine gerçek dost olduğunu beslikte beşerler dahi anlayacaktır. Emperyalistlerin Türk topraklarını paylaşma planı yapıp bunu felsefe başlatmaları zaman Türkleri yarım eden tek devlet Sovyetler Birliği idi. Emperyalist orduların yurttan kovulmasından sonra genç Türkiye Cumhuriyeti devletini tanyan ilk ülke de Sovyetler Birliği idi. Bugün ağır sanayi olarak sayılabilecek fabrikaları yine onların desteği ile kurulmuştur.

Sayın bakan bey, sizin kimi baş düşman ilan ettiğinin rahmetli dedem duysa "çüüş de-ve" derdi.

H.H.Doğan/Hamburg

diğer türden seretler etmiyaz. Ancak bu da yaşı anlamızda düşünülür. Anlatmak istediklerimizi elimizde demir asa, yağımızda demir çarık dolarsak anlatamayacağımız göre hiç değışle imkânlarımızı zorlayarak daha iyi tekniğe kavuşabiliriz. Bunun için de, bizim çabalarımızın yanısıra gazetelerimiz haberleriyle besleyen, değatan ve okuyan sizlerin desteğine de ihtiyacımız var.
El birliği ile en güzel ulaşabileceğimizde, Avrupa'da yaşayan göçmen işçi ve emekçilerimizin sesi, kulağı, gözü olma görevini layıkıyla yerine getirebileceğimiz yürekten inanıyoruz.

Türkiye Postası

Barış Yılı Yayınları
Ruhr Uluslararası Barış Yılı Girişimi
TÜRKİYE'DE BARİŞ SAVAŞINI'N
KÜÇÜK SEYİR DEFTERİ
G.Doğan Görsen
Fiyatı: 10,- DM
ULUSLARARASI BARİŞ YILINDA ÜLKEMİZDE
BARİŞÇILARIN YARĞILANMASI SÜRÜYÖR
Fiyatı: 3,- DM
İsteme adresi: Ermiş Verlag

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1. Federal Almanya'da bulunan faşist nitelikli Türk Federasyonunun eski başkanlarından olup, Papa suikastında da adı kanşan fakat delil yeter-sizliğinden ötürü serbest bırakılan tanınmış faşist militan adı ve soyadı, 2. Daha çok denizlerin kavgalı kesimlerinde yaşayan iyi ve eli lezzetli bir balık türü - Bir işi para karşılığında değil de sadece benimsediğini ilan yapan kimse, 3. Bin metrenin kısa yazılışı - Bir şeyin elden ele verilmesi, 4. Doğu müziği enstrümanlarından biri - Kamer - Bir tür başlık, 5. Karsızlık hastalığı - Akşamda, ardı sıra anlamına gelen bir deyim, 6. Bir turtu aleti - (Ters-i) Kimyada alınan simgesi, 7. Bir bağlanti eki - Bir ismi de ölümsüzlük ikisi olan ve içten işçisi sonusuz kadar yaşama gücü verdiği varışılan su (Eski dil), 8. Uzaklık gösteren bir edat - Otoların çeryan kutsunumun kısa adı - Herhangi bir emri yerine getirme, 9. (Tersi) Bir tür hafif yarıy kayış - Bir gaz adı, 10. Bir kimseye karşı duyulan kurvetli düşmanlık hissi, hınc - Uğursuzluk veya felaket getiren kimselere denir.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1. M.Ö. IV. yüzyılda yaşayan ünlü bir Yunan filozofu - Bir taş kömürü cinsi, 2. Konya'nın bir ilçesi - Kimyada nikelin simgesi, 3. (Tersi) Türkçede bir Avrupa ülkesinin kısa yazılışı - Ülkemizin Doğu kesiminde bulunan büyük bir göçebe aşireti, 4. El ve ayak parmaklarının uç kesimlerinde şışik şekilde kendini gösteren bir hastalık adı - Bir renk, 5. Yeterince almanca - İtalya'da bulunan eğri dursması ile tanınmış kule, 6. Birkaç kelimedden oluşan küçük cümle, 7. Yaradan, Tann - (Ters-i) Düşünlere tutulur, 8. Parlatılmış metallerle verilen gelen ad, Allah, Rab 9. Yanardag ifrazatı - İspan - Fizikte bir kanun, 10. Elbiselerin alt kısmında denir - Farsça anlama gelen veya bir durumu ya da nesneyi tanımlayan (Eski dil), 11. Genel olarak hamur işi olan ve çeşitli şekillerde yapılan bir yiyecek türü - Suğu veya cezaı bağlamla, 12. (Tersi) İyi ve iyi dinlere denir - Büyük Okyanus ve güney denizlerinde yaşayan postu değeri ve memeli bir hayvan.

GEÇEN SAYIDAKİ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1. Orhanpaydın, 2. Laaf - Seher, 3. Ömlet - Rulo, 4. Fildisi - Elem, 5. Aerobik - Da, 6. Ağ - Rakam - Ca, 7. La - Sn - Cereme, 8. Mini - Hacıvat, 9. Elan - Asena, 10. Ek - Is - Ezop.
YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1. Ollopalme, 2. Rami - Galle, 3. halla - naK, 4. Adersin, 5. Tiran, 6. As - Sok - Hus, 7. Peribacsa, 8. Ahu - Imce, 9. Yelek - Rine, 10. drol - Cevaz, 11. edama, 12. Naima - Etap.

Eski CHP Genel Başkanı Ecevit 1 Mayıs saldırısıyla ilgili olarak Genelkurmay Özel Harp Dairesi'nden şüphe ettiğini söylemişti

1 Mayıs katliamının ardında hangi gizli güç var?

Günlerce süren hazırlıklardan sonra, boydan boya aşıflarla donatılan İstanbul, o sabah da 1 Mayıs'ı karşılamaya hazırdı.

Sabahın çok erken saatlerinde işçiler, emekçiler, ellerinde karanfiller öbek öbek toplanma merkezlerine akıyor, davullar zurnalar çalıyor, halk oyunları oynanıyordu.

Üç koldan başlayan yürüyüş kortejinin başı, 1 Mayıs alanına ulaştığında bir ucu Sarıcahané'de öbür ucu Beşiktaş'a beklemeye geçmişti. Saatler ilerledikçe alan hızla hınca dolmuş, kortajlar yer bulamadı güçlük çekiliyordu.

Saatler 19.00'u gösterdiğinde, DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler kürsüde mitingün son konuşmasını yapıyordu. Üç el silah sesi... kısa bir sessizlik ve ardından alana ölüm kusan silahlar patladı. Panzerler kalktı halkın üstüne tazyikli su, ses bombaları copları ile saldırdılar. Kazancı Yokuşu ölüm getirdi. Kanlı 1 Mayıs'ın yaşandığı günlerin anferisinde faşist terör turandırılıyor, gerici güçler, 1 Mayıs öncesi büyük bir antipropaganda başlatarak "1 Mayıs'da büyük olaylar çıkacağım, kan gövdeyi güttüreceğini" belirtiyorlardı. Gerici güçlerin bu saldırısı 34 ölü yüzlerce yaralıyla sonuçlandı. Gerçek sorumlular ortada dolarsın, 1 Mayıs hazırlık komitesi üyeleri tutuklanarak yargılandılar. Göstermelik bu davayla olayları kapatmak isteyenler başanlı da oldular. Olayın gerçek faileri ortada dolarmaya bugün de devam ediyor. "1 Mayıs 1977" adı altında açılan dava ise beraatle sonuçlandı.

1980'den sonra anarşiyi önlemek, bahanesiyle iş başına gelenler, asil faileri bulmak için bir çaba gösteremelerdi doğal olarak. Çünkü gerçeklerin ortaya çıkması en başta onların işine gelmiyor. İşçi, emekçi kanı aktıran bu saldırının üzerinden 9 yıl geçmesine rağmen 1986 yılı dolayısıyla bu katliam yeniden gündeme geldi. Bunca yıldır söylenmeyen bazı noktalar dergi ve gazetelerin sayfalarına yansımaya başladı.

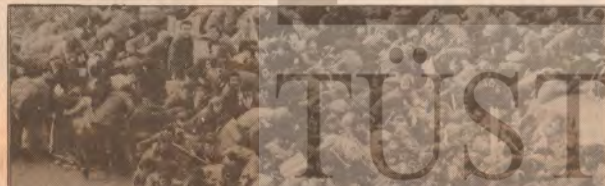
Kazancı Yokuşu ve beyaz Renault

1 Mayıs 1977 katliamında ölen 35 kişiden 25'i Kazancı yokuşunda kaçarken yaşamını yitirdi. 1 Mayıs ertesinde "esrarengiz beyaz Renault, olarak gazete sayfalarına geçen, ama birze hiç de esrarengiz olmayan polis arabası, bu ölümlerin bir kısmının sebebi oldu. Kaçan kalabalığın üzerine doğru yokuş yukarı ateş açarak çıkan polis otosu, kaçmakta olan insanlarda panik yarattı. Pekçok insan ezilerek öldü.

1977 yılı şubatı sonu

Aşabya hareket ettik. Yol kapandı, geri döndük. Alın kenarından Sıraşevlere doğru hareket ettik. Yol kapalı olduğu için şoförün yanında oturan arkadaş tomsunu çı-

karttı ve ateş etmedi." Polis Dalkılıç'ın sözünü ettiği beyaz Renault birçok görgü tanığına da belirtilen kalabalığın üzerine ateş ederek Sıraşevler yönünde kaçan araba.

500 bini aşkın kişinin katıldığı 1 Mayıs 1977'de saldırıdan önce işçiler alanda

Ancaz polis Dalkılıç'ın "ateş etmedik" iddiasına karşı Dalkılıç'ın aynı Renault'ta bulunan 7. Birlik görevlisi polis memuru Necati Tınaz ise ateş ettilerini itiraf ediyor ve olayı şöyle anlatıyor: "1. Şubenin beyaz Renault otosuyla yaralıların bir kısmını bizzat ben götürdüm. Bu arada hastaneye giderken beş kişilik bir grup, Sıraşevler caddesi, Alman Hastanesi önünde ilerledikleri sopolan bizim arabaya atıldı. Bu sırada benim ve yaralıların korunması için müddürmüzün yanımıza verdiği makinelik tüfek taşıyan bir arkadaşımız hücum edenlere, 'çekilin yanınızdan yürürüm' ikazıyla havaya beş el ateş etti."

Beyaz Renault'un Kazancı yokuşunda Taksim istikametine doğru

hızla hareket ettiğini gören tank, Fevzi Karadeniz Cumhuriyet Savcılığına verdiği ifadede olayı şöyle anlatıyor: "Panik başladı. Halk Kazancı'ya doğru hücum etti. Millet Kazancı yokuşundan aşabya doğru kaçarken Pamuk Eczanesi'nin arkasındaki garaja park etmiş bulunan beyaz renkli Renault'dan otomatik silahlarla ateş açıldı. Ve otomobil Sıraşevler istikametine kaçtı."

Aynı anıya ve ateş eden polisi gören diğer bir görgü tanığı da Türkiye Emek Partisi Genel Başkanı Mihri Belli, savcılığa verdiği ifadede: "Bir panzerden yayılan ateş şeklinde ve Kazancı yokuşu istikametine doğru ateş edildiğini gördüm. Beyaz Renault'yu da gördüm. Ancaz iki kişi yaralı polis vardı. ki bu polislin ölen polis olduğunu sanmaktayım. Bu arabaya yol açmak için halka doğru ateş ediyorlardı. Ve otomatik silahla ateş edilmekteydi." diyor.

Üniversite, iddianamede yer almadığı gibi, Kazancı yokuşundaki ölümlerin büyük bir kısmına sebebiyet veren bu emniyet görevlilerin hakkında da dava açılmadı.

Panzerler ölü ve yaralı

halkın dağılması için sis ve göz yaşartıcı bomba atıldı. On tarafta oturdugunu için kaç bomba atıldığını bilmiyoruz."

Allendé'yi deviren ITT'nin oteli Intercontinental

1 Mayıs davasının ilk duruşma savcısı Yeni Gündem dergisine yaptığı değerlendirmede, "Kamulların gelişigüzel toplanması olmasına rağmen soruşturma evrakının yeterli ıspatından berraklaşmış" söylüyor. İlk duruşmada "Kama görevlileri hakkında soruşturma açılmasını" isteyen bu savcı kisa bir süre sonra görevinden alınmıştı.

Bu savcı bugün olayın karanlıkta kalışını şöyle yorumluyor: "Süleyman Demirel'in, Ecevit'in 3 Haziran tarihli mitinginden önce, 1 Mayıs'tan cesaret alan güçlerden, söz ederek, bir suikastte karşı karşıya kalabileceğini bildirmesi, bunu yaparken uğrayacağı prestij kaybını göze alması, ortada Demirel'in bile gücünün ayan bir olay olduğunu gösterdi. Ecevit ise gerek seçimin öncesinde, gerekse seçim sonrasında bir TV konuşmasında 1 Mayıs olayını aydınlatacağını

rah odada MIT mensupları olduğunu, 19.30 sıralarında da terası çıkıldığında sauna ve plaj kısmının yanındaki havuzda zemin betonlarını yapan işi amele, işçi ehlisiyle çalışıyorlardı, diye anlatıyor.

Görgü tanıklarının da belirttiği gibi otelden alana ateş edildiği, mümkün olduğunca saklandığı. Yargı makamlarının çalsmalarının önu kesiliyordu.

MIT görevlilerine ayrılan beşinci katalı 510 numaralı odada ve bunun bir üstündeki 613 numaralı odanın camlarında kursun deliği saptanıyor. Ama hazırlık evraklarında başka odalardan söz açılmıyordu.

Intercontinental otelinin o olayda kimler tarafından nasıl kullanıldığı oteldeki bir personelin yardımıyla saptamaya çalışan ve bazı bulgular elde eden bir sendika yu. neticisi ise "Henüz zaman erken, hen zaten ben bütün belgeleri kaybettim. Adama yolda giderken otomobili çarpabilir" diyerek açılıma yapaaktın kaçınıyor.

1 Mayıs saldırısı ve devam eden tertipler bir zincirin halkasıydı

doğru. Kaçan kalabalığın üzerine doğru koşu koşu yukan ateş aparık bir kaç polis otosu, kaçmakta olan insanlarda panik yarattı. Pekçok insan ezilerek öldü.

1977 yılı hazırlık soruşturması evraklarına göre; olay günü Intercontinental otelinin yanında, Osmanlı Bankası'nın önünde görevli olan polis memuru, Ahmet Dalkılıç, silahlar atılmaya başlandıkdan ki bu bir süre sonra Kazancıye konusuna sapılmış, birkaç adimlik mesafede bir polis arkadaşının yaralı vaziyette yerde yattığını görünce yanına gittiğini söylüyor ve olayı şöyle anlatıyordu: "Sürünerek yanına gittim. Çektim, etraftan arkadaşlar dayadılar ettiler, garaja soktuk. Orada beyaz renkli birinci şubeye ait Renault otomobile bindirdik.

Saldından sonra alandan bir görüntü

Rapor düzenleyerek işkenceye göz yuman bir doktorun itirafı

"İmzala dediler ben de imzalamdım"

"O raporu ben hazırlamadım. Raporu asistanım Dr. Perver Koylan hazırladı. Ben uzun süre imzalamak istemedim. Hatta kıtibi başkama bile çıktım. Kırsal Başkan Prof. Dr. Ahmet Sevim Büyükdemir, bize gelen sevk yazısında akut böbrek yetmezliği ve akciğer ödemi yazılı bu raporda ona uygun olsun. İmzala" dedi ve ben de imzalamak zorunda kaldım. Benim orada gerçekten bir şey yapma imkanı yoktu."

Bu sözler 30 Eylül 1984'de işkenceye öldürülen Hakkı Erdoğan'ın ölüm raporunu "solunum yetmezliği" olarak imzalayan Dr. Sadiye Erden'e ait.

Askeri savcının hazırladığı iddianameye göre, TİKKO soruşturması nedeniyle gözaltına alınan Hamdi Eroğlu'nun 18 Eylül'de Hakkı Erdoğan ile buluşacağını söylemeye iş üzerine Erdoğan buluşma yerinde polis tarafından yakalanıyor.

TİKKO İstanbul Bölges sorumlusu olduğu iddiasıyla soruşa çekilen Hakkı Erdoğan gördüğü ağır işkence sonucu 29 Eylül günü Gülmüşyay hastanesine kaldırılıyor, nöbetçi doktorun hastayı kabul etmemesi üzerine Haydarpasa Kabeir Hastanesi'ne sevk edilen Hakkı Erdoğan'a "akut böbrek yetmezliği ve akciğer ödemi teşhisi" koyuyor. Bu teşhisi koyan kadın hastahik-

İşkence eden ağır vaziyette Çapa'ya getirilen Hakkı Erdoğan yarım saat sonra ölüyor.

Ölüm raporunu imzalayan üç doktora bin bir olan Dr. Sadiye Erden, Hakkı Erdoğan'ın hastaneye getirilişini şöyle anlatıyor: "Hasta konuşmuyordu, kendisine ne yapıldığını ya da rahatsızlığını söyleyemeyen durumda idi. Ağzından kan geliyordu. Beraherinde 7-8 kişi vardı. Hastanın başındaki-lerden doğru dürüst çalışmamız bi-

Öste işkenceye ölen Mustafa Hayrullahoğlu'nun Adli Tıp'ta çekilmiş resmi. Yine işkenceye ölen H. Hakkı Erdoğan'ın (sola) ve Hayrullahoğlu'nun katilleri aynı kişiler.

le mümkün değildi. Hastanın solunumuna düzene koymak için oksijen vermek gerekiyordu. Ama oksijen hastanın bulunduğu bölümden dışarıya. Oraya bile götürmemize izin vermediler. Polisler çok sıkı tutuyorlardı. Zaten fazla da yasaamadı."

Ölüm nedeni "solunum yetmezliği" olarak düzenlenen rapor, TC İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı başlığını taşıyor. Rapor tarihi ise ölümünden tam 15 gün sonrayı gösteriyor: 15 Ekim 1984. Bu raporu imzalayan doktorlar ise Dr. Nerver Koylan, Dr. Sadiye Erden, İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı

Başkanı Prof. Dr. Ahmet Sevim Büyükdemir. Ve bu üç doktorun bin bir olan Sadiye Erden'in Hakkı Erdoğan'la ilgili itirafı iki yıl yakın bir süre sonra da olsa kamuoyuna yansımış bulunuyor.

Mustafa Hayrullahoğlu'nun işkenceye öldürülen polislerini yargılandıkda davada tanık olarak dinlenen polis memurdu Yılmaz Hemen ve Seyfettin Bodur'un ifadesine göre "TİP, TİKKO, İGDB" üyeleri emniyet soruşturmasını K. Masası B grubu sorgu timi yapıyor.

Gerek Hayrullahoğlu'nun gerekse Erdoğan'ın katilleri, aynı işkence üniforması. Hayrullahoğlu'nun işkenceye öldürülen Mehmet Yetiş'in Hakkı Erdoğan'ın ölümünden de sorumlu olduğu Hamdi Eroğlu'nun savcılığa verdiği dilekçede öğreniyoruz.

Hamdi Eroğlu, 18 Ekim tarihli dilekçesinde şöyle diyor: "Ben görevim altında iken Hakkı Erdoğan'la yabası ilişkisi yapılarak, koma haline getirilerek ve hastaneye kaldırılarak" yine dilekçede Mehmet Yetiş ve İbrahim adlı polislerin işkence yaptığı belirtiliyor.

Ancak bu dilekçe savcılığa verildiğinde Hakkı Erdoğan ölmüş bulunuyor.

Bu olay daha sonra Al Örgütü'nün Türkiye üzerine hazırladığı 1985 raporunda da yer almıştı.

yer almıştı. Rapor, Karadeniz bölgesindeki düğünlerin büyük bir kısmına sebebiyet veren bu emniyet görevlileri hakkında da dava açılmadı.

Panzerler ölü ve yaralı sayısını artırmada büyük eken oldu

Cumhuriyet gazetesi muhabirlerinden Şükran Ketenel ifadesinde gördüklerini şöyle anlatıyordu:

"Taşkışla yolundan hızla iki panzer alana girdi. Sıkışmış olan kalabalığı, yeniden kürsüye doğru kaçmaya yönlerecek şekilde ucuca. dan tarayarak ve otelin önünden geçerek Atatürk Anıtı'na doğru hareket ettiler. Net olarak renkli görsil, açık renk saçlı bir kadının panzer altında kaldığını gördüm. Pa-nik ile kalabalığı dağıtıp bundan sonra daha da sıradandık. aynı yöntemle birkaç kez geçtiler."

Su panzerinde görevli Mehmet Emin Kayabab, halkı dağıtma yöntemlerini şöyle anlatıyordu: "Tar-balaştıran alana gireceğim sırada küçük büyük grupları sopalarla dövüşüklerini görünce bu toplu-

haykırı göze almıştı. Ortada Demirel'in bile gücünü aşan bir olay olduğunu gösterdi. Ecevit ise gerek seçim öncesinde, gerekse seçim sonrasında bir TV konuşmasında 1 Mayıs olayını aydınlatacağını vaatmişti. Ancak o da ikildardan daimi bunu başaramadı. Yanlı olayın üzerine iki baskaban gide-medi."

İddialarınin düzenlenmesinde görev alan 6 savcı yardımcısından biri de olayın faillerine ulaşma-da çekimleri güçlükleri "Herkes bi-zim yalnız biraatır" sözleriyle anlatıyor ve şöyle diyor: "Çok çok önce-den hazırlanan bir provokasyon karşısında hükümet kuvvetleri bile bir noktadan sonra durdu. Emniyet bir olay altında ezildi. Olay çok yukarlardan düzenlenmiş olmalı, Intercontinental oteli olayda büyük rol oynadı. Oteli Attend'e yi-devin İTT'nin oteli. Olayların he-men ardından satıldı. 1 Mayıs'tan önce otele kimse alınmamıştı. Oysa otele kalmak için 1 Mayıs günü bir grup yabacı geliyor ve aynı gün ayakla dövülüyor. İzlenim bulmak mümkün olamaz."

Soruşturma ifadelerinde otelin dedektifi Kudret İnâl S10 num-

NE DEDİLER

çıkyor. Ve bir tek patlamış silah yakalayamıyorlar. O sırada görev başında olanlar somalı; olay çıkabilecekleri biliyorlurdun; nasıl oldu da sizin tahmin ettiğiniz olay çıktığı halde bir tane ciddi sanık gelmediniz yargı önüne, çok geç olacak şey, bu olayın bir tek kamu görevlisi sanığı ben oldum." (Yeni Gündem 28 Nisan)

Nail Gürel (İki 1 Mayıs adli kitabın yazarı, gazeteci):

"Olaydan sonra resmi çevrele-riye davranışları, olayın üzerine girmemesi, sanki bir doğal afet söz konusuymuş gibi 34 kişiden olduğu bir olayın sorumluları

1 Mayıs sonrası ivedi devam eden tertipler bir zincirin halkasıydı

1 Mayıs katliamının hemen ardından 1977 yılı 29 Mayıs'ta İzmir Çiğli havaalanında Bülent Ecevit'e bir suikast girişiminde bulunuldu.

Aynı gün İstanbul, Yeşilköy havaalanı ile Sirkeci garında sabotajlar düzenlendi, 7 kişi öldü. Süleyman Demirel, Bülent Ecevit'i "dikkat öldürülecektir" diye uyardı. (6 Haziran 1977).

Ankara Tandoğan alanında faşizmi protesto mitingine yapılan saldırıda 60 kişi yaralandı.

Bu saldırıları Naksat, Şuran, Erzurum'da Ecevit'in seçim gösterilerine yapılan saldırılar izledi.

3 Haziran'da Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Nami Kemalettin, kumandan uyum olma-yarış şeklide emreyle sevk edildi.

12 Haziran tarihinde C. S. Monitör adlı bir Amerikan gazetesinin alırdan haber Hürriyet gazetesi tarafından veriliyor. 9 Eylülde bir darbe girişimi olmuştur.

devlet gücünün ortaya çıkarmaması, ortada bir provokasyon olduğunu, olayın bir tertip olduğu-nu ortaya çıkartıyor. Amaç işi sınırlan demokratikleşme yönündeki gelişim engeli olmak, bu gelişimi karmak. Sol kanat-taki çekimlerin de buna zemin hazırlaması olduğunu belirtmek gerekir.

...Bence kitapta mahkemelerin dikkate alması gereken ayrıntılar var. Örneğin Intercontinental otelinin bu işteki rolüyle ilgili. Olayın yapısı bu soruların üzerine gitmeyi gerektiriyor. Hükümetler raporlar hazırlattılar. Demek ki kimse olayı aydınlatma için üzerine girmeyi. Oysa dosya çok olgunlaşmış haldeydi. Düşün, gözlemlerdi.

...Kartal'da bir ev mesleci ya-12 Mayıs'tan bir gün önce bu evde 15-20 kişiden toplantıydı, ev bu evde ayak sandıkları indi-tilmişti, söz konusu kişilerin ta-kım elbiseli olduğu, sonradan bu-z idarelerde sözü edildi, o gün ateş eden bazı lacivert takım el-biseli kişiler andıkları konuşu vardı.

O zaman bu konuyu araştırma ya pek imkân olmadı.

B Berlin'de toplantıyı 400'ü aşkın kişi izledi

Batı Berlin'de "Türkiye'de sendikalar hakları" konulu bir dayanışma toplantısı

Batı Berlin'de 11 Mayıs günü Quartier Latin salonunda yapılan "1 Mayıs 1986'da Türkiye'de Sendikalar Hakları" konulu dayanışma toplantısını 400'ü aşkın Alman ve Türk'ü izledi. Batı Berlin'de yaşamakta olan bir grup Türk'ü sendikalar tarafından düzenlenen ve GEW sendikasıca desteklenen toplantıda, DISK'nın yurtdışı tem-

silisi Yücel Top, DISK Genel Başkan Vekili Kemal Daysal ve HBV sendikası eyalet başkanı Manfred Müller de birer konuşma yaptılar. Sunuculuğunu Berlin GEW sendikası üçüncü başkanı Salter Cınar'ın yaptığı toplantı, katılırlı hale oraya çıkmamış olan 1977'deki 1 Mayıs kutlamalarını ve sonundaki katılımı gösteren 20 dakikalık bir film gösterisiyle başladı. Toplantının kültür bölümüne ise, Kürdistan İşçi Derneği Folklor Grubu, Şili Folklor Grubu, Alman sanatçı Ilse Scheer ve Sümeysa katıldılar.

DISK yurtdışı temsilcisi Yücel Top yaptığı konuşmada son 6 yılın bir muhasebesini yaparak, DISK Genel Başkan Vekili Kemal Daysal Türkiye'nin bugün işçileri bulundugu koşullar ve bu koşullardan getirdiği görevler üzerinde durdu. Toplantı'nın özgür bir sendikalar düzeyi ne ve gerçek bir demokrasi için, işçilerin daha aktif ve yitimsiz gösteriler yapmasını örgütleme ve onlara sendikalarla olan ilişkilerinde demokratik örgütleri geniş bir kampanyaya başlattı.

Avrupa'da Dev-Genc, Birlik Yolu, Devrimci İşçi, FTİB, Gerçek, İşçi Gerçeği, KKDK-Fransa ve KOMKAR-Fransa örgütlerinin 15 Mayıs'da başlatılan kampanya 15 Haziran dek sürecektir.

Türkiye'deki rejimin içyüzünü açığa çıkarmak, bunu Fransız'da geniş çevrelere sergilemek ve Türkiye'deki demokrasi güdülerini dayandırmayı yüklenmek amacıyla yapılan kampanyayı desteklemeleri için pek çok Fransız örgütlerini ve kişilikleri çağır gönderildi. TBMM Başkanlığına gönderilmek üzere hazırlanan ortak metin internete açıldı. Kampanya boyunca çeşitli yerlerde toplantılar yapılacak ve bilgilendirme masaları kurulacak.

Dünyanın dört bir yanından çeşitli örgüt ve gruplardan temsilciler Kopenhag'da biraraya geliyor

Uluslararası Barış Yılı üzerine Dünya Kongresi toplanıyor

Danimarka'nın Kopenhag kentinde 15-19 Ekim tarihleri arasında "Barış ve insanlığın geleceğini korumak" başlığıyla Uluslararası Barış Yılı Üzerine Dünya Kongresi toplanıyor.

Bu kongrenin düzenlenmesi için 14-16 Aralık 1985 tarihleri arasında Kopenhag'da 58 ülkeden 140 uluslararası ve ulusal örgüt temsilcisi 200 kişi biraraya gelecek. Uluslararası Hazırık Komitesi'nin oluşturulmuş. Bu toplantıda komitenin başkanlığına Hermod Lannung seçildi. Kongre çalışmalarını Danimarka Ulusal Hazırık Komitesi ile Uluslararası Hazırık Komitesi birlikte yürütecek ve somut hazırlıklar için bir örgütlenme grubu oluşturulacak.

Barış Yılı'nda Dünya Kongresi'nin kendi yaşamının ve geleceğin yükselişini yaygınlaştırmak için bir yol ve araçları için yapıyor ve açık bir diyalogue alanı yaratılacağı belirtiliyor.

katılacak.

Açık mektupta, kongre gündeminin, Birleşmiş Milletler'in 40. oturumunda oybirliği ile kabul edilen Uluslararası Barış Yılı Programı üzerine kararın temel hedeflerine uygun olduğu belirtiliyor.

Ancak bunların yanısıra Uluslararası Hazırık Komitesi'ne ulaştırılacak görüş ve önerilerin de dikkate alınacağı vurgulanıyor. Tüm delegelerin katıldığı oturumlarla süregelen Kongre sırasında çalışmaların, karşılıklı görüş alışverişinin yapılacağı açık mektupta, "Barışın hazırlanmasında belirlenecek yolların birincisi kendi içinde kongre sırasında" oluşacağı belirtiliyor.

Nürnberg'de 10 Mayıs'da toplantı yapıldı

Bavyera Aile Birliğini Koruma Girişimlerinin ortak toplantısı

10 Mayıs 1986 günü Nürnberg'de, Münih, Nürnberg ve Ingolstadt Aile Birliğini Koruma Girişimlerinin temsilcilerinin katıldığı bir toplantı yapıldı.

Bavyera'da, ailenin birliğini sağlamak amacıyla ortak bir hareket oluşturabilmek için biraraya gelen aile birliğini koruma girişimlerinin yanısıra DKP, SPD, Arbeiterwohlfahrt ve kilise temsilcileri ile diğer kişi ve kuruluşlar da toplantıya katıldılar.

Nürnberg Girişimi adına Tahsin Albayrak, Münih Girişimi'nden İsmet Çelik'in ve Ingolstadt Girişimi adına Ahmet Karagöz ve Vedat Yaman'ın söz aldığı toplantıda, bugüne değin Bavyera'da çeşitli etkinlikler göstermiş bu üç girişimin ortak hareketinin önemi vurgulandı. Federal Anayasa Mahkemesi'nin ailenin birliği konusunda önümüzdeki aylarda vereceği kararın olumlu yönde etkilemek amacıyla,

üç girişimin temsilcileri ortak istemler doğrultusunda birleştiler. 8 yıllık oturma süresinin 5 yıla, 3 yıllık evli olma zorunluluğunda 1 yıla indirilmesini isteyen girişimler, istemlerinin gerçekleştirilmesi için tüm demokratik yığın örgütlerinin desteğinin önemini vurguladılar.

Aileleri parçalayan uygulamaların değiştirilmesi için bugüne değin Münih, Nürnberg ve Ingolstadt'da 13 binin üzerinde imza toplandı. Girişimin sözcüleri bu konuda olumsuz etkilenen, ancak kendileri tarafından tanınmayan binlerce kişinin olduğunu dikkat çekip, bu potansiyelin harekete geçirilmesinin gerekliliğini vurguladılar.

Bavyera'da bu konu üzerinde çalışma yapan tüm kişi ve kuruluşlar, 21 Haziran 1986 günü Münih'te yapılacak ikinci eyalet toplantısında toplantıya katılabilirler.

Bergkamen'da dostluk şenliği

Kamen ve Bergkamen çevresinde bulunan Türk-Alman dostluk grubu, kuruldugundan bu yana yeni çıkan yabancılarla ilgili yasa-

ve dünya barışının korunmasının önemi vurgulandı. Şenlikte yapılan salonun bahşesine Nikaragualılar, Türk'ü ve Almanlar tarafından

denilmek üzere hazırlanan ortak metin imzaya açıldı. Karanlık boyunca çeşitli yerlerde toplantılar yapılabilecek ve bilgilendirme masaları ayarlanabilir. Kampıya, 15 Haziran günü "100'er linç çağrısı" kolektifinin düzenlediği banyo yürüyüşü ve sonrasında yapılacak olan senli sırasında sonuçlanacak.

Şimdi ne olacak?

Dilruba YENEN

Büyük umutlar besleyerek özene bezene hazırladıkları "Pismanlık Yasası" geri tepti. Geri tepmek de kalmadı. Namlunun ucu da bu yasayı hazırlatırlara çevirdi. Doğrusu büyük şeyler ummuşlardı bu yasayı hazırlarken. Solcular arın akın gelecek, arkadaşlarını, dostlarını ele verecekler diye. Ama evdeki hesap çarşıya uymadı.

Üstüne üstlük "Af" çıkardık yutturmacasıyla kabul ettirilmek istenen "Yeni İnfaz Yasası" açıklanınca, hasbel kader yakalanan ve idam istemiyle yargılanan faşistler aldı bir telaş aldı bir telaş.

İdamlaştıkları cezaları bu yasayla en fazla müebbet hapse çevrilebiliyor. Bu durumda dava sonuçlanmadan yapılan itirazları daha fazla ceza indiriminden yararlanacak sanık kendisine tahliye olmanın yolunu da açabilecekti.

İşte böyle idamlık bir faşist, ailesine "Eğer hâlâ benim için üzüliyorsanız geleceğim diye, bu üzüntünün kaynağını mutluca kakağım. Buradan mutluca, mutluca çıkacağım. Yalnız bu arada sizden bir tek ricam var, kanna iyi bakın..." diye yazdıktan sonra başlıyor. İtirazları...

AGANSOY'un veya kannaşın bu itirazlardan sonra başına neşer gelir, ne olur şimdilik bizi ilgilendiren bir konu değil, deşer şimdi Evren-Özal çetesi'nin kukla savcılar bu suç duyuruları karşısında nasıl bir kılıf bulacakları önemli.

Bu yeni açıklamalar karşısında Türkiye'nin en büyük terör örgütü MHP davasını seym ne olacak?

MHP sanıkları 146 maddeye nazaran daha hafif bir madde olan 149. maddeden yargılanıyorlardı. Bu davada tutuklu sanık kalmadığı gibi katillerin elebaşı Türkçe hâlâ ortada olacak mı?

Üstelik çeşitli çuval cinayetlerine adı karışan ve gazeteleri Altı İhsan Özgür'ün katili olarak yargılanıp dâhil yetersizliğinden beraat etmiş ve şu anda Milletçi Çalışma Partisi İstanbul İl Başkanı olan Kazım Ayaydın bu itirazlardan sonra yakasını rahatlıkla kurtarabilecek mi?

Ya da MHP'nin gizli terör örgütü olduğu bu denli açık seçik gözler önüne serilişinden, Türkiye Cumhuriyeti'nin silahla yıkıma kalkışmadığı, 146 maddeden yargılanması mümkün olacak mı?

Talib bizim sözümüz Evrenlere, Özallara değil, nasıl olsa yarı oburgün vatandan birip çıkıp, "AGANSOY'UN KÜLLÜK MUKADDESATLI VANLI EVLATLAR ARASINDA SİZİNCİ BİR AJANDIR diye açılmakla bulunabilir.

Bizim sözümüz, parlamento içi ve dışı muhalefet partilerine; bunca suç duyuruları karşısında sessizce oturup bekleyecekler mi? Yoksa, faşist terör örgütleri yüzlerinden yeniden yargılanmasını, davalarını yenilenmesi, militanların tutuklanması için seslerini yükseltecekler mi?

de, burada sandıkları kişilerin isimlerini, Ulusal Hızır Komitesi birlikt yürütecek ve somut hazırlıklar için bir örgütlenme grubu oluşturulacak.

Uluslararası Hızır Komitesi Başkanı Hermod Laznikov imzalıya yayımlanan açık mektuba, geçmişte yıllarda banyo ve silahlı bulama hareketlerini, tüm dünyaya arın salınamla tehlikeye dikkat çektiler, ancak bu yolda be nüz politik bir karar alınmamış olmas vurgulanıyor ve "Uluslararası

Barış Yürütme Dünya Kongresi" nin kendi yayını ve gelecek kuyakları yaşamını korumamın ve araların için yapıcı ve açık bir diyalog olanağı yaratılacağına inanıyoruz" deniliyor.

Dünya Kongresi'ne dünyanın dört bir yanından barış ve savas karşı hareketlerini yansıtır, Birleşmiş Milletler'den, politik partilerden, dini gruplardan, kadim ve gençlik örgütlerinden, sendikalarından, çeşitli yığın örgütlerinden temsilciler ve parlamento üyeleri

grupları, karışık görüşler taşıyor oluşturmak. Açık mektuba, "Bunların hazırlanmasından önce belirleneceği gibi hazırlanmasından önce kongre sırasında" olacağı belirtiliyor.

Barınat, dünyamızın ve uzayın silahlılaşmamasından yana örgüt ve grupları Kongre'ye katılmaya çağırın komitenin yazışması adresi şöyle:

The Secretariat for the World Congress devoted to the International Year of Peace, Kopenagpen, 34.4 DK-1208 Kopenagpen K.

Kamen ve Bergkamen çevresinde bulunan Türk-Alman dostluk grubu, kurulduğundan bu yana yeni çağın yabancılarla ilgili yasaların duruma, yabancı düşmanlığına karşı hakları arasında dostluğu geliştirme yolunda çalışmaları yürütüyor.

Geçtiğimiz nisan ayı içinde bu grup, "Barış ve dostluk için banyo senliği" düzenledi. 400'ün üzerinde Alman ve Türkiye'den katıldığı senlikte yabancı düşmanlığına karşı mücadele, hakları dostluk

veya dünya barışının önemini vurgulandı. Senliğin yapıldığı salondan bahşesine Nikağualı, Türkiye'ler ve Almanlar tarafından bir dostluk ağacı dikildi.

Bu senliğin geliri Türkiye Demokrasisi Güçlendirme Dayanışma Girişimi kanalıyla, 2 Mayıs tarihinde yapılan toplantıda Türkiye'deki tutuklu ve ailelerine ulaştırıldı. Bu toplantıya katılan Barış, Derneği Onur Kurulu üyesi ve yayıncı G. Doğan Görsen de bir konuşma yaptı.

Nokta dergisinde yayınlanan faşist AGANSOY'un 303 sayfalık itiraf dilekçesinden tüyler ürpertici bölümler

"MHP"yi kendimize karargah olarak kullandık"

İçlerinde Ümit Doğanay'ın bulunduğu beş kişiyi öldürdüğü gerekçesiyle İstanbul 2 Numaralı Askeri Mahkemesinde yargılanan 15 faşistten biri olan Tefik Nurullah AGANSOY mahkemeye 303 sayfalık itiraf dilekçesi verdi.

Militan faşist AGANSOY bu itirafının gerekçelerini şöyle açıklıyor: "Olaylar bütün hızıyla sürüp giderken bugünkü eşime tanıştım. Sorumluluk duygusu ve ailevi nedentler, beni silah hareketlerinden tamamen uzaklaştırdı. 1979 yılında kesinlikle silah almaya başlamıştım. 1979 yılında aldığım bu karar duyuldu der yolumuz, benim ülkeli olmasa sebeb olan Ülküli Derneği Başkanı Recep Öztürk buna karşı çıktı.

Diğer arkadaşlarla Mecidiyeköy'ün durumunun iyi olmadığını, bölgede tecrübeli arkadaş kalmadığını, ben de evlenirsem bilgimin 'düşme' tehlikesinde bulunduğumu söyledim. Ben karşı çıkınca tehditde dâhil yendiler."

Tefik Nurullah AGANSOY'ün ölücü hareketten soğuması nedeniyle şöyle diyor: "Sheraton otelinde düzenlenen gecede MHP Genel Sekreter Yardımcısı Yasar Okuyan ve yöneticilerden Aydın Esi ile birkaç arkadaşımın bir kane kapıya anasör kapısına silahla nöbetçi dikerek içerde birkaç artist bantımsızla ailem yapmaları il- küçüklükten soğumamı sepelelerinden bildirir. İstanlur yüz de- gerlerine sahip çıkmaları için kani- dır."

AGANSOY "Halkla İlişkiler faaliyeti" olarak tanımladığı çalışmalarını ise şöyle anlatıyor: "Evine girdi-

Tefik Nurullah AGANSOY

Ümit Doğanay faşist katiller tarafından öldürülmüştü

yük taşıyan ele reisler, kadınlar ve çocukları nerde görseydık ordı- rıyordı. Bu tür küçük şeylerle halkın kalbini kazanmaya çalışırdık. Her aileye bir 'Din ve Namaz Hocası' kitabı hediye ederdik. Cuma namazlarını kaçırmayarak sempati toplardık. Çocuklarına Adek Korkut okutarak verirdik."

Sıkıyönemin ilanıyla birlikte çalışma yöntemi değiştirildiklerini belirlen AGANSOY tüm komünist kişileri ve kuruluşları güvenlik güçlerine şikayet ve halka geçiret etmek için uğraşırdık. provakasyonlar yapıp polislerin suçlarını üzerine getirmesini sağladık. Bu amaçla karakolları yakınlarda "Faşist polisler hesap sorulacak, THKP-K" diye duralardı. "Faşist örgütleri- merler sonumuz geldi, İğdişi gibi sloganlar yazdıklarını itiraf etti.

AGANSOY bir yandan solu şikayet ederken "temizlik" hareketlerini nasıl yürüttüklerini de şöyle anlatıyor:

"İlçe başkanlıklarının talimatına göre, bölgedeki bazı militanlar öldürülmesi gereken komünistler, caddelerde yürümek yerine, silah tehdidiyle kapılarına parti ve ya dernek binasına getiriyorlardı, sonra bunlara iykeneye tabi tutarak sorgulamaları yapıyorlardı.

Sorgulama sonunda alınan bilgiler değerlendirilirdi, sonra bu kişiler boğma teli veya mayın ile, çözü zamanında komando üğümüti saldırı bulgularına buralar ve bir bat-taniyeye, televizyon kutusuna ya da çuvala sınırlar, içersine de getirilirdi. Seriatı İntikam Tugayı bildirileriyle komünistlerin hakim olduğu bölgelerden birine bırakı- lırdı."

Bu eylemlerin düğün bir seki- de yürütülebildi için bir hiyerarşi içinde çalıştıklarını belirlen AGANSOY "Her ilde bir il yönetim kurulu vardı. Bunlar bölgelerindeki istihbaratı toplayarak eyleme geçilmesinde konusuna karar verirdi. Büyük çaplı eylemler için il bünyesinde oluşturulan özel eylem grubu görevlendirilirdi. Örgütün il Komitesi desteği ise Yüksek Öğretim Komitesi tarafından sağlandı.

(MCP) Milliyetçi Çalışma Partisi İstanbul İl Başkanı Kazım Ayaydın ve bir zamanlar Hukuk Fakültesi komite başkanıydı yapmıştı. Öztürk'ün komitesi ise öğrenci adaylarına suni geçirme, smay kazandırmaya, solcu öğrencilerin mezun olmalarını sağlama gibi işlemler yürütür. Yurtlar komitesi de militanların barınmasını sağlar hukuk masası ise cezaevlerine düşen ölü-

küllere avukat tutar, onlara mad- di yardım yapar. Aranan ölüclü- rin hukuki durumlarını belirleyerek aleyhlerine oluşan suç delillerini ortadan kaldırır Adalet Bakanlığında irithale geçerek sevki- ler ayarlar. Hukuk Masası Başkanlığı MHP Genel İdare Kurulu üyesi Mehmet İrmak yapardı.

Devlet kademesinde çalışan kamu görevlilerinden tutun da, kapıya darı darı herkesin istihbaratı yapılmış ve tüm solcular belirlenmiştir. İlde hocalar, dokan ve profesörler, başkan Recep Öztürk bünyesinde itinayla işlenerek, bunlardan Ca- vit Orban Tünel, Ümit Yasar Doğanay, Bedri Karafaklıoğlu öldürülmüştür."

Profesyonel katil Doğanay itiraf dilekçesi şöyle bitiyor:

"Her ülkücünün dilinden düş- meyen bir devlet önünde kendimi- zimi etmek birer suç yapıp, Devlet için vurdurk vurdurk tene- raneler tamamen yanlıştır. Bizler devletin önünde jandarması polisi gibi silah kuşandık, bombalamı- şız hazzırdık, zincirlerimiz, bıçak- larımızı elimize aldık ve sokaklara döküldük. Kanunlar nezdinde ku- rulan Ülküli Gençlik Derneği, Ü- lkü Ocakları ile MHP'yi kendimize karargah olarak kullandık, ceza- verlerine yetişmiş, silah eylem yan- lışı tecrübeli arkadaşlarımızı yetis- tirecek, bu kuruluşun yasasıda ha- le getirdik. Öldürme ve bombala- ma olaylarını devleti korumak için değil, sadece kişilerin sadist egolarını tatmin ve arkadaşlarını kanna kanna almak için olduğu or- tadır."

IG-Metall'in 1. Yabancılar Konferansı toplandı Erhan ÖZÇELİK

Bedel ve vize kaldırılсын, yerel seçim hakkı tanınsın

IG Metall sendikasının 1. Yabancılar Konferansı 8-9 Mayıs 1986 tarihlerinde Frankfurt'ta toplandı. "Alman ve yabancıların birlikte mücadelesi - hak eşitliği için - distalimaya karşı" belgisi altında toplanan konferansa sendikamızın yerel alanda oluşturduğu yerel yabancılar komisyonlarından 199 delege katıldı. Konferansı delegelerin yanı sıra konuk ve ziyaretçilerle birlikte toplam 700 kişi izledi. IG Metall Yürütme Kurulu Üyesi ve Yabancılar Sorumlusu Willi Sturm'un okuduğu çalışma raporundan sonra açılan tartışmada delege ve konuklar açık yöreli olarak gerek işyerlerinde, gerek toplumun diğer alanlarında karşılaştıkları sorunları dile getirdiler.

Yaklaşık 200 karar tasarıları seri, fakat önemli konulara daha geniş yer veren görüşmelerden sonra karar altına alındı. IG Metall sendikası Genel Başkanı Hans Mayr ve DGB Yürütme Kurulu üyesi ve Yabancılar Sorumlusu Siegfried Bleicher de konferansa katılan delege ve konuklara yönelik birer konuşma yaptı. IG Metall'in Federal düzeydeki bu ilk Yabancılar Konferansı, gençlik ve kadın konferanslarından sonra sendika üyelerinin önemli bir grubunun ürettiği sorunlarına yönelik önemli bir toplantı olarak değerlendiriliyor. Konferansta alınan kararlar ise sendikamızın gelecek kongresi tarafından bizzatlaşdırılarak tüm sendikal örgütlerin için bağlayıcı bir karakter taşıyor.

Konferans Willi Sturm'un yaptığı açılış ve selamlatma konuşmasıyla iki gün süren çalışmalarına başladı. Uluslararası Metal Sendikaları Konferansı'na adına okunan dayanışma mesajından sonra Willi Sturm Genel Yönetim Kurulu'nun çalışma raporunu okudu. Sturm, yabancıların toplumdaki yerlerini ve çeşitli güçlerin yabancılar politikasına yaklaşımını dile getirdi. Yabancıların ilgilendiren tüm sorunlara raporda geniş yer verilmesine rağmen,

getirdi. Bunlar sendika denetimindeki Volksfürsorge için delege olmak üzere sigorta şirketlerinin yabancıları Balkan tanfisi uygulamadan, vizenin kalkması istemine kadar uzanan geniş bir yelpazeyi oluşturmaktadır.

IG Metall'in yabancılar politikasının genel hatlarını oluşturan 1 numaralı karar tasarısı oybirliğiyle kabul edildi. Burada yeni bir yabancılar politikası isteniyor, yabancıların artırı azınlık olarak kabul edilmesi, azınlıklar için geçerli olan hakların onlara da uygulanması, entegrasyon kavramının asimilasyon olarak anlaşılması, yabancıların politik eşitlik tanımına, ailenin birliğinin parçalanması, oturma haklarının güvence altına alınması, Federal Almanya'dan ülkelere dönüş yapanlara

tekrar Federal Almanya'ya geri dönüş garantisi verilmesi, sınır dışı uygulamalarının yasaklanması talep ediliyor.

IG Metall bu karar tasarısıyla ilk aşamada geri dönenlerin işi içinde Federal Almanya'ya tekrar gelebilmeleri garantisini karar altına aldı. Sendika 18 ayından önce ailesiyle dönüş yapanların istedikleri zaman tekrar Federal Almanya'ya gelebilmeleri gerektiği tezini savunuyor. Kabul edilen tasarılar arasında Federal Almanya'da 5 yıl yasal ikametinden sonra dilecek veremeksizin herkeşe oturma hakkı verilmesi istiyor.

Vergi sisteminde getirilen ayrıcalıklar olsun, çocuk parası ve diğer konularda yapılan farklı muameleler olsun karar tasarılarında

ele alındı. Eğitim sorunu da geniş tartışılan konulardan biri idi. Çocuklara eğitim ve meslek eğitiminde şans eşitliği, analı eğitimde giyimdeki talepler delegeler tarafından oybirliğiyle onaylandı. Ayrıca tüm neonazi örgütlerin yasaklanması, uluslararası dayanışmanın daha da yükseltilmesi istemlerinin altı çizildi. **DİSKLE** dayanışma konferansı delegelerinin yakından ilgilendikleri konular arasındaydı. Delegeler ağırlıklı bir kararla Türkiye'deki demokratik olmayan rejimin Federal hükümet tarafından desteklenmesine karşı çıktılar. Hans Mayr'in konuşmasında bu konuya yer vermesi özellikle Türkiye'de delegeler tarafından çok olumlu bulundu. Delegeler oy birliğiyle bedelli askerlik sorununu buralardaki ve bedelin kaldırılmasını istedi.

Diğer taraftan sendikal eğitim çalışmalarının iyileştirilmesi, yabancı dilde okuyan yabancıların artırılması ve yönetimin organlarının oluşturulmasında yabancıların daha çok dikkate alınmaları karar ta-

Hans Mayr: Yerel seçim hakkı için hükümete baskı yapmalıyız

Türkiye Postası: IG Metall neden bir Yabancılar Konferansı düzenledi?

Hans Mayr: Bölgesel olarak bugüne kadar çok sayıda yabancılar konferansı düzenledik. Federal düzeyde bu ilki oluyor. Bu konferansı düzenlememizin nedeni, sorunların azaltılması, tersine artmış olmasındadır. Bu konferansla kamuoyunda yabancıların sorunlarına daha çok ilgi duyulmasına, onlara karşı daha anlayışlı olunmasına ve onların ülkemizin birer yurttaş olarak kabul edilmesine katkıda bulunmak istiyoruz.

Türkiye Postası: Konferanstan sizin kişisel izlenimlerin nelerdir?

Hans Mayr: Şu ana kadar izlenimlerim son derece olumludur. En başta canlı bir tartışma oluyor. Örneğin Sturm arkadaşın raporundan sonra olduğu gibi. Fakat karar tasarılarının tartışılması sırasında da arkadaşlarımız tartışmalara aktif olarak katıldılar. Sorunun ne olduğunu bildikleri açıktı. Onlar çıkarlarını çok iyi bir şekilde savunabilecek durumdurlar. Bu beni çok sevindiriyor. Bu konferansı düzenlemekte çok iyi etiktir.

Türkiye Postası: Yabancı arkadaşlar konferansın hazırlanmasına aktif olarak katıldılar mı?

Hans Mayr: Konferans yabancı ve Alman sendikacılar tarafından birlikte hazırlandı. IG Metall işçilerinin aralarında herhangi bir sorunu yok. Biz iyi anlaşıyoruz, politik olarak da iyi anlaşılıyor. Yabancı işçiler IG Metall'de yeni bir yurt bulmuşlardır. Burada sorunlarını dile getirebilir, bunları tartışmaya açabilir ve Almanlarla birlikte çözümü için uğraşabilirler.

sanları arasında ağırlıklı olarak ele aldılar.

Tasarıların onaylanmasından sonra çeşitli dileklerde dile getirildi. Bunların arasında T.C. konsolosluklarında uygulanan harçlar sorunu da vardı.

IG-Metall Başkanı Hans MAYR

Ayrıca biz yabancı arkadaşlarımızın IG Metall sendikasının eyerlerinde her zaman en ön sıralarda yer aldıkları deneyimlerini yaşadık. Bu konuda ancak saygı duyduğumu söyleyebiliriz.

Türkiye Postası: Sendikaların yabancıları yönelik çalışmalarında sizce neler iyileştirilebilir?

Hans Mayr: Bu konuda iyileşmesi gereken çok şey var. Arkadaşlarımız bu sorunları aralarında tartışmalı ve görüşlerini komisyonlara iletmelidirler. Daha sonra çözümü için çalışmalıdır. Eğer sorun veya bunun iyi yürütülmesi gözlemlenirse gelecekte onun daha iyi düzenlenmesi için çalışabiliriz. Tabii ki IG Metall'in de hata yapmayan bir örgüt olduğu söylenemez. Yapılan hatalar düzeltilmelidir.

Türkiye Postası: Konuşmanızda, başta yerel seçim hakkı ve yabancıların kendi kendilerini temsil etmeleri olmak üzere yabancıların politik yaşama katılmasına önem altını çizdiniz. Sizce yerel seçim hakkının gerçekleştirilmesi

için neler yapılmalıdır?

Hans Mayr: Sendika içinde yabancı üyelerimiz her konuda söz söyleme ve karara katılma hakkına sahiptir. Bu hiçbir şekilde sorun olmamaktadır. Yerel seçim hakkına gelinece durum biraz daha değişik. Bu konuda görüşlerimizi onaylayan politik durum bulmak zorundayız. Yerel seçim hakkının gerçekleştirilmesi için hükümet baskı yapmalıyız ve bunu yapacağız.

Türkiye Postası: Yine konuşmanızda Türkiye'deki sendikacıların takibata uğraması konusunda ayrıntılı olarak yer verdiniz. Fakat burada Türkiye'den bir sendikal temsilciyle çok. Bunun nedeni nedir?

Hans Mayr: Biz sadece Uluslararası Metal Sendikaları Konferansı'nın üyelerinin olduğu ülkelerden temsilcilerle davet ettik. Üyemiz olmadıkları yerlere ise davetleye gittim.

Türkiye Postası: Sorularınızda verdiniz yanılardan dolayı teşekkür ederiz.

ele, hep bir ağızdan söyledikten sonra geldikleri bölgelere dönerken aynı görüşte birleşiyorlardı: "Bu konferansa bize oy hakkını çok görenlere iyi bir yanı verdik. Herde daha iyileşirler yavaş yavaş, yeter ki birlik olalım!"

lumdaki yerlerini ve çeşitli politik güçlerin yabancılara politikasını yaklaşımlarını dile getirdi. Yabancıların ilgilerinden tüm sorunlara raporda geniş yer verilmesine rağmen, sendikaların yabancılardan dolayı artan sorunlarının çözümünü için ne yaptığı konusunda raporda yeterince yer verilmesine delegeler tarafından eleştirildi.

Stefried Blecher ise DGB'nin sadece yükümlülükler yükleyip hak vermemiş bir politika karşı olduğunu ve bu nedenle DGB Yönetim Kurulu'nun DGB Federal Kongresi'ne de oybirliğiyle yabancılara yerel seçim hakkı tanıması önüne bir karar tasarısunun sunduğunu vurguladı.

Yaklaşık birbuçuk gün süren tartışma ve karar tasarımlarının onaylanması bölümünde yabancılara ilgilendiren tüm sorunların gündeme

İlia TAKOYAKOPOULOS
Südl. Kählerfabrik işçi temsilcisi-Mühlacker

Ben kadrolu işçi temsilcisi olarak çalıştığım işçi arkadaşlarımızın sorunlarını daha iyi tanıma olanağı elde ettim. Bizim işletmede çalışan işçilerin yansı yabancı. Yaklaşık 500 Türk, 300 Yunanlı var. Türkiye'den arkadaşlarımızın sorunları ben Yunanlılardan daha çok. Fakat işçi temsilcisi olarak iyi bir birlikte çalışma içindeyiz. Hangi ulustan olursa olsun arkadaşların birbirlerini güvenilen iyi. Bu konferansın hazırlanması için yıllardır uğraştık. Sonunda başkanın bir şekilde geçiyor bu bizim açımızdan çok sevindik. Ömrüme hakkı, yerel seçim hakkı, ailenin birliği gibi istemlerini daha güçlü duyurma olanağı elde etti böylece. Alman arkadaşlarımız bize geçmişteki mücadelelerdeki dayanışmalarından dolayı teşekkür ediyorlar. Şimdi dayanışma sırası onlarda. Yabancı işçilerin AET üyesi veya değil diye bölünmesinde de birlikteliğin çok önemli.

Ben bu konferansa katılan çok az bayandan biriyim. Benim çalıştığım işyerinde ben den başka Türkiye'li bayan yok. Onun için işyerimde bu sorunun çözümü için bir şey yapamıyorum. Fakat görebildiğim kadınlara kadınlarımız bilinen nedenlerden dolayı çalışmaları aktif olarak katılmıyor. Fakat 35 saatlik iş haftası, 116 maddeli eylemleri gibi çalışmalarda aktif de olsalar temsilciliklere adaylıklarını koymaktan çok çekmiyorlar. Gerçi bu sorun Türk olsun Alman olsun genel bir sorun. İşçiler işyerlerinde adeta robotlaştırılıyor. Onları çalışmalara katmamak için işi aydınlatmak, haklarının neler olduğunu göstermek ve çalışmalarıyla onlara örnek olmak gerekiyor. Kadın işçilerin hareketleri için daha çok enerji harcamamız lazım. Sorunlar erkek olsun kadın olsun hepimizin sorunu. O zaman neden sadece yarımcı için bir şey yapamıyoruz?

Ben bu konferansa katılan çok az bayandan biriyim. Benim çalıştığım işyerinde ben den başka Türkiye'li bayan yok. Onun için işyerimde bu sorunun çözümü için bir şey yapamıyorum. Fakat görebildiğim kadınlara kadınlarımız bilinen nedenlerden dolayı çalışmaları aktif olarak katılmıyor. Fakat 35 saatlik iş haftası, 116 maddeli eylemleri gibi çalışmalarda aktif de olsalar temsilciliklere adaylıklarını koymaktan çok çekmiyorlar. Gerçi bu sorun Türk olsun Alman olsun genel bir sorun. İşçiler işyerlerinde adeta robotlaştırılıyor. Onları çalışmalara katmamak için işi aydınlatmak, haklarının neler olduğunu göstermek ve çalışmalarıyla onlara örnek olmak gerekiyor. Kadın işçilerin hareketleri için daha çok enerji harcamamız lazım. Sorunlar erkek olsun kadın olsun hepimizin sorunu. O zaman neden sadece yarımcı için bir şey yapamıyoruz?

Müribe Canan KAYMAK
Braun işçi temsilcisi
Frankfurt

Ben Braun'da montaj bölümünde akord işçisi olarak çalışıyorum. Çalıştığım işyerinde 250 civarında Türkiye'li işçi var. Sorunlarımız çok. Bu benim kanıtladığım Federal düzeydeki iş sendika konferansı, daha önce Frankfurt yöresinde bir konferansa yapılmıştı. Konferans, IG Metall'in yabancılara politikası alanındaki görüşlerinin olgunlaşması, biz yabancılardan sesimizi daha güçlü duyurabilme amacıyla önemli. Burada Alman arkadaşlarımızla birlikte sorunlarımızı tartıştık, onlara çözüm yolları aradık. Beni üzen bir nokta kadın delegelerin sayısının azlığıydı. Bu kadınlarımızın topluluğu ve alle içindeki sorunlarından kaynaklanıyor. Bunları değiştirmek için çok çalışmamız gerekiyor. Burada ben sevindiren önemli noktalarından biri ise Alman arkadaşlarımızın bize gösterdiği dayanışmadır. Konferans bizim kendimizi güvencimiz artırdı.

Z. M./Gençlik Temsilcisi
Frankenthal

Ben bu konferansa katılan çok az bayandan biriyim. Benim çalıştığım işyerinde ben den başka Türkiye'li bayan yok. Onun için işyerimde bu sorunun çözümü için bir şey yapamıyorum. Fakat görebildiğim kadınlara kadınlarımız bilinen nedenlerden dolayı çalışmaları aktif olarak katılmıyor. Fakat 35 saatlik iş haftası, 116 maddeli eylemleri gibi çalışmalarda aktif de olsalar temsilciliklere adaylıklarını koymaktan çok çekmiyorlar. Gerçi bu sorun Türk olsun Alman olsun genel bir sorun. İşçiler işyerlerinde adeta robotlaştırılıyor. Onları çalışmalara katmamak için işi aydınlatmak, haklarının neler olduğunu göstermek ve çalışmalarıyla onlara örnek olmak gerekiyor. Kadın işçilerin hareketleri için daha çok enerji harcamamız lazım. Sorunlar erkek olsun kadın olsun hepimizin sorunu. O zaman neden sadece yarımcı için bir şey yapamıyoruz?

Ben bu konferansa katılan çok az bayandan biriyim. Benim çalıştığım işyerinde ben den başka Türkiye'li bayan yok. Onun için işyerimde bu sorunun çözümü için bir şey yapamıyorum. Fakat görebildiğim kadınlara kadınlarımız bilinen nedenlerden dolayı çalışmaları aktif olarak katılmıyor. Fakat 35 saatlik iş haftası, 116 maddeli eylemleri gibi çalışmalarda aktif de olsalar temsilciliklere adaylıklarını koymaktan çok çekmiyorlar. Gerçi bu sorun Türk olsun Alman olsun genel bir sorun. İşçiler işyerlerinde adeta robotlaştırılıyor. Onları çalışmalara katmamak için işi aydınlatmak, haklarının neler olduğunu göstermek ve çalışmalarıyla onlara örnek olmak gerekiyor. Kadın işçilerin hareketleri için daha çok enerji harcamamız lazım. Sorunlar erkek olsun kadın olsun hepimizin sorunu. O zaman neden sadece yarımcı için bir şey yapamıyoruz?

Halil FIDAN
Klöckner Manstett işçi temsilcisi-Troisdorf

Bu konferansa gelmeden önce iyi hazırlandık, önce ele alacağımız konuları üzerinde derinleştirdik, karar tasarımları yazdık, bölgemizdeki yabancılara karşı gerçekleştirdik. Biz sendikacılar olarak ne yapıyoruz, sendikamız neler yapıyor sorunlarına yanıt aradık. Benim bu iş yabancılara konferansından izlenimim çok olumlu. İyi bir çalışmaya ortamı koyduk. Şimdi esas sorun bu konferansa alınan kararların ele kemine burundurulmasıdır. Konferans sonuçlarını bölgemize döndükten sonra yaymak için bize büyük görev düşüyor. Bilginizi gibi Genel Yönetim Kurulu sendikamızın gelecek kongresine yabancılara politikası alanlarında ne gibi çalışmalar yaptığını rapor halinde sunacak. Biz de bölgelerimizde yaptığımız çalışmaların etkinliği için gözle zenginleştirelimiz. Daha çok yabancılara katılması için uğraş vermeliyiz.

Ben bu konferansa katılan çok az bayandan biriyim. Benim çalıştığım işyerinde ben den başka Türkiye'li bayan yok. Onun için işyerimde bu sorunun çözümü için bir şey yapamıyorum. Fakat görebildiğim kadınlara kadınlarımız bilinen nedenlerden dolayı çalışmaları aktif olarak katılmıyor. Fakat 35 saatlik iş haftası, 116 maddeli eylemleri gibi çalışmalarda aktif de olsalar temsilciliklere adaylıklarını koymaktan çok çekmiyorlar. Gerçi bu sorun Türk olsun Alman olsun genel bir sorun. İşçiler işyerlerinde adeta robotlaştırılıyor. Onları çalışmalara katmamak için işi aydınlatmak, haklarının neler olduğunu göstermek ve çalışmalarıyla onlara örnek olmak gerekiyor. Kadın işçilerin hareketleri için daha çok enerji harcamamız lazım. Sorunlar erkek olsun kadın olsun hepimizin sorunu. O zaman neden sadece yarımcı için bir şey yapamıyoruz?

Ben bu konferansa katılan çok az bayandan biriyim. Benim çalıştığım işyerinde ben den başka Türkiye'li bayan yok. Onun için işyerimde bu sorunun çözümü için bir şey yapamıyorum. Fakat görebildiğim kadınlara kadınlarımız bilinen nedenlerden dolayı çalışmaları aktif olarak katılmıyor. Fakat 35 saatlik iş haftası, 116 maddeli eylemleri gibi çalışmalarda aktif de olsalar temsilciliklere adaylıklarını koymaktan çok çekmiyorlar. Gerçi bu sorun Türk olsun Alman olsun genel bir sorun. İşçiler işyerlerinde adeta robotlaştırılıyor. Onları çalışmalara katmamak için işi aydınlatmak, haklarının neler olduğunu göstermek ve çalışmalarıyla onlara örnek olmak gerekiyor. Kadın işçilerin hareketleri için daha çok enerji harcamamız lazım. Sorunlar erkek olsun kadın olsun hepimizin sorunu. O zaman neden sadece yarımcı için bir şey yapamıyoruz?

çalışmalarını iyileştirmek, yabancı dilde çıkan yayımların artırılması ve yönetim organlarının oluşturulmasında yabancılardan daha çok dikkate alınmaları karar ta-

sanımların onaylanmasını, yabancı devletlere dile getirildi. Bunların arasında T.C. konsolosluklarında uygulanan harçlar sorunu da vardı.

gerçekleştirilen IG Metall'in 1. Yabancılar Konferansı'na katılan delegeler Willi Sturm'un kapanış konuşmasında ve "İşçinin Alın Teri" marşını Almanca olarak ayakta, el-

ken aynı görüşte birleşiyorlardı. "Bu konferansa bize oy hakkını çok güvenciler için bir yanıt verdik, ileride daha iyilerini başaracağız, yeter ki birlik olalım".

Yabancı düşmanlığına örnekler - protesto eylemleri

Dazlaklar yine terör estiriyor

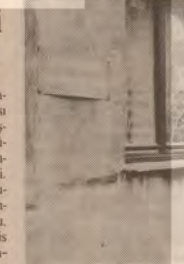
Neonazi dazlaklar geçtiğimiz günlerde terörü şiddetlendirdiler. Birbirinin ardından Gelsenkirchen, Duisburg ve Bonn'da Türkiye'li kuruluşların lokallerine saldırılar. Özellikle Türklerin oturdukları mahallelerde korku yaymaya çalışan dazlaklar (skinheads) mektuplarla işçilerimize tehdit ediyorlar.

10 Mayıs 1986 günü DİBAFA'ya bağlı Gelsenkirchen İşçi Derneği'ne çok neonazilerin saldırılarında hedef oldu. Derneğin camları kırıldı, duvarlarına ganimet haçlar ve faşist sloganlar yazıldı. Bir yönetim kurulu üyesinin motosikleti üçüncü kez yakıldı. Yaklaşık bir ay önce kimliği belirsiz kişiler derneğe girmiş, hiçbir şey alıp götürmemiş fakat dernekte tahribat yapılarak derneğin "tekerar geleceği" ve gamalı haçlar çizip gitmişti. Gelsenkirchen'deki Türkiye'liilere ait dernek ve lokallerin sistematik bir şekilde faşistlerin saldırılarında hedef olması çevrede demokratik kuruluşlar tarafından protesto edildi.

Duisburg-Hamborn'da bu olaydan birkaç gün sonra Türk-Alman Dostluk Derneği'ni basan dazlaklar, lokalin katabalık olması sonucu amaçlarına ulaşmadan çekip gitmek zorunda kaldılar. Giderken de çeşitli tahribata giriştiler. Aradan bir gün geçmeden ise Bonn'da yine bir Türk-Alman Dostluk Derneği faşist derneklerinin saldırısına uğradı. Neonazilerin yabancılara işçilere ve özellikle Türkiye'liilere karşı giriştikleri terörün urumandılmalı tüm ırkçı-faşist kuruluşların yasaklanması isteminin de kadar ivedi gerçekleştirilmesi gerektiğini yeniden kınadı.

NPD Kongresi protesto edildi

Neonazi NPD'nin Herne'de yapılacak kongresi yapmaya kalkışması DGB ve diğer demokratik kuruluşların çağrısı üzerine 3 Mayıs günü 1500'den fazla yerli yabancı anti-faşist tarafından protesto edildi. Protesto mitingine çağrı yapan kuruluşlar arasında kilise, Polis Sendikası ve SPD de bulunuyordu. Mitingte bir konuşma yapan Polis Sendikası Bochum Başkanı Planke, NPD'nin derhal yasaklanması ve politikacıları yakaladığımız ve politikacıları yakaladığımız derneklerin önlem alması çağrısı yaptı. NPD'nin kongresini korumak için Kuzey Ren Vestfalya eyaletinden ağır silahlı 1300 polis toplanması göstericiler tarafından protesto edildi. DGB yürüyüşünde 20 kişilik uniformaya yürüten bir polis grubunun yeraltı semptomları karıştı. NPD kongresini protesto eden göstericilerin eylemi olaylara geyerken, polis birliğinde silahlı bulunan 13 NPD üyesini gözaltına almak zorunda kaldı.

Gelsenkirchen'de polis neonazileri korudu

NPD'nin Herne'deki kongresine paralel olarak Gelsenkirchen'de 3 Mayıs günü ilk yürüyüş düzenleyen NPD'ye karşı gösteriler yapmak üzere toplanan yüzlerce anti-faşist polisler karşı karşıya geldi. Gelsenkirchen İşçi Derneği ve Gelsenkirchen İşçi Birliği tarafından yapılan ortak açıklamaya göre polis anti-faşistleri caddeden kaldırdı.

Düsseldorf Belediyesi "Sarı el" destekliyor

Düsseldorf belediyesi yabancılara yapıldığı bir toplantısında DGB Gençliği ve onun dergisi ran tarafından başlatılan "arkadaşlarına satmaya" kampanyasını desteklemeye oybirliğiyle karar altına aldı. Şehir idaresi gençlik dairesinin belediyenin bu kampanyayı ne şekilde destekleyebileceği konusunda bir rapor hazırlamakla görevlendirildi. Gerek kampanyanın örgütleyicileri ve gerekse yerli yabancı demokratik kuruluşlar Düsseldorf belediye meclisinin bu kararının onları bir davranış olarak nitelendirir.

FAP seçimlere katılabilir

Federal Almanya'nın Aşağı Saksonya Seçim Komisyonu 15 Haziran'da bu eylemleri yapacak eylet seçimlerine neonazi FAP'nin (Hürriyetçi İşçi Partisi) katılabilmesini açıkladı. Komisyon bu kararına gerekçe olarak, FAP'nin adaylığını koymalarını için tüm ön koşulları yerine getirdiğini ve yeterince adaylığı destekleyen imza sunduğunu belirtti. Yabancı düşmanlığı ve ırkçılığı kendine bayrak yaparak toplumu göçmen işçilere ve ailelerine karşı kıskırtmayı amaçlayan FAP'nin seçimlere katılabilmesi geniş demokratik kamuoyu tarafından protesto edildi. Seçim komisyonunun kararını onaylamasından sonra meydana gelen olay ise komisyonun gösterdiği gibi bu partinin insan haklarına saygılı bir parti olmadığını açıkça kanıtlanmış oldu. Komisyon kararını okunduktan sonra, bu kararın protestodan edene anti-faşistler için FAP temsilcisi kaç tabancalıyla saldırı. Polis FAP'li saldırıların kaçmasına çok yummurken, anti-faşistlerden birini gözetim altına aldı ve tabancayı solculardan birinin sıkıştığı iddia etti.

1977 DGB AUSLANDSPERSONENRECHT UND RASSISMUS

Yabancılar Dairesi Gevelsberg'de bir Türk ailesini daha parçaladı

“Kemik muayenesi”nden sonra sınırırışı

13 yıldır Federal Almanya'da yaşayan Ahmet Gencer adlı bir işsizimiz basyurduğu oturma hakkı dilekçesinin kabulünü beklerken, oğlu apar-topar sınırırışı edildi, kendisinin de oturma izni iptal edildi. Türkiye resmi dairelerinin tüm belgelerini tanımayan Gevelsberg yabancılar dairesi, Ahmet Gencer'in oğlunun kayıtlarda olduğu gibi 16 yaşında değil en azından 18-20 yaşında olduğunu iddia ederek vizesiz yasadışı Federal Almanya'ya girme suçlamasında bulundu. Daire bu suçlamaları sonucu olarak sınırırışı kararı aldı. Mahkeme tarafından uyuşulmaları durdurulması istemi reddedildikten sonra Cevdet Gencer Türkiye'ye yönderildi. Yabancılar dairesi şimdi de baba Ahmet Gencer'i “oğlundan sonra sıra sende” şeklinde tehdit ediyor.

13 yıldır

Federal Almanya'da

Ahmet Gencer ve eşi Sultan 1965 yılında evlendikten sonra 1967'de kızları Hanım ve 1970'de oğulları Cevdet dünyaya geldi. 1973 yılında eşi Sultan'ın durdurulmasından az önce Federal Almanya'ya gelen Ahmet Gencer, Ruhr bölgesindeki Bottrop şehrinde işçi olarak çalışmaya başladı. A. Gencer Ağustos 1976'da ise eşi ve üç çocuğunu Federal Almanya'ya yanına getirdi. Gencer ailesinin burada 1977 yılında Savaş adından bir oğlu daha oldu.

Bu arada Ahmet Gencer'in anesinin Türkiye'de ağır hastalanması, yakınlarının maddi durumlarının iyi olmaması ve kendisiyle yeterince ilgilenilmesi üzerine 1978 yılında anne Sultan çocukları birliğinde Türkiye'ye geri döndü.

Cevdet Gencer Federal Almanya'da ikinci sınıfı bitirmesine rağmen Türkiye'de ikinci sınıfı yeni den okudu ve 1981 yılında Nevşehir vilayetine bağlı Kızılköy İlkokulu'ndan mezun oldu. Köyde ortaokul olmaması nedeniyle Cevdet okula devam edemedi, boşta

Gencer ailesi (soldan sağa Ahmet, Sultan ve Savaş Gençler) çaresizlik içinde adaletini yerini bulmasını bekliyor.

ikamet kaydı yapılmıştı. Ne var ki, Ahmet Gencer'in bağlı bulunduğu Schwelm Yabancılar Dairesi annesi burada olmadığı için Cevdet'in burada kalamayacağını belirtti ve kendisinin derhal Federal Almanya'ya yerleşmesini istedi. Başka çaresi kalmayan Ahmet Gencer aynı yılın nisan ayında oğlunu tekrar Türkiye'ye geri gönderdi.

Oturma hakkını beklerken izninden oldu

Ahmet Gencer bu arada ailesiyle birlikte yaşayabilmek için daha bu

Yukarıdaki ve yandaki belgeler açık bir şekilde Cevdet Gencer'in 16 yaşında olduğunu kanıtlıyor. Yabancılar dairesi buna rağmen

bilirdi ve eşi Sultan'la oğlu Cevdet'i Ocak 1985'de yanına getirebildi. Diğer iki çocuk okulları olduğu için altı ay sonra Federal Almanya'ya gelebildi. Uzun uğraşlardan ve acılı günlerden sonra Gencer ailesi birliğinde kavuşmuşlardı. Cevdet Gevelsberg'de ortaokula kaydoldu ve 10. a sınıfa girmeye başladı. Bu arada 16 yaşını doldurduğu için, Cevdet'in oturma izni yabancılar dairesine basyuruldu. Yetkililer Cevdet'in 16 yaşında olduğunu inanmadılar ve araştırarak üzere pasaportunu aldılar. 11 ay hiçbir haber çıkmadı. Bu sürenin sonunda, Şubat 1986'da Schwelm Yabancılar Dairesi'nden gelen bir çağrı üzerine Ahmet Gencer, basyurunu yapıtı oturma hakkının kabul edildiğini düşüncelerine sevin-di. Fakat bunun tam tersi oldu. Pasaportundaki oturma izni iptal

edildi ve yerine üç ay geçerliliği olan “makamlarca tescil edilmiştir” (behördlich erfasst) damgası vuruldu. Bunun ise tek anlamı vardır: Polis Ahmet Gencer'i sınırırışı edeltilmenin yollarını arıyordu.

Kemik muayenesi

Ahmet Gencer'in oturma izninin iptalinden birkaç gün sonra (25.2.1986'da) Cevdet bir yazılı Yabancılar Dairesi'ne çağrıldı. Thomas adlı memur Cevdet'i iki polisle birlikte zorla “kemik muayenesine” gönderdi. Bu muayene sonunda doktorun verdiği rapor kendisine tebliğ edilmeli. Bay Thomas, Cevdet'in “benim ne yapmam gerekiyor” sorusuna yanıt, “bekle, biz sana yazılı olarak bildiririz” oldu.

Polisiye romanı gibi

Bunun üzerine yaklaşık 20 gün sonra, 8 Nisan 1986 günü saat 8.20 saatlarında Yabancılar Dairesi'nden Thomas ve yanındaki başka bir memur anne Sultan'ın ikeret ede dıyor ve Cevdet'i arıyorlar. Gençin okula olduğunu öğrenince derhal okula gidiyor ve öğretmeni Bayan Basilausk'i, annesinin hasta olduğunu yanlısı yöleyerek Cevdet'i dersten çıkartarak polis arabasıyla basyurunu çağırarak Knorr firmasına götürüyorlar. Burada fabrikadan lercinin yanına yarımadı Ahmet Gencer'e, çoğunun 16 yaşında olduğunu iddia ettiğine dair bir belge imzalatılıyor ve kendisinin işinin başına dönmesi, cou-

ğun ise durum ortaya çıkıncaya kadar bir gençlik yurduna teslim edileceği bildiriliyor.

Cevdet sınırırışı ediliyor

İşten döndükten sonra Cevdet'i evde bulamayan baba Ahmet te- laşlanıyor ve polise telefon ediyor, oğlunun nezarete olduğunu öğre- niyor. Anne ve baba derhal oğul- larının yanına koşuyorlar. Ancak polisler sadece birkaç saniye hücre kapısından görüyor ve hücrenin kapısını hemen kapatıyorlar. Sonradan öğrenildiğine göre, Cevdet götürüldükten bir gün sonra sınırırışı karar alınmış.

Ahmet Gencer'in tuttuğu avukat sınırırışı işleminin durdurulması için müdahalede bulunuyor. Kara- nı inceleyen İdari Mahkeme de Türkiye'de ilkokuldan başlayarak çeşitli yıllarda düzenlenmiş resmi belgelere ve nüfus suretine değil doktorun verdiği kemik muayene- sinin sonuçlarını geçerli olarak de- gerdendiriyor. Buna göre Cevdet 16 yaşında değil, en azından 18 yaşın- daymış ve hatta muhtemelen 20- 22 yaşları arasındaymış. Halbuki Cevdet'in ilkokula başladığı yaştan Bottrop'ta, Witten'de ve Gevels- berg'de gittiği okullardaki kayıtlar- ın aynı yaşlar birbirleriyle tamamen uyum içinde. Mahkeme heyeti, Cevdet'in 16 yaşında olduğuna “kanal” getirdikten sonra, yine al- madan Federal Almanya'ya geldiği ve yasadışı ikamet ettiğini iddia ediyor. Kararı tebliğ edildikten son- di hafta sonrasına kadar itiraz si- rresi olmasına rağmen Cevdet der- hal Wuppertal'daki sınırırışı ceza- evine konuyor. Burada “ziyaret saatleri gibi” gerekçesiyle ailesiyle bile görüştürülmesi ve ertesi gün Türkiye'ye geri gönderiliyor. Cevdet iki gün de İstanbul'da göz- alınıyor.

Baba bir çare bul, yoksa intihar edeceğim

Cevdet, Türkiye'de şimdi aile-

Cevdet Gencer Federal Alman makamlarının keşfiyeti sonucunda perisan oldu, itihari etmeye bile düşünüyor.

Türkiye'den babasına yazdığı mektup

29.4.86
Babamın ben çok zorundayım
Burada yalnızım param yok Allahın bakan
hic ilgilenmiyor Almanya'da yalnızken 2 günde
İstanbulda hastane gittiğim Raportalarımı
Sittim Doktorlar Durumum anlattım
Doktorlar beni dakti Türkiye Cumhuri-
yetinin Poşa perhane Mafus Hüseyine
Diplomasına inanmayan Devlet bizim
Raporuruzu hiç inermesiz dakti
param yok sıkıntılar yok iş yok
Ben ne yaparsam işlerim Para bir
şeye bul Day ke ben burada intar
edecem
Cevdet Gencer
Cifti

ni mi?” Cevdet büyük bir karam- sarlığa düşmüş, babasına yazdığı mektupla sorununa derhal çare bulmasını istiyor, yoksa intihar edeceğini yazıyor. Baba Ahmet de buradan perişan. “Yasadışı bir işle- me önyak olmak ve belge sahtekarlığı yapmak” gibi suçlamaları ve o ailesi de sınırırışı edilmek is- teniyor. Kendisi yabancılar dairesi

Polisi baba oğlun gitti sıra sende diyor. Gerçekten korkuyorum. Çünkü Türk makamları tarafından verilen tasdikli belgeleri, pasapor- tu kabul etmeyenler, oğlunun ya- şını benden daha iyi bildiğini iddia edenler, bir doktor raporuna daya- narak oğlumu yurtdışı yapanlar, beni de yalancılıkla suçlamaya başladılar.”

den okudu ve 1981 yılında Neveşehir vilayetine bağlı Kızılkay İlkokulu'ndan mezun oldu. Köyde ortaokul olmaması nedeniyle devlet okula devam edemedi, boşta kaldı. Ahmet Gencer bunun üzerine Cevdet'in okula devam edebilmesi için Ocak 1984'de öğrenci Federal Almanya'ya getirdi ve Witten'de okula kaydettirdi. Cevdet Türkiye'den kendi pasaportuyla gelmişti ve vakit geçirmeden

Yukarıdaki ve yandaki belgeler ayaak bir şekilde Cevdet Gencer'in 16 yaşında olduğunu kanıtlıyor. Yabancılar dairesi buna rağmen bu kanıtlara değil bir doktorun raporuna inanıyor.

Fransa Türkiye İşçiler Birliği Başkanı Kasım Yeşilgöl'le röportaj

FTIB faaliyetlerini kapsamlı bir şekilde yükseltiyor

Türkiye Postası: Fransa'da sağcı bir hükümet işbaşına geldi. Hükümet olur olmaz genel olarak emekçiler, özel olarak da göçmen işçiler aleyhine bir dizi kararlar alındı. Buna karşın FTIB savaşını yükselteceğini duyurdu. Bu konuda gazetemizin okurlarına bilgi verebilir misiniz?

Kasım Yeşilgöl: Hemen bir noktayı belirterek konuşmama başlayayım. Geçtiğimiz yılın ekim ayında FTIB Hazeno'da ulusal bir konferans düzenledi. Ve ta o zaman işçi düşmanı sağcı bir hükümetin büyük bir olasılıkla iktidara olacağı ni belirlmişti. Bu nedenle yeni durum FTIB örgütlenince şaşırtıcı değildir.

Biz o tarihten bu yana sürekli Türkiye emekçilerini bilgilendirdik. Ve haklarını savunmalarını gerektirici vurguladık.

Türkiye Postası: Peki şimdi durum nedir?

Kasım Yeşilgöl: Chirac hükümeti işverenlerin vergi suçlarını ve yurt dışına sermaye kapma suçlarını aletti. Bundan böyle, suçlar vergilerin indirilmesini ve işyeri vergileri devlet subvansiyonuna artıracakları duyurdu.

Kamu işlemlerini özel sermayeye satmak için "özelleştirme" bakanlığını kurdu. Bütün bunlar açıkta ki emekçilerin aleyhine gerçekleşmektedir.

Türkiye Postası: Göçmen işçiler için durum nedir?

Kasım Yeşilgöl: Belirtmek istenim ki, yeni yapılacak suçun haklarına saldırılan temel sosyalistlerin hükümeti tarafından atıldı. 1984 sonlarında aile birleştirilmesini önemli sınırlamalar getirildi. Ardından Ocak 1986'da ailesi ayanurta kalmış ve Fransa'da işsiz

olan göçmenlere aile yardımı kesilme kararı alındı. Bu iki karara karşı FTIB çeşitli etkinlikler gerçekleştirdi.

Hükümetin göçmen işçi politikasına gelince ilk önce iki sağ partinin seçim programlarına göz atmak gerektirir. Her iki sağ grup Chirac'ın partisi (RPR) Cumhuriyetçi işçi partilerine ve Fransız demokrasisi için Birlik partiler grubu (UDF) işbirliği yaparak 16 Mart seçimlerine girdiler.

Göçmen emekçiler konusunda tekelliyalı bu iki partinin görüşleri şu noktalarda toplanabilir.

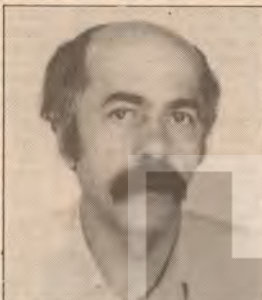
1- Fransa'da ekonominin teknolojik düzeyi, kalitesi olmayan milyonlarca göçmene artık gereksinimli yaktır.

2- Fransa'da sosyal, kültürel ve geleceksel uyum sağlamayan göçmenler ülkelerine geri dönmelidir.

3- Kendi geleneklerini ve kültürlerini sürdürme adı altında gettoları oluşturan göçmenler Fransız yaşamını ve kültür seviyesini düşürüyorlar.

4- Göçmenler ya asimile olup Fransa vatandaşlığına geçler ya da ülkelerine dönerler. Ve ezunsuz işsiz olanlar ülkelerine dönmelidir.

Genel olarak göçmenleri bekleyen saldırılar bu noktalarda toplanabilir. Öte yandan Chirac hükümeti, mecliste güvenoyu için sun-

duğu programında, vizenin AET ülkeleri hanç tüm ülkelere uygulanmasını, nüfus artışını sağlamak için üçüncü çocuğa 10 bin franklık yardım vereceğini duyurdu. Ancak göçmenler bu haktan yararlanamıyorlar. Suçun niteliği ne olursa olsun, suç işleyen yabancıların yurt dışı edime kararını bu saldırının somut göstergesidir.

Politik göçmenler için, faşist eğilimli işçileri bakanı bir açıklamasında "Fransa'nın bir han" olmadığını, bu konuda önlem alınacağını duyurdu.

Fransa'da emekçiler 1 Mayıs'ı bu ortamda karşıladılar.

Çok karmakarışık dönem olan bir niteliğindedir. Bu dönemde mücadele yürütmektedir. O nedenle FTIB, hükümet değişikliği ve göçmen işçi sorunları konulu çeşitli etkinlikler yapma kararını aldı. Ve bu çalışmalarını sürdürüyor, hazıranın ilk haftasında Türkiye'ye göçmen kesimlerin katılacağı büyük

bir göçmen işçi konferansı düzenleyecekler.

Öte yandan 1 Mayıs çalışmalarında bu konu enine boyuna işlendi. Tüm yerel örgütlenimiz genel üye toplantıları yapıldı. Daha sonra geniş göçmen işçi toplantıları yapıldı. Mayısın ikinci haftasında sonra daha geniş katılımlı toplantılar düzenlenerek, FTIB genel merkezinin hazırladığı göçmen işçi sorunlarına haklı açısı ve çözüm yolları tartışmaları sunuldu. Tüm bu çalışmalar haziran ayında yapılacak göçmen işçiler ulusal konferansının ön hazırlığı niteliğini taşıyacaktır.

Türkiye Postası: Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışma konusunda neler yapıyor?

Kasım Yeşilgöl: Bilindiği gibi ülkemizde demokrasi sorunu tüm anti diktatörlük güçlerine yoğun bir şekilde tartışılıyor. Yurt dışındaki vatandaşlarımızın bu sorunda duyarlı olmaları düşünülmektedir. O nedenle FTIB, dayanışma etkinlikleri konusunda 1 aylık eylem kararı aldı.

"23 Nisan ulusal egemenlik ve demokrasi", "Sendikalar hak ve özgürlükler ve demokrasi" konulu konferanslar yapıldı.

FTIB'in ulaşamadığı bölgelerde de 30-40 kişilik gruplar halinde bu noktalarda konferanslar yapıldı.

FTIB, çeşitli örgütlenmelerle düzenlenerek Türkiye'de tartışılan ve uğrunda mücadele verilen demokrasi konusunda da emekçilerin görüşlerini birleştiriyor. Ve özel olarak da izin mevzisi nedeniyle yurt dışındaki yabancıların etkinlikleri, ülkemizle dayanışma konusunda işçilerimiz bilgilendirildi.

Bana bir çare bul, yoksula intihar edecekim

Cevdet, Türkiye'de şimdi ailesinden ayrı, kimsesiz, işsiz sonunun ne olacağını bekliyor. Çaresizlikle doktorlara başvuruyor, bir de onların muayene etmesini istiyor. Aldığı yanıt hep aynı: "Öğlum, koskoca devletin belgelerine inananlar bizim raporlarımıza inana-

burada perişan. "Yasadışı bir işleme önyak olmak ve belge sahte-karlığı yapmak" gibi suçlamaları o ve ailesi de sınır dışı edilmek isteniyor. Kendisi yabancılar dairesi tarafından tehdit ediliyor: "Öğlünden sonra sıra sende." Gevelsberg Askerlik Çağında Gençler Girişimi ve Türk-Danış görevlisi Gencer ailesinin sorunuyla ilgilenmeye başladılar. Ahmet Gencer gazetemize şöyle yazıyor: "Yabancılar

sını henden daha iyi bildiğini iddia edenler, bir doktor raporuna dayanarak ölümünü yurtdışı yapanlar, beni de yalancılıkla suçlamaya başladılar."

Gevelsberg yabancılar dairesinin ve polisin yasadığı bu uygulamaları çevrede sert bir şekilde kınadı. Gazetemiz Türkiye Postası Gencer ailesiyle dayanışma içinde sonuna kadar olayın üzerine gidecek.

Temizlik işçisi Türkiye kadınlının kazanımı

Kuzey Ren Vestfalya eyaletinde, özel bina temizliği okulunda sürdürülen grev başarıyla sonuçlandı. Bielefeld Üniversitesi'nde Quix firmasına bağlı olarak çalışan 100 kadar temizlik işçisinin mart ayı sonuna kadar sadece 2 kişi sendika üyesiydi. Temizlik firması şubat ortasında talep ettiği işi azaltılmalarda çalışma süresini 2,5 saatten 2 saate indirdi. Böylece aylık ücreti de 375,50 DM tan 328,40 DM'a indirerek işçilere ödediği fazla miktarları da geri istedi.

Çoğunluğu Türkiye olan temizlikçi kadınlar ÖTV İşyeri İşçi Temsilcileri'nin yardımıyla hemen IG Bau-Steine-Erden sendikasına örgütlendiler, 23-24 Nisan tarihlerinde yapılan grev oylamasıyla %100 evet oyu alan sendikali işçiler greve gittiler.

Toplam 2500 kişi çalıştıran Quix Firması, grevin ilk günü Münster'den grev kırılacak gerekirek grevi engellemeye çalıştı. Ancak işçilerin, ÖTV işçi temsilcilerinin ve öğrencilerin kararlı çıkışı ile işverenin bu oyu da tutmadı. Grev kırılacak geri dönmek zorunda kaldı.

Grevin 2. günü üniversitede bir toplantı yapılarak grev gözçüleri örgütlendi.

3. günde ise artık temizlikçi kadınların işi bırakığı iyice belli oluyordu. Pistik nedeniyle Sağlık Müdürlüğü firmayı sıkıstırmaya başladı.

Yılda bu iş yerinde 1 milyon 600 bin DM alan Quix firması, 3 günlük grev sonrası, sadece bu işyeri ile toplu sözleşme yapmayı kabul etti. Bu gelişme diğer işyerlerini kapsayan toplu sözleşmeyi de beraberinde getirdi. İnşaat işçileri sendikası IG BSE'nin gerçekleştirdiği toplu sözleşmeye göre, 1 Haziranından itibaren % 4,8 zam alındı. Ve net ücret sözleşmeleri kaldırıldı. Net ücret sözleşmeleri ile işverenler simdiye dek ucuz işçiyi kullanıyorlardı.

İşçilerin bu kazanım sendikasıyla ve kısa ama yoğun bir grevle mümkün oldu.

1 Mayıs günü miting alanında grevci işçilerden Fadime Özhan konuşmasıyla uzun uzun alkışlandı. Simdi temizlik işçileri yeni bir enerji ile hakları için mücadele ediyorlar. Ve işyerlerinde bir işyeri işçi temsilciliği kurulması için çalışıyorlar.

Çiçek değil, eşit haklar istiyoruz

10 Mayıs cumartesi günü Bonn'da Anneler Günü nedeniyle "Çiçek değil, eşit haklar istiyoruz" belgisiyle bir kadın yürüyüşü yapıldı.

Dört yıldan beri her Anneler Günü'nde düzenlenen bir gelenek haline gelen yürüyüş bu yıl da ilgi fazlaydı. Çeşitli görüşlerden 25 örgüt temsilcisi ve tanınmış kişilerin yaptığı çağrı, ayrıca 16 örgüt temsilcisi ve kişi de destekliyordu.

Bin civarında kadın saat 11'e doğru istemlerini dile getiren pankartlar, rengarenk giysiler, balonları ve ellerinde gürlü gürlü çığartan ilginç alelilerle yürüyüşe geçtiler.

Münster'de gençler sorunlarına ve bayramlarına sahip çıkıyor

Sesimizi duyurabilmek için

Yurtdışındaki gençler bu yıl da istemlerini dile getirerek çeşitli gösteriler ve toplantılar 19 Mayıs'ı kutladılar.

Münster'de 24 Mayıs günü 19 Mayıs nedeniyle spor gösterileri ve kültür gecesi düzenlenecek. Sentruper Sporthalle'de yapılacak olan 16 takımın katılacağı futbol turnuvasını koşu ve diğer yarışmalar izleyecek. Münster ve çevresi bedelli askerlik girişimi her hafta çeşitli merkezinde (Jugendzentrum) toplanarak yapılacak çalışmalar planıyor. Aşağıda bu toplantılar sırasında Münster gönüllü muhabirlerinin gençlerle yaptığı bir söyleşiyi yayınlıyoruz.

1748 yurttaşımızın yaşadığı Münster'de 500 genç işsiz. Çoğunlukla zamanlarını gençlik merkezinde (Jugendzentrum) geçiriyorlar.

Konuştugumuz gençlerden Mehmet Cakir, 23 yaşında ve 1968 yılından beri F. Almanya'da inşaat işçiliği yapan babasının yanına gelmiş. 6 yıldır burada olan Cakir'in amacı yüksek öğrenim yapmaktır. Ancak yasa değişikliği nede-

Geldiğinde 3 yıl okula gitmiş, ardından 1 yıl işsizlik. Şimdi işsiz yabancılara 5-6 marka yarımcı işçi olarak çalıştırmasıyla ünlü Kraeger çelik firmasında çalışıyor. Ahmet Ural için de başta gelen sorun, bedel. 15 bin markaya düşürülmüş istiyor. "İsteğim bu paramın Türkiye'de silahlanma yerine işyeri, okul, hastane gibi yerlerin açılmasında kullanılması."

Yabancı düşmanlığı konusunda ise sunları söylüyor. "Skinheads

bugün gençlik sadece lafa var. Milyonlarca genç işsiz, öğrenim hakkından yoksun. Birkaç yaşında da işsiz gençlere ne veriyorlar? Durum böyle olduğu için artık bayramımıza da sorunlarımızda da sahip çıkınaya kafayız" diye 24 Mayıs'daki Murat Tontur: Yaklaşık 5 yıl-

— Elinde hazır bir metin yokken, nasıl tiyatroya hazırlandınız?

— Konuştuğumuz çocuklarla birlikte hikaye kitaplarından seçtik. 10 dak-

Çocuklarımız canımız ama!...

Özellikle demokratik kuruluşlarda, sendikalarda çalışan, yirmiyözlere, toplanılarda katılmak zorunda olan anne-babaların en büyük sorunları çocuklar. Eğer çocuklarını bırakacak bir yeri yoksa, geldikleri toplanı hem çocukları, hem kendileri hem de diğer katılanlar için zehir oluyor. Bu duruma bir çözüm bulabilmek için yoğun tartışmalar yapıyor. Sonuçta ya anne ya baba, ki bu çoğunlukta anne oluyor, çocukları ilgilenmek için evde kalıyor. Ya da çocuklarını getirdikleri kapalı bir mekanda saatlerce hareketsiz oturmak zorunda kalıyorlar. Bu ortamdan sıkılan oynamak, koşmak, eğlenmek isteyen çocukları ise sevinmiş bir son bekliyor: Azarlanmak, dayak yemek, sokaklara terk edilmek, iltisizlik... Çocukların özgür bırakıldığı toplanılar ise gürlütünden izlenemez hale geliyor. Bu tartışmaların başladığı günlerde FİDEF in 10. Genel Kurulu yapıldı. Bir çok delege ve konuk toplantıya çocuklarıyla katıldığı halde çocukların toplantı salonuna tıbar etmemeleri dikkatimizi çekti. Araştırdık. Çocukların bu koca iki gün boyunca ne olacakları sorusuna başarılı bir yanıt vermiştik. Hazırlanan ayrı bir bölüme çocukları kendileriyle ilgilenen "Nermin Teyze"leriyle birlikte hanlı hanlı bir faaliyetin içinde çok mutluydular. Eğitimi olmadıkları halde çocukları iki gün boyunca o bölüme tabiiyen Nermin Teyze'ne konuştuk.

— Bu görev neden sana verildi?

— Benim iki çocuğum var. Bu kez kurultaya sakin ve gürlütüz izlemek istiyordum. Benim durumunda da çok anne vardı. FİDEF e kurultay sırasında çocuklara bir oda ayrılmaları için teklif gördüm. Meğer onlar da bunu düşünüyormuş. "Yanına yardımcı versek görev alır mısın?" dediler. Kabul ettim. Ama iki kişi dışında kimseden yardım görmedim.

— Bu iki günü nasıl planladınız?

— Bu kolay değildi. Çok düşündüm. Bulduğum bütün masal kitaplarını okudum. Video buldum. Çocuk filmlerini düşündüm. Bunların yeteceğini düşündüm. Ama çocuklar bir süre sonra filmi seyretmekten sıkıldılar. Masalı ve hikayeleri anlattım. Onlar da bitti. Başladık okuma. Köyden tuttu, ne kadar bildiğimizi oyun varsa oynadık. Onlar da bitti. Çocukların sevebileceği ne yapılabildi diye düşündüm. Başladım. Akıma tiyatroya geldi. FİDEF'i aradık, bir tiyatroya hazırlamak kültür bölümünde yer veriyor mısız, dedi. Kabul ettiler.

— Elinde hazır bir metin yokken, nasıl tiyatroya hazırlandınız?

— Konuştuğumuz çocuklarla birlikte hikaye kitaplarından seçtik. 10 dak-

Bir toplantıda anne iki çocuğıyla. Böyle mi yi?

Çocuklar bir gösteri sırasında. Yoksa böyle mi yi?

— Bu olayın ardından kutuluğa gelmiş bir ressam arkadaşla konuştum. Bana yardımcı olmasını istedim. Büyük bir istekle kabul etti. Çocuklara bir ressam amcamın yaptıkları resimlere bakıp en güzel olanı ödüllendireceğini söyledim. Çocuklar bana karşı güvensizdi. "Bu da tiyatroya gibi olmasın" dediler. Önceden bir durumu düşünmediğinden resim yapacak araçlar yoktu. Delegelelerden kalem topladım. Kağıt vardı. Başladılar resim çizmeye. Bu 4-5 saat sürdü. İlk çizdikleri resimleri vermediler. Daha iyi çizmek istiyorlardı. Sonunda ressam arkadaş bir değerlendirme yaptı. Birinciyi ödüllendirdi. Diğerlerine de çalışmaya katıldıkları için birer kart hediye etti. Çocuklar bundan çok memnun oldular. Oğlum bu kartı hâlâ saklıyor. Sonra yapılan resimleri sevgilidi. Bu çalışmaya ve sonuçları çocukları için bir sevinç ve öğün kaynağı oldu.

— Peki çocuklar anne ve babalarını hiç aramadılar mı?

— Hayır. Yıyecek, içecek sorunları FİDEF tarafından çözümlendi.

— Her yerde değil. Çocuklara hakmak için ille de uzman olmak şart değil. Derneklerimizdeki çocukların hali içler acısı. Onlarla kimse ilgilenmiyor. Bir uzman bulmayı beklersek...

— Neden ilgilenilmiyor çocuklarla?

— Çocuklarla uğraşmak bir anıya gibi geliyor kimselere. Aslında en güzel ve önemli görev bu. Derneklerde temiz hali döşenmiş çocukların üstünde oynayabilecek maddeler filan olan odalar hazırlanmalı. Çeşitli zihin geliştirici

İşçileriyle, işsizleri bulmuş Türkiye'de silahlılarına yerine işyeri, okul hastane gibi yerlerin açılması kullandılması."

Ahmet ÜCAL

niye bunu gerçekleştirilemedi, çünkü işi diplomatisi gerektiriyordu. "Bir yıl meslek okuluna devam ettim. Burada çalışma izni almak için 10 ay meslek okuluna veya MBSE kurslarına katılmak gerekliydi," diyor Mehmet Çakar.

Burada kalmakla, dönmek arasında bir seçim yapmak zorunda olan binlerce gençten biri 23 yaşındaki Çakar. "Askerlik bedeli kazandırmıyorsa para ya göre çok yoksun, benim için bu en büyük sorun. Bence bedel herkesin idareyelebilir bir miktarda olmalıdır. İlk önce de NATO üyesi olduğuna göre bize burada askeriik olanağı tanımam. Türk hükümeti için sadece diviz yunurtlayan tavuk olarak görmemeliyiz," diyerek sözlerini sürdürüyor.

Mehmet Çakar Alman gençlerini yaşam tarzlarını da onaylamıyor. "Gençlerde gazetele okunmuş, 18 yaşından küçük yaşları 5 bin genç evlerini terk etmiş. Bir çatı altında onlardan da kendilerini bulmuş hissediyorlar" diyor. Yabancı düşmanlığını bir dayı yabancıları gettirtoları oturarak uyum sağlamamaları bağlıyor.

Mehmet ÇAKIR

1978'den bu yana F. Almanya'da yaşayan Ahmet Ücal 22 yaşında.

Yabancı düşmanlığı konusunda ise gırtlak söyler. "Sıklahece denilen saldırgan davaların her gün daha da saldırgan olmaları beni korkutuyor."

AncaK bu sorunların çözümünün zor olmasına rağmen yirmiseri yirmiyeğini ekliyor. "Birlik ve beraberlik içinde hareket edilirse bu sorunlar çözülebilir. Sesimi zi daha fazla duyurabilmek için 24 Mayıs günü futbol turnuvası ve eğlence gecesi düzenledik. Sorunlarımız karşısında bir tip eylemlerle birlikte mücadele edelim."

"19 Mayıs Bayramı gençlere rasgele verilmiş bir bayram değil. Bu bayram gençleri Kurtuluş Savaşı'na katıldığı için verildi. Ama

Murat TONTUR

dan beri F. Almanya'da ve devam ediyor. "Birleşip birlikte mücadele verdiğimizde haklarımız elde edebileğimizi, koruyabildiğimizi bedel ve pasaport harçlarında görüldü. Şimdi bu örneklerden yola çıkarak, iş daha çok genç biraraya toplanıp, mücadele etmekte."

DİYARBAKIR MEKTUBU Newroz'un ardından

"Sen ne bilirsin?" deme! Nasıl bilmeK Diyarbakir'i Diyarbakir Kalesi'ni Yedi beşini, dört kapısını Kör zindanı Kalmışın zindanında

Diyarbakir'in Çekilmez kör zindanın kahri Dıyanar anlamam Anlatırmı duymazlar Güneşin her batışında Elimi atırmı kulağıma Bilirsin, İçten söylerim, yanık olur Çekilen sendin, söylenen türküleri Arı beni götürür türkü Yanan Newroz ateşine İçim ismir, Yüreğim olur bir hoş İster kolumak, Karacada'da, pırinc tarlasında Filizlenen Newroz'u, Newroz Çiçeğini Kafesine sığmayan yüreğimi bilirsin

Bilirsin ki yüreğim, Ekilen pırinc, filizlenen tohum kadar Temiz, berek ve bereketli. Dostumuz B.L.'nin şiri Diyarbakir zindanındaki tutukluların Newroz'daki duygu ve düşüncelerini dile getirmek amacıyla yazıldı. Bu duygu ve düşünceler hepimize Newroz selamıdır.

Geçen mektubumuzda İbrahim Polat'ın katledilişini anlatan bir köyü mektubuna itmişdik. Daha sonra bu cinayet legal baba cinayet cinahaberiyle de doğrulandı. SHP Milletvekili Fikri Sağlar İbrahim Polat'ın "terörists" olduğunu, "dur İhtarına uymadığı için" değil, karakolda işkence edildiğini öldürüldüğünü açıkladı. Böylece fasist rejimin bir cinayeti daha açığa çıkarıldı. Ama daha açığa çıkmayan yüzlerce cinayet olduğu biliniyor. Bu cinayetlerden bildiklerimizi sıralamak istiyoruz:

Ömer Aydar Sitt'i'n Pervani ilçesine bağlı Yanıkış köyünde yaşayan evli, iki çocuk babası yoksul bir köylüydü. 1984 yılının son aylarında tutuklandı. 62 gün süren işkence sonunda öldürüldü. Cesedi köylülerince 1985 yılı başında verildi.

Cemil Kirbayır Kars'ın Göle ilçesinin Oğcu köyünde öğretmenlik yapıyordu. Daha 12 Eylül 1980 günü köyün gençlerinden Cengiz Kaya, Çetin Asure, Metin Akü'le birlikte gözaltına alındı. Bu üç genç daha sonra serbest bırakıldı. Cemil Kirbayır'ın zine ise bir daha rastlanmadı. Babası İsmail Kirbayır oğlunu bulma umuduyla sayısız girişimde bulundu, defalarca Erzurum, Diyarbakir ve Ankara'ya gitti. Ama tüm bu girişimleri sonuçsuz kaldı. Sanki Cemil Kirbayır'ı tutuklayan devletin silahlı güçleri değildi.

Cevher Yaşar Tunceli Magzit'i'nin Otlukaya köyünde babası ve kızkardeşiyle birlikte gözaltına alındı. Kendisiyle birlikte kızkardeşi ve babası da işkencelerden geçirildi. Kızkardeşi ve babası serbest bırakıldıysa Cevher Yaşar'ın vücudu işkencelere dayanamadığının canlığını yitirmişti. Takvimler de 3 Eylül 1985' gösteriyordu. İlk kişinin tanık olduğu bu cinayetin sorumluluğunda hakkında hiçbirsey yapılmadı, sonuçlarına bile ağılandı.

Malatya'nın Arguvan ilçesinin Sazlı köylülerine çevre köylüler gibi 1984 yılı yazında topu dayaktan geçirildiler. Bu zorbalıklara karşı sesini çıkarmak isteyen muhtar Mustafa Duman en insanlık dışı işkencelerden geçirildikten sonra kurşunlanarak öldürüldü. Bütün bunları köye helikopterlerle gelen askeri komando ekipleri gerçekleştirirdi.

Mehmet Cizreli 12 Eylül darbesi yapıldığında TOB-DER Martın Şubesi başkanıydı. İlk elde

– Elinde hazır bir metin yokken, nasil tiyatro hazırladınız?

Konuyla çocuklarla birlikte hayke kitaplarından seçtik. 10 dakikalık bir oyun haline getirdik. Çocuklar bütün gün aralarında görev bölümleri yaptılar. Akşamı heyecan içinde beklediler. Akşama kadar "saat kaç teyze?", "Ne zaman çıkıyorsunuz?" diye kaç kere sordular bir bilseniz. Oyunda çocukların ihtiyaçlarını sağdan soldan buldukları kendileri hazırladılar. Ancak programın sorumlusu arkadaş çocukları sahneye çıkmasını izin vermesin diye bir çözü ağılamaya başladık. Bana güvenmişlerdi. Onların görüşlerini ve sözünü yerine getirmem beni çok üzdü.

Peki çocukların güvenliğini tekrar nasıl kazıdık, onları olaylara bildirdi?

Nermin TEKİN

Çocukları ile sonuçları çocukları bir sevinç ve özünü kaynağı oldu.

Peki çocuklar anne ve babalarını hiç aramadılar mı?

Hayır. Yıyecek, içecek sorunları FİDEF tarafından çözüldü. Hiç bir şey için ailelere başvurmadık.

Çocukları daha ilerde de böyle ilgilenebilmek için neler öneriyorsun?

Bütün demelerde böyle bir çalışma yapılabilir. Ancak çocuklara uğraşacak insanın çocukları sevmesi, ufak tefek kaprislerini onlara oynamak, yalan söylemeden güvenini kazanarak görüşmesini sevgi ve anlayışla bir otonite kurması gerek. Yoksa al oğlunu, arada bir de çocukları kavga etmesinde yine yalınca gözünle bak, bağır, olamaz öyle şey.

Çocukları ilgilenecek bir uzman gerekli mi?

– Halleri işler acısı derken neyi söylemek istedin?

Çocuklarımız anne babalarını gittikleri yere düşman oluyorlar. Bir çocuktan satılacağı sigara dumanı ile dolu bir odada hareket etmesini bekleyebilir miyiz? Çocuklarımız bu yaşta birşeyler verememek bir kaç sene sonra onları kaybetmiş olacağız. Onlara değer vermemiz ve ilgilennmemiz gerekıyor.

– Bir anne olarak çocuk eğitimi konusunda ne düşünüyorsunuz?

Dikkatimi çeken şu: Çocuklar toplumları aile sohetlerinde konuşmaları tank oluyorlar. Kafalarında binlerce başka şeyler yeri ediyor. Ülkemizin bugün içinde olduğu durumu kavrayamadıkları için ülkemize düşman oluyorlar. Bunu yaşlarmı uygun bir şekilde anlatmalıyız. Onları küçük yaşta, daha çocuklukları yaşamadan politikanın işleri sokmak da doğru değil bence. Sonra onlara koyduğumuz yasaklar da ilgilerini çekiyor. Ben oğluma hiç tabanca alıyorm. Bir gün bir baktım bir ekmeğini diimimi kemirmek tabanca haline getirmiş, ateş ediyor. Ertesi gün ona bir tabanca aldım. Bir yandan da silahlıların zararlarını anlatıyay çalışıyorum. Yani bazı şeyleri yasaklayacağımıza onlara köttüklerini anlatabiliyoruz. Kısacası onlara her zaman ilgilennmek gerekıyor. Onların dünyalarını görebilmek, sorunlarını yadımca olmak, üzüntülerini paylaşmak... Kolay değil ama onlar için, gelecek için bunu yapmalıyız.

Değerli okuyucularımız, Eğitimi değerli yazdık bir anne olan Nermin Tekin'in görüşleri bunlar. Ancak bir bu konuda daha söylemek çok şey olduğuna inanıyoruz. Okuyucularımızdan, anne, babalardan, eğitimcilerimizden, demek yöneticilerinden çocuklarımızın eğitimi konusunda görüşlerini ve deneyimlerini bekliyoruz.

Firat DİLGEŞ

sa sözkonusu tarihlerde kimlerin görev başında olduğu bellidir.

Örneğin İbrahim UlaK'ın işkencelerle öldürüldüğü Kürdölü Kışla'sı'nda işkencecileri İrfan Keskin'di. Diyarbakir Cezai'ye işkenceleri yöneten ve azından 32 kişinin canına kıyanlar da biliniyor. Bunlar; Trabzon Beşikdüzü'nden Üstümgün Ali Osman Aydın, İstanbullu Yüzbaş Erdoğlan Erdoğlan, ve Yüzbaş Esat Oktay Yıldırım'dır. Bu her üç kişi de aynı hapistelerde görev yapmış, devrimcileri kanına girmişlerdir. Bunlar cezalarıyla kapatılmış olan devrimcilerin sindirilmesi ve yıldırılması için özel olarak yetiştirilen kadrolardan.

Ayrıca Diyarbakir'da "yukan" den gelen emirleri gerçekleştiren itelen, siyasi polisi, sıkıyönetim ve cezaları arasında koordinasyonu sağlayan bir katil ekip var. Bu ekip: Piyade Binbaşı Birol Şen, Topçu Binbaşı Fuat Selamoğlu, Binbaşı Necmi Yarasan, Piyade Yüzbaş Abdullah Kahraman, Muhabereci Üstümgün Demiremi ve Tankçı Üstümgün Hasan San ile Kidemi Başçay Mehmet Aktaş'ın oluşuyor.

Resat isminde Mazdağlı bir genç de Mehmet Cizreli'yle aynı günlerde "gözaltı"ndaydı. "Gözaltı"ndan 25 Ekim 1980 günü alınan Resat işkencelere götürüldü, bir daha da geri getirilmedi. İşkencelere komaya girince hastahaneye kaldırıldı. Mazdağlı Resat'ın son nefesi Diyarbakir Askeri Hastanesi'ne verdi. Onun katilleri de özgür.

İkiçocuk yıl önce, 2 Ekim 1983'de gözaltına alınmış ve cesedi 4 Kasım 1983 günü ailesine teslim edilen İbrahim UlaK'ın eşi kocasının işkencelere öldürüldüğünü açıkladı. Açıklama gazetesinde yer aldı. 7 yılın DSİ içişlerinin işkence katilleri hakkında herhangi bir işlem yapılmadı. Oy-

Kamu kesimindeki 600 bin işçinin ücret zammı yüzde 25'i geçmeyecek

Gerçek ücretler 1986'da gerileyecek

Önümüzdeki günlerde, Kamu İktisadi Teşebbüsleri'nde (KIT) yapılan işçilerin 600 bin'i, sendikaların aracılığı ile işverene toplu sözleşme görüşmelerine oturacak. Ancak, toplu sözleşme görüşmeleri daha başlamadan, geçtiğimiz yılın enflasyon oranının yüzde 50'lerde seyretmesine karşılık, bu yılki ücret zammının yüzde 25 + 2,500 liraya geçmeyeceği belli oldu. Özal hükümetinin direktifi üzerine, Kamu İşveren Sendikaları yapılacak toplu sözleşme görüşmelerine ilişkin temel ilkeleri belirledi ve yapı-

lan açıklamada, işçilerin 1986 yılı ücret zamlarının yüzde 25 + 2,500 liraya geçmeyeceği ve ayrıca, sosyal yardımlarda hiçbir artırımın söz konusu olmayacağı belirtildi. KIT'larda örgütlü Kam-Sen, Kamu-İş ve Tuh-İş adlı işveren sendikalarının yaptıkları ortak açıklamada, işçi haklarının daha da geliştirileceği dile getirilerek, toplu sözleşme görüşmelerinde izlenecek temel ilkeler, şu ana başlıklar altında toplandı:

• İşçilere verilecek ücret zammı, hiçbir işletmede ve hiçbir şe-

kilde yüzde 25 + 2,500 lirayı geçmeyecek.

• İşçilerin yönetime katılma konusu, hiçbir şekilde tartışma konusu yapılmayacak, daha önceki sözleşmelerde yer alan bu ve benzeri hükümlere, yeni sözleşmede kesinlikle yer verilmeyecek.

• Kıdem tazminatları, 30 günlük geçmeyecek. Daha önceki sözleşmelerde, bu sürenin üzerindeki kıdem tazminatları 30 güne indirilecek.

• İkrarîyeler, kesinlikle arttırılmayacak.

• Evlenme, ölüm, yakacak ve benzeri sosyal yardımlarda, hiçbir artış yapılmayacak.

• Sosyal yardım kalemleri azaltılacak.

• Toplu sözleşme görüşmelerine, eskiden olduğu gibi kamu kesimi yöneticileri ile başlanmayacak ve bazı maddelerde anlaşmaya varılması olmasa bile, bu sözleşmelere başlanmaması sayılacak, bu yıl içindeki görüşmelerin tümü Kamu İşveren Sendikaları ile yapılacak.

Bilindiği gibi, bugüne kadar kamu kesiminde imzalanan toplu sözleşmelerin taraflarını, KIT'larda yetkili işçi sendikaları ile bu kuruluşların yöneticileri oluşturuyor ve anlaşma, bütün KIT'ler Özal hükümeti tarafından üç işveren sendikası olarak örgütlendi ve işveren adına, toplu sözleşme yapma yetkisi bu sendikalara verildi.

Bu arada, bütün KIT'ler için, yeni oluşturulan bu üç kamu işveren sendikasına aidat ödeme zorunluluğu getirildi. Bu yeni uygulamaya göre, KIT'lerin kamu işveren sendikalarına ödeyecekleri aidat miktar, işçi sendikalarının aldıkları aidat miktarının altında olmamaya ve ancak, kamu kuruluşları, sendikaya ödedikleri bu paraları vergiden düşebilecekler.

Akdeniz'deki Amerikan varlığı ve Kıbrıs'taki İngiliz üsleri üzerine bir yuvarlak masa toplantısı

Akdeniz'in kaynağı, ABD savaş gemilerinin Libya'ya ılgal hareketleri yaptığı, Kıbrıs'taki İngiliz üslerinin alarma geçirildiği koşullarda Kuzey Kıbrıs'ta yayınlanan günlük gazete *Yeni Düzen*'e Sovyetler Birliği'nin Akdeniz'e ilgili önerilerinin Kıbrıs'ta nasıl karşılandığı konusunda bir soru yönelmiştir. Ancak sorunun yanıtı olan röportajlar ne yazık ki elimize ABD'nin Libya'ya saldırımasından oldukça sonra geçti. Ancak sorumuz güncelliğini hala koruyor. Yeni Düzen gazetesinin düzenlediği Cumhuriyetçi Türk Partisi (CTP) Genel Başkanı *Özker Özgür*, Toplumcu Kurtuluş Partisi (TKP) Genel Sekreter Yardımcısı *Alpay Durduran*, Kıbrıs Türk Barış Demerği Başkanı Zeki Erkut ve Yeni Düzen'den *Sevgili Uludağ*'ın katıldığı yuvarlak masa toplantısını özetleyerek yayınlıyoruz.

“Tam bağımsız olamayacak ülkelerden biri”

— Sayın Durduran, uzun süredir Kıbrıs'taki İngiliz üsleri tam alarmda bulunuyor. Üsler 3 filo, Tornado ve Fantomlarla, denizaltılarla donatıldı... Coral Sea İspanya'dan ayrılmış Akdeniz'e atıldı. Tabii ki Akdeniz ABD gemilerine bölgeden ayırtılmayıp Akdeniz'de kalımların emredildiği bildirildi. Tüm bunların Libya ile ilgili olduğu sanılıyor. Siz Akdeniz'deki Amerikan varlığı ve adanmadaki İngiliz üsleriyle ilgili görüşünüzü belirtir misiniz?

A. Durduran: Biz Akdeniz'in si-

lana karşı bir sıçrama tahtası yapılmak istenmiştir. Nitekim iki İngiliz üssü bu konuda çok elverişli bir konuma sahiptir. Son günlerdeki gelişmeleri kısaca özetlersek, Amerika'nın öteden beri bağımsızlığı ve anti-emperyalist bir politika izleyen Libya'ya karşı komple içinde olduğu gözlemlenmektedir. Bu kompolar Sirte Körfezinde bir savaş olasılığı yarattı iki ülke sıcak savaşın eşiğine gelmiştir. Bu tehlike henüz giderilmemiştir. Akdeniz'in İspanya'dan, İtalya'dan, Yunanistan'dan Türkiye'ye kadar

doğu, müttefik, yandaş diye adlandırıldığı bölgelerde etkinliği de artıyor. ABD dünyanın her bölgesinde kendisini doğrudan taraf olarak kabul etmekte ve dünyamızdaki ekonomik sorunların sürmesi için elinden geleni yapmaktadır. Doğanın, üslerin bunun için gerekli görmektedir.

Özker Özgür: “Sovyetler'in yeni önerileri yapıcı yaklaşımlardır. Bu bölgede, dünyaya barış istediği anlaşıyor, ortaya koyan

SÖZ ÇİZGİNİN

Turhan Sencuk

— OOO! İŞÇİ HAKKINI NASILSIN YATIR...

Emekçiler için konut umudu bir başka bahara

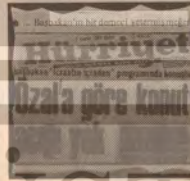
Bütün kamuoyu araştırmaları, emekçi kitlelerin en çok konutluğu konularının başında pahallılık, işsizlik ve geçim sıkıntısı ile birlikte, kira ve konut sorununun geldiğini gösteriyor. Bilindiği gibi, 6 Kasım 1983 "seçim"inde bu sorun en çok istismar edilen konulardan birisini oluşturmuş ve ANAP'ın program ve seçim bildirgesinde,

metrekarelik konutlar için, en çok 3 milyon 250 bin lira; değeri 8 ile 10 milyon lira arasında olan 80 metrekarelik konutlar için, en çok 2 milyon 750 bin lira arasında kredi verilecek.

Bir başka deyişle, Özal hükümetinin programına göre, 80 ile 100 metrekarelik bir konuta sahip olabilmek için, konut bedelinin 7 ile

emekçilerin konut sahibi olabilmelerinin hayal olduğunu belirttiler.

Yapılan hesaplamalara göre, 80 metrekarelik bir konut için gerekli 7 milyon liralık peşin ödeme, ayda eline 29 bin lira geçen asgari ücretli bir kişinin, 20 yıllık gelirden denk düşüyor. Aynı şekilde, ayda eline 50 bin lira geçen bir işçi veya memurun, 7 milyon lirayı biraraya

çok büyük oranlarda artması, konut sorununa yeni boyutlar kazandı ve bu konuyu emekçi yığınlarının en temel sorunlarından birisi haline getirdi. Örneğin, İstanbul Ticaret Odası'nın (İTO) denetlediği inşaatlara göre, İstanbul'da en ucuz

ni gösteriyor. Bilindiği gibi, 6 Kasım 1983 "Seçimler" ile sorun en çok istisna edilen konulardan birisini oluşturmuş ve ANAP'ın program ve seçim bildirgesinde, "Konut sorunu, sorun olmanın ecartıdır. Başını sokacak bir yovanın ızlemisi bekliyor, evini konut yapımı planlaması, parasını puluna nereden sağlayacağını hesaplamış Özal'ın partisine ver" denilmiştir.

Geçtiğimiz günlerde, Özal hükümetinin konut sorununa nasıl "özlemi" getireceği belli oldu. Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi'nin belirlemelerine göre, konut satılmalık isteyenlere, satış fiyatının yaklaşık yüzde 25'i oranında "Konut Fonu"ndan kredi verilerek ve paranın geri kalan bölümü, sa. tınacılar tarafından peşin olarak ödenmektedir. Örneğin, değeri 10 ila 12 milyon lira arasında değişen 100

Emlakçilerden seçmeler	
• Suadiye'de sobalı.....	100 bin (TL)
• Caddestan'da çatı katı.....	135 bin (TL)
• Levant'e kömürlü.....	250 bin (TL)
• Baitalimanı'nda 3 oda.....	350 bin (TL)
• Akatlar'da 1 oda.....	150 bin (TL)
• Göztepe'de peşinatlı.....	175 bin (TL)
• Gayrettepe'de.....	300 bin (TL)
• Florya'da bahçeli.....	300 bin (TL)
• Kuruceme'de.....	100 bin (TL)
• Bebek'te mobilite.....	400 bin (TL)

Öteyandan, başka ve ücretli, orta katmanlı gerçek gelirlerin sürüklendiği büyük miktarlarda, genelleştirilmesine karşılık, kınalın

Sağmal inek

Evren-Özal rejiminin, ağzında sakız ettiği iki ekonomik konu var. Bunlardan birisi, Türkiye'nin dışatımının son birkaç yıl içinde önemli miktarlarda artmış olması ve öteki de, dış borçları konusudur. Özal ve ekibi, oturup kalkıp, Türkiye'nin dışatımında gözlenen hızlı artışlardan söz ediyor. Özal ve takımı, yine oturup kalkıp, "Türkiye borçlarını tükür ödüyor" ve "Türkiye'nin dışandaki itibarı fevkalade yidir", propagandasını yapıyor.

Söze, dış borçları konusundan girilm. Ekonomi politik diinde, bir ülkenin dış borçlarını ödemekte olmasının anlamı, tek kelimeyle, o ülkenin toplam dış borç miktarı ile yıllık dış borç yükünün, giderek azalması demektir. Bir başka deyişle, Türkiye pratikliğinde, konu şu soruda düğümlenmektedir: Türkiye'nin dış borçları ve dış borç yükü azalmakta mıdır, yoksa artmakta mıdır?

Türkiye'nin, anapara ve faizleriyle birlikte dış borçlarının toplamı, 1979 yılı sonunda 12,9 milyar dolarıdır. Resmi verilere göre, 1980-1985 yılları arasında, Türkiye'nin toplamı 14 milyar 119 milyon dolar dış borç ödemiştir. Ödemiş ödemesine ama, Türkiye'nin dış borçları azalmamış; azlığı katılmış, yalnızca anapara olarak, 1985 yılı sonunda 26 milyar 400 milyon doları tırmamış.

Dahası var. Türkiye'nin 1973-1985 döneminde ödediği dış borç faiz miktarı, anaparadan fazladır. Yani, Türkiye'nin toplam dış borç miktarına varılabilirlik için, anaparaya ise az bir o kadar da faiz borcu eklemek gerek. Bir başka deyişle, bugün Türkiye'nin dış borç miktarı, anapara ve faizleriyle birlikte, 50 milyar dolardan üzerindedir.

Dış borçları konusundaki gelişmeler, bu kadarla da sınırlı değildir. Yine resmi verilere göre, Türkiye 1973-1979 döneminde, 3 milyar 147 milyar dolar dış borç ödemiştir. Ve bu dönemde, Türkiye'nin yıllık dış borç yükü, 450 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Türkiye, geçtiğimiz yıl, 3 milyar 611

milyon dolar dış borç ödemiştir. Yani altı yıl gibi kısa bir sürede, Türkiye'nin yıllık dış borç yükü, yaklaşık sekize katlanmıştır. Türkiye, dış borç mu ödemiş, yoksa grağına kadar borçlanmamış mıdır? Yorumlamaya gerek var mıdır? Dışatım konusuna geelim. Türkiye'nin 1979 yılında 2,3 milyar dolar olan dışatımını, son altı yılda yaklaşık 3,5 kat artarak, 1985 yılında 7,9 milyar dolar yükseltmiştir. Bu dışatım artışı, net, ne pahasına gerçekleştirildiği ve faturanın kimlere ödeltildiği, oldukça iyi bilinir. Bu nedenle bu noktayı bir yana bırakıp, konunun banteline geelim. Türkiye'nin dışatımı, artmasın artmış ama; ne yazık ki, Türkiye'nin dışatımında daha hızlı tırmamış ve bu nedenle de, Türkiye'nin dış ticaret açığı küçülmemiş, daha da büyümüş. Örneğin, 1973-1979 döneminde, Türkiye'nin dış ticareti 18,9 milyar dolar açık vermiş ve yıllık açık, 2,7 milyar dolara olarak gerçekleşmiştir.

Bakın, 24 Ocak kararlarından sonra ne olmuş? 1980-1985 döneminde Türkiye'nin dış ticareti, 23,1 milyar dolar açık vermiş ve yıllık açık, 3,9 milyar dolara tırmamış. Yani, 1980 öncesine oranla, Türkiye'nin yıllık dış ticaret açığı, tamı tamına yüzde 44 oranında büyümüş. Gördünüz mü, "dışatım patlaması"nın faziletleri?

Özal, ne diyor? Türkiye'nin dışandaki itibarı, fevkalade yidir buyuruyor. Haksız mıdır? Özal, yenden göze kade hakadır. Özal ve ekibi, süngülerin gölgesinde, yığınlar süpür soğana çevirmiş, ve ulusal ekonomiyi, emperyalizmin "sağmal inegi" haline getirmiş ve bu sayede, Türkiye'ye dışanda büyük itibar kazandırmıştır. Eğri oturup doğru konuşursak, yine de ekonomik durumun en vezir çekmiş IMF özetlemişir: "Türkiye'nin ekonomik durumu iyi, milletten durumu kötüdür". Doğru söz ne de neri? Kalkıp diyeceksiniz ki bu sözün neresi doğru? Halkın durumu kötü ise, ekonomik durum iyi olabilir mi? Çar, öler, hem de bal gibi olur. Ekonomik durumun yığı, emperyalist soyğun olarak tanımlarsa, neden doğru olmasın ki?

Özlem ÖZGÜR

nurtu sunumuna yine boyutlar kazandırmış ve bu konu, emekçi yığınlar açısından en temel sorunlardan birisi haline gelmiştir. Örneğin, İstanbul Ticaret Odası'nın (İTO) derlediği inceleğe göre, İstanbul'da en ucuz konut kirası, iki kişilik bir gecekondu için ayda 19 bin 500 liraya ulaşmıştır.

İTO'nun istatistik verilerine göre, İstanbul'un değişik semtlerinde, bir apartman dairesinin aylık kirası 70 bin lira ile 400 bin lira arasında değişmektedir. Örneğin, ilgili veriler, İstanbul'da en düşük kira bedelinin Beşiktaş, Sarıyer, Suadiye, Koşuyolu ve Caddebostan semtlerinde olduğunu gösteriyor ve bu yörelerde, bir dairenin aylık kirasının 70 bin lira ile 135 bin lira arasında değiştiği görülmüştür. İTO'nun verilerine göre, bir aylık kira bedeli Levant'te 250 bin, Gayrettepe ve Florya'da 300 bin ve Bebek'te ise, 400 bin liraya kadar yükselir.

bulunulan Libya ile ilgili olduğu sınırlanmıştır. Siz Akdeniz'deki Amerikan varlığı ve adanmışlık İngiliz üsleriyle ilgili görüşünüzü belirtir misiniz? A.Durduran: Biz Akdeniz'in siyasi silahsızlanmasında ve daha önce Akdeniz'de sınır olumsuz devletlerin askeri güçlerini Akdeniz'den uzaklaştırmada yanayız. Dünyada bir terör dengesi kurulmuştur. Bu denge başka hizmet eder gibi görülmektedir. Ancak bu durumu sandığı üzerine oturmuş bir insanın güvenciliğinden farklı değildir. Bu bakımdan yabancı üslerle ve yabancı ülkelerin kendilerini doğrudan ilişkili bulunmayan bölgelerde silahlı güç bulundurmalarına karşılık.

– Sayın Özgür, Akdeniz'deki Amerikan varlığı ve İngiliz üsleri Kıbrıs sorununu nasıl etkiliyor sizce?

Ö.Zgür: Kıbrıs sorununun temelinde bir adımlar stratejik bir ada olarak değerlendirilmesinden kaynaklanıyor. Emperyalizm için Kıbrıs, Doğu Akdeniz'de çok önemli stratejik öneme sahiptir. Ta 1950'lerde İngiliz Parlamentosunda bir dışişleri bakanı, Kıbrıs'ın tam bağımsız olamayacağı ülkelerin birliği olduğunu açıkça söylemiştir. Sanırım sömürgeci bakanı Hopkins'dır. O bakımdan emperyalizmin bölgedeki varlığı Kıbrıs sorununu çözümünde doğrudan iliskilidir. Aglo-Amerikan emperyalizmi özellikle, Kıbrıs'a hangi ölçüde gelirse gelsin, adayı bir üs olarak kullanmak ve bunun için de kendilerine göre bir düzenleme isteyecektir.

– Sayın Erkut, Barış Derneği Başkanı olarak bu konuda siz ne düşünüyorsunuz?

Z.Erkut: Çıplak gözle baktığımızda, silahlanmanın yansıdığı dünyamızda her geçen gün arttığını, körlüğünde ve nükleer savaş olasılığının arttığını tanık olmakta yız. Bu noktadan baktığımızda bölgeyi çıplak bir sinir gibidir. Üzerine dokunulduğunda etrafı zangır zangır titretir, etkisi altında bırakan hassas bir bölgedir. İran-İrak savaşının yıllardır sürmesi, İsrail'in Lübnan'a saldırıları, Akdeniz'de kana bir gölge olarak dolan ABD savaş uçakları, gemileri... Bunlar Akdeniz'de bir çatışma olasılığını artırıyor, bölgeyi de bundan endişe ediyor. Bölgenizin stratejik önemi gözden birer vurgulanmıştır. Adamız Özgür'dü halk-

komünar simi Kuzeyinde bir savaş olasılığı yaratmış iki ilke sa- kaç savasın eşliğine gelmiştir. Bu tehlike henüz giderilmemiştir. Akdeniz'in İspanya'dan, İtalya'dan, Yunanistan'dan Türkiye'ye kadar uzanan bir üsler sebekesine dönüşmüş olması sadece bölgeyi değil dünyamızı da tehdit eden bir durumdur. Bölgeyi hassas bir bölge, emperyalizm savaş gemilerinin, üsleri uçaklarının gelişmesi ve Akdeniz'in bir bağ denizi olması doğrultusunda vazgeçilmez bir tabakemiz vardır.

Alpay Durduran:

"Reagan yönetiminin işbaşına geçmesiyle, özellikle son dönemde ABD'nin değişen bir politikası var."

Sovyetler Birliği'nin geçenele ABD'ye karşı çıkışları olarak filan Akdeniz'den konuşur ya, Amerika tarafından konuşur ya, nımlamış. Tabi Sovyet örneği için yabancı işlerin kaldırılması sınıflık bir öneri de vardır. Bu nasıl karşılaşıyor?

A.Durduran: Sovyetler Birliği'nin bu önerisini olumlu bir adım olarak nitelendiriyoruz. Son zamanlarda Sovyetlerin bu gibi başlı güdüncileri politikaları ileriye sürdüğünü görmekteyiz. Bunların etki olacağı ummam. Gerek nükleer silahların tamamen yok edilmesi, gerekse Akdeniz'den donanmaların çekilmesi teklifi bir ölçümlü bir şekilde ele aldık. Kısacası örneğin hemon etki yapmaz fakat kitleler bunun farkına varırlarsa olumlu izleratabilir, Bu nu temennisi ederim.

Zeki Erkut:

"Üzerine dokunulduğunda etrafı zangır zangır titretir, etkisi altında bırakan hassas bir bölgedir."

– Peki niye ABD bunlara israrla olumsuz yanı veriyor?

A.Durduran: Reagan yönetiminin işbaşına geçmesiyle, özellikle son dönemde ABD'nin değişen bir politikası var. Bu, gerinlik yaratır. Kıbrıs Sovyetler Birliği'nin yayılması önleme şeklinde ifade edilmiştir. Fakat gerinlikten yarattığı ortamda, kurtululan ülkelerde daha büyük bir güce dayanma isteği artıyor. Bu da Amerika'nın işine geliyor. Gerinlik arttıkça Amerika'nın

Ö.Zgür: Sovyetlerin yeni önerileri yavaşlaştırmıştır. Ve bölgede, dün yapılmış istediğini açıkça ortaya koyan önerilerdir. Amerika'nın olumsuz yaklaşımı da kuskuşu egeyen olan sınıflar yapısından kaynaklanıyor. ABD bir tekeli kapitalizm dönemi yaşamaktadır. Emperyalizm yığı tanımlanan tekel kapitalizmin yapısında sömürmek, başka olustan baskı altında tutmak, savaş kışkırtıcılığı yapmak vardır. O bakımdan Sovyetlerin önerilerine, yaklaşımına, emperyalist Amerika'nın olumsuz yaklaşımına doğaldır.

Z.Erkut: Sovyetlerin önerileri aslında, 1917 Ekim Devrimi'nden bu yana dış politikası haline getirdiği başlı içinde yan yana yaşama politikasının bir devamı ve ikeli bir gereğidir. Bu tavırın değişmez olması olumlu bir adımdır. Kaldı ki biz, dün yanına hizmet eden, insan yaşamını savunmaya, yumumamaya hizmet eden, savaş tehlikelerini getiren, insanları, halkları, devletleri, ulusları başlı içinde yan yana yaşayacakları bir ortamı davet eden her türlü öneriyi açığız. Bu önerileri olumlu olarak görüyoruz. Yeter ki bu konuda ısrarı, samimiyet olsun, yeter ki daha ileri adamlar atsın. Bu öneriler rasgele ortaya atılmış öneriler de değildir. Sovyetler Birliği'nin özellikle son dönemde sık sık dünya başını sağlamaya yönelik önerilerinin bir parçası demektir. Dünyadaki nükleer savaş tehlikesinin giderilmesi ve 2000 yılına kadar nükleer silahların azaltılması, tamamiyle yok edilmesi önerileri, Kıbrıs konusundaki önerileri kamuoyunda ilgilie izlenmektedir. Bunun bunlar başlı politikasının sunulmasına hizmet eden olumlu önerilerdir. Akdeniz'den savaş filolarının çekilmesi önerisi de bir önekinin devamıdır. Ve bu bölgede yaşadığımız için de bazı daha çok ilgilendirmesi gerekir diye düşünürüm. Dileriz Amerika da bu yönde bir yaklaşımı politikasına koyunsun ve Akdeniz'i barış gölü olarak insanları ve bölge halklarını hizmetine sunulsun.

Çernobil'deki talihsiz kazayı emperyalizm alabildiğine sömürüyor

Çernobil kazasının ardından

Filiz KARDAM

27 Nisan'da bu yana, tam 17 gündür Çernobil atom santrali kazası televizyon haberlerinde en çok zaman ayrılan olay olma özelliğini koruyor. Gazetelerde işeşer manşette değilse, mutlak ilk sayfada yine radyoaktif bulutu ilişkin bir haber yer alıyor. Posta kutusunu açıyoruz, içinden kamarkanışçılar, ürktükle zehirlenmiş madde isimleriyle dolu, büyük bir Türkiye ile yazılmış bir bildiri çıkıyor. Atom reaktörlerine karşı propaganda yapan bir bildiri. Mektup geliyor memleketten, onun da sonunda her zamanki ana nasihatları bölümü bu sefer alışılmadık bazı cümlelerle bitiyor: "Çok endişeliyim. Aman sakın açık havada fazla kaza kalmaz, süt içme, yeşil sebze yeme."

İki halatdır emperyalizmin roşutulen, antelenler, ekranların, gözü müzi, kulaklarımız, düşüncemizi bir tek noktaya yönlendi. Çeliksiler, abartmalar taşıyan haberlerle, özellikle de Batı Avrupa halklarını radyasyon tehlikesi altında olduğu ilan ediler, insanların yolduğu len korku salındı. Çernobil'deki talihsiz kazayı alabildiğine sömürdü emperyalizm!

Associated Press, UPI, Reuter gibi hergün dünyaya 35 milyon kelimecik enfomasyon yayın ajanslardan kaynaklanan en'ler tüm Batı basınına besledi, yönlendirdi. 800 İletişim yuodusuna sahip, dünya televizyon yayıncılarının yüzde 75'ini, dünya programlarının yüzde 65'ini ellerinde toplayan emperyalist ülkelerin ve en başta da ABD'nin basını-yayın tekelleri aracılığıyla Sovyet aleyhtar kampanya başlatıldı. Çernobil olayı, teknolojinisinden silahsızlanma alanında yapıldığı öne'ri'ce der her alanda Sovyet Birliği'ne karşı güvenizlik yaratmak amacıyla kullanıldı.

Üstelik Reagan yönetimi, bu kampanyayı, sözümlerine Sovyetler Birliği'ndeki kazazdelere yardım etmek için kalmanlar telafi için deyimiz zılcınımları vererek sürdürdü. Oysa, dünya çapında nükleer bir yıkımın hazırlığını yapıp,lanın,

Gorbaçov: İnsanların hayatı ve sağlığına karşı duyarlılığınızı eylemlerinize ispat edin !

14 Mayıs günü Sovyet televizyonunda bir konuşma yapan Mihail Gorbaçov Çernobil'deki reaktör kazası ve bölgede yürütülen çalışmalar hakkında bilgi vererek bu tür kazaların önlenmesi amacıyla uluslararası işbirliği önerdi. Bu çapta bir kazanın Sovyetler Birliği'nde ilk defa meydana geldiğini belirten Gorbaçov reaktörden çıkan yangının söndürüldüğünü ve çevreye yayılmış olan radyoaktif maddelerin daha geniş bir alana dağılması için çalışmalara başlandığını söyledi.

Kaza ve uğranılan kayıplar hakkında bilgi verdikten sonra yardıma hazır olduklarını belirten yabancı uzmanlara ve özellikle de Amerika'dan gelecek hastahanelere görev alan R. Gale ve P. Tarasak isimli iki Amerikalı doktora ve bu felaket anında Sovyet halkının acısını açığı yüreklilikle paylaşan herkese candan teşekkür etti.

Çernobil'deki kazadan sonra bir dizi NATO ülkesinde hükümet çevreleri ve bazı basın yayın organları tarafından başlatılan, "bilerce insan öldü" gibilerden uydurma "haber"lere dayanan kampanyayı sert bir dille eleştiren Gorbaçov bu yoldan sosyalist ülkelere karşı güvenizlik yaymaya çalışıldığını söyleyerek sözlerini şöyle bitirdi:

"Bununla birlikte unutmamak gerekir ki, karışıklı bağımlılıklarla dolu dünyamızda başnçı amaçlarla kullanılan atomun problemlerinin yanı sıra askeri amaçlarla kullanılan atomun problemleri vardır. Bugün asıl mesele budur. Çernobil'deki kaza bir atom savaşına patlak verirse insanlığın ne büyük bir felaketle karşı karşıya kalacağını bir kere daha gösterdi. Şu anda dünyada depolanmış olan

atom ve hidrojen bombaları Çernobil'de olup bitenleri kat kat geçecek binlerce ve binlerce felaketi yaratacak güçtedir.

Atomla ilgili sorunların artan bir dikkatle ele alındığı bu koşullarda kendi halkının ve bütün insanlığın güvenliğini her yönüne tartan Sovyet hükümeti, atom denemeleriyle ilgili tek tarafı durdurma kararını (moratoryum) bu yılın 6 Ağustos tarihine kadar, yani kırk yıldan fazla bir süre önce yuzbinlerce insanın ölümüne sebep olan ilk atom bombasının Hiroşima'ya atılışının yıldönümüne kadar uzatmaya karar verdi.

Bir kere daha Amerika Birleşik Devletleri'nin insanlığın tepesinde sallanan bu tehlikeyi taşıdığı sorumluluğa yarışır bir biçimde dikkate almaya ve dünya kamuoyuna kulak vermeye çağırıyor. İnsanların hayatı ve sağlığına karşı duyarlılıklarını ABD yöneticileri eylemleriyle ispat etmelidirler.

Cumhurbaşkanı Reagan'a yöneltilmiş ve bizi masıfırtı etmeyi kaçık eden herhangi bir Avrupa ülkesinin başkentinde veya mesela Hiroşima'da derhal buluşarak atom denemelerinin yasaklanması için görüşme önerdiğini çağırıyor bir kere daha tekrarlıyoruz.

Atom çağı uluslararası ilişkilerde yeni bir yaklaşımı, farklı toplumsal düzeylere sahip devletlerin elbirliğiyle ölümler getiren silahlanma yarışına son verip uluslararası siyasi atmosferin kökten düzeltilmesi için çalışmaları emrediyor. Bu başarıların bütün ülkelerin ve halkların verimli işbirliği için geniş ufuklar açacaktır. Dünyanın bütün insanların bundan yararlanacaktır."

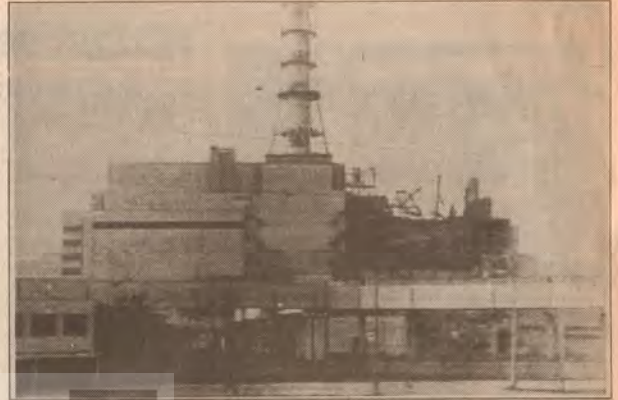
içinde bütün bu gelişmeleri izlememiz mümkün müydü?

Sosyalist radyoaktifite daha mı zararlı?

Şimdiye dek söylediklerimizin radyoaktifite tehlikesi ve insanların endişelerini küçümseyebiz sanılmasın. Bilimimiz, korkutucu şeyleri üstelik bir de tanıma miz, elimize tutamamız her za-

limseltellemelere oturmaz bilgileri sandukları gözlemmiştir.

Oysa, radyasyon alanında çalışan uzmanların verdik len bilgilerle göre, örneğin Federal Almanya için ölçümlüs olduğu söylenen normalin on kat üzerindeki radyoaktifite oranı, atom endüstrisi alanında çalışan işçiler için güvenli kabul edilen düzeyin çok çok altındadır. Yine uzmanlar 1963'e kadar denizlerde, yeryüzünde ve

Çernobil Atom Santrali SSCB'deki en büyük santrallerden biriydi

risiyle durduruluncaya kadar Federal Almanya'da radyoaktifite oranının simdikinden kat kat yüksek olduğunu belirtmektedirler ki, buna karşın bugüne dek böylesi önlemler alınmasna hiç gerek görülmemiştir. Acaba radyoaktif maddeler, yalnızca sosyalist ülkelere geldiği zaman mı zararlı olmaktadır?

Güvenlik işbirliğini gerektiriyor

Çernobil'deki kaza insanlığın, nükleer güç henüz tam anlamıyla kontrol altına alamadığını bir örneğini vermiştir. İlk atom santrali 30 yıl kadar önce kurulmuştur. Nükleer enerji alanı yeni bir bilim dalıdır. Bilim ve teknik alanındaki her hızlı gelişme gibi bu alanda da başarılar ve nimetler bazen çok pahalıya malolmaktadır.

Bugün dünyamızda toplam elektrik enerjisinin yüzde 15'ini üreten 374 atom santrali vardır, 157 tanesi de kuruluş halindedir. Japonya, Fransa gibi yeraltı kaynakların zengin olmayan birçok ülke için atom enerjisinin yararlanmak zorunluluk haline gelmiştir. Ancak atom santrallerinde güvenlik önlemleri konusunda daha pek çok şey yapılmamış bulunmaktadır. Nükleer enerji mühendislerinin bir kısmının güvenlik açısından verdiği teminatlara karşın, birçoğu da atom santrallerinin ciddi kaza potansiyeli taşıdığı üzerinde ısrarla durmak

liğini gerektiren bir konudur. Bilimsel birikim, teknoloji, deneyler ve işbirliği gelistিকে, maddi olanaklar genişletিকে, tehlikenin üstesinden gelmek, yani atom enerjisinin en yararlı, en güvenli biçimde insanlığın hizmetine sunmak mümkün olabilecektir.

Atom santrallerinin hangi koşullarda, hangi oranda, ne tür ülkelerde kullanılması uygundur? Ülkemiz Türkiye gibi doğal ve daha ucuz enerji kaynaklarını henüz yeterince kullanamayan, teknoloji olarak geri ülkelerde atom santralleri gerekli midir? Güvenlik önlemlerinin uluslararası garantilere bağlanması için neley yapılabilir? Çernobil kazası bu yönde net örnektecek, işbirliğini geliştiğinin yollarına açabilecek midir?

Sovyetler Birliği atom enerjisinin başnçı biçiminde çok yünü lüsbirliğine hazır olduğunu defalarca açıklamıştır. Kaza ise böyle bir işbirliğine gereksinim olduğunu bir kez daha sergilemiştir. Ancak bugün, özellikle ABD tarafından yaratılmış olan panik ortamında, doğrulanı yanlışlar içinde eriyip gittiği, güvenin kalmadığı kaza vadeeli politikacıların gereklerini üstünü örttüğü koşullarda gündem

deki bu sorunları gerekli sağduyu içinde tartışıp değerlendirmek de güçleşmiştir.

Esas hedef gözden kaçmasın

Çernobil kazasının bize verdiği en önemli derslerden biri ise başnçı amaçlarla kullanıldığında bile önemli tehlikeler doğurabilen nükleer gücün, askeri alanda sormsuzca kullanıldığında, hatta istemeden yapılan küçük bir hata sonucunda bile, ne denli büyük bir felakete yolaçacağını kavramak olmuştur.

Bu apdın Çernobil olayı, atom silahlarının ortadan kaldırılması, atom denemelerinin durdurulması yönündeki önlemleri ne kadar yamsal olduğunu açıkça ortaya koymuştur. Gündemdeki yakıcı sorun, atom silahlarına ve atomun en tehlikeli biçiminde kullanmaya hazırlanan güçlere karşı mücadele-nin yükseltilmesidir. "Ölüm bulutu" endişesi için de yanlış esas hedefi gözden kaçırılmayalı, Çernobil'deki olayın yeni yeni insanlarda, sıradan insanlarda nükleer tehlikeye karşı doğrudan tepkiler doğu hedefini bulmalı, atom silahlandırmanın andınımsız bir dünya mücadelesine yöneltilmelidir.

Reagan SALT-2 Anlaşması'nı yurtmaya mı

kampanyayı, sözsüzden Sovyetler Birliği'ne karşı hazırladıkları yarıdın etmekle geç kalmanın telaşı için deyim izlenimini vererek sürdürdü. Oysa, dünya çapında nükleer bir yıkımın hazırlığını yapanların, "sürürlü bir nükleer savaş olabilir" diye Avrupa'yı gözden çıkaranların Cernobil'deki kaza karşısında bu denli kaygılanmaları, insancıl ve iyi niyetli bir davranış olarak kabul edilebilir miydi?

Endişe bulunanun gizledikleri

Sistemi olarak yürütülen bu kampanya sonucunda büyüyen panik ve endişenin tozu dumanı, ABD'nin Libya saldırsını, Nevada Çölü'nde birbiri ardına yaptığı atom denemelerinin de üzerine örtüldü. Batı Avrupa'da insanlar, "Acaba yavaş yavaş nasıl olacak?" ya da "Acaba radyoaktifite ne kadar olacak?" diye sorar hale geldiler.

42 yıl süren adalet

Almanya Komünist Partisi KPD'nin 1944 yılında Hitler'in özel emriyle SS komando-ları tarafından öldürülen Başkanı **Ernst Thälmann**'ın katillerinden **Hans Otto Krefeld** Eyalet Mahkemesi tarafından 4 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Böylece 42 yıl sonra da olsa adalet biraz olsun yerini bulmuş oldu. Savcılık mahkemesi verdiği ilahkesinde Hans Otto'nun Thälmann'ın doğrudan öldürülen kişi olduğuna dair yeterli delilin olmaması için savunma avukatlarının istediği gibi beraat talebini istedi. Savcının bu talebi Federal Almanya ve dünya seret tepkilerine yol açtı. Mahkeme heyeti Otto'nun cinayet sırasındaki görevli olduğuna ve geçişin cinayete yardım suçları için yeterli olduğuna vurguladı ve Otto'yu mahkum etti. Duruşmanın yapıldığı 15 Mayıs günü Krefeld'e mahkeme önünde yapılan uluslararası protesto mitinginde toplama kamplarında kadın arkadaşlarıyla yapan yarı antifasistler de hazır bulundular ve Otto'nun yargılanmasını istemiyordular.

Washington'da Libya'ya yeni bir saldırı durumunda Cruise füzesi-nin kullanılması planları yapılmaya başlandı; hatta bu konu, Savunma Bakanı Weinberger ile Dışişleri Bakanı Shultz'un aralarını bile açtı. Bu olay da sıradan bir habere olarak, atom bulutu panigini içinde kaynaktı gitti.

Yine bu arada Amerikan CBS televizyonu İsrail'in yakında Suriye'ye saldırılabileceğini açıklarken, ABD yönetimi de Suriye'yi hedef olarak göstermeye başladı. Arap güçlerini İngiltere, Suriye'yi diplomatı sınırdışı ederek, mart ayı sonunda Batı Berlin'de Alman-Arap Dostluk Derneği'ne verile-tirilen bobanın da DDR'daki Suriye sefaletinden kaynaklandığı iddia edilmesine başladı. Reagan yönetimi açıkça Ortadoğu'da yeni saldırı hazırlanının işaretini vermek üzere. Ama radyoaktifite histerisi

Simdiye dek söyldüklerindeki radyoaktifite tehlikesini ve insan-ların endişelerini küçümsemediğimiz sanılmıyın. Bilimçiler, korktuğumuz şeyleri istedik bir de tanıma-mız, elimize tutamamamız her za-man endişelerimizi büyütür. Hete bir de buna yalan-yanış, abartmalı bir yığın enfomasyonu eklenir...

Gerçekten de Federal Almanya'da son onbeş gün içinde hükümet-in ve diğer yöneticilerin verdikleri radyasyon ölçümleri arasındaki tutarlı-sızlıkların yanı sıra, bir taraftan "bizim için tehlike yok" derken konuşulan yasakları ve aldıkları aşırı önlemleri görüp şaşırmanın ve büsbütün kaygılanmamak elde değildir. Öte yanda Kohl yöneti-minin atom enjenesini sorumsuzca kullanımı gündeme getiren Yeşiller, AL gibi politik partilerin ba-yımlı çektiği buze grupları da ta-rafları sayısını artırmak amacıyla ka-muoyuna abartmalı ve tutarlı bi-

normalon on kat üzerindeki radyo-aktifite ölçümü, atom endüstrisi alanında çalışan işçilerin güven-liği kabul edilen düzeyin çok çok altındadır. Yine uzmanlar 1963'e kadar denizlerde, yer yüzünde ve atmosferde atom bombası de-nemelerinin yer üstünde yapıldığını ve bu denemeler Sovyetlerin öne-

Federal Almanya'da Springer tekeline ait gazetelerden "Bild", atom santrali kazası sırasında yalanlara dayalı anti-komünist kampanyanın sistematik olarak sürdürülmesinde önemli rol oynadı. 29 Nisan günü "Atom Fabrikası yanyyor, 30 bin ölü mü?" manşetini atan "Bild", da-ha sonraki günlerde de radyo-aktifite buluşması ölülerin gömü-lemediği binlerce kişinin, kaç-maya başladığı, Sovyetler Birli-ğ'in de açık başgösterdiği gibi yalanlarla yayını sürdürdü.

Cernobil kazasının hemen ar-dından Reagan yönetimi olayı ye-rinde soruşturma ve araştırma ta-lebinde bulundu. Oysa ABD Kon-gres İstatistik Bürosu'nun verdiği sayılara göre 1971 ile 1984 yılları arasında 14 ülkede 151 atom san-trali kazası olmuş, ancak Washing-ton hiçbirinden böyle bir talepte bulunmamıştı.

Daha sonra ABD kaynaklı ha-bերներ, Sovyetler Birliği, yeterli bilgi vermediği ve önem almakta gecikmiş olduğu iddiaları ile suç-landı. Oysa Sovyet yönetimi, güve-nilir uzman raporlarına dayanarak bilgilere sahip olduğu 28 Nisan günden itibaren dünya kamuoyu-nu düzenli bilgilendirmiş ve Ulus-lararası Atom Enerjisi Ajansı yetki-lilerini aynı yerinde incelemek üzere SSCB'ne davet etmişti.

26 Nisan gecesi, saat 2 saatında

meydana gelen kazanın ertesi gü-nü öğleden sonra 40 bin kişinin iki saatlık bir süre içinde, bölgeye getirilen 1100 otobüs ile kent dü-zenli bir biçimde boşaltılmasını te-meydname, kaza olduğunda bölgede bulunanlar tıbbi kontrol altına alın-mıştı. Önemler sürdükten, radyo-aktifite oranı sürekli olarak de-netlenirken, Kiev kentine gelen tüm çiflik ürünleri de iki kez kon-trollen geçirilmekteydi.

Mayıs ayı başlarında Sovyetler Birliği'ne gelen Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı yetkilileri, beş gün-lük incelemelerin sonunda Sovyetler Birliği'nin verdiği bilgilerin doğru olduğunu, kazadan sonra 28 saat içinde alınan önlemlerin radyo-aktif sızıntısını durdurduğunu 9 Mayıs günü yapılan basın top-lantısı ve yayımladıkları bildiri ile dünya kamuoyuna duyurdular.

Ayrıca Sovyetler Birliği tarafın-dan yapılan açıklamalarda kendide-nin "biriyle yardım olmak istey-en" yabancı uzmanların min-ne kabul edilebileceği vurgula-narak, zaten şu anda aralarında ABD'nin tanınmış radyoloji uz-manları ve doktorları da olmak üzere çeşitli ülkelere denizman-ları bu olayla ilişkin olarak Sovyet-ler Birliği'nde bulundukları belir-tildi. Ayrıca yapılan resmi açıkla-malarda Sovyetler Birliği'nin atom enjenesinin başıncı kullanımı alanı-na başka devletlerle işbirliğine, ve yine bu alanda Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı'nın rolüne verdiği önem üzerinde de duruldu.

Be arada Yeri geçirmişen 1979'da ABD'de Harrisburg atom san-tralinde meydana gelen kazada, özel bir şirket tarafından işletilen bu reaktördeki yanlış Amerikan Se-

Uluslararası Atom Enerjisi Komisyonu Genel Başkanı Hans Blix yerinde gözlem ve araştırmalarından sonra açıkladı:

"Sovyetler Birliği gerekli önlemleri zamanında almıştır"

natusu'nun bile on gün sonra öğ-renebildiğini, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı'na tes kazadan an-cak iki ay sonra bilgi iletebildiğini hatırlatırlar. Öte yandan, İngiliz basından çıkan haberlere göre 31 Mart günü İngiltere'de Kent Co-munity'deki atom santralinde meydana gelen kaza sonucunda atmosfere bir miktar radyoaktif gaz karış-mış, ancak kan kaybolmayan olay, yetkililerle kamuoyundan gizlen-mişir. "Guardian" gazetesine göre bu olay, İngiltere'de kamuoyun-dan gizlenen iki nükleer reaktör kazası da değildir.

Bu gerekler bize, ABD'nin ve onun Avrupa'daki bazı nükleer-lere Cernobil'deki kaza konusunda dokoparından yayınları arasında işin sağlığına verdikleri önem ve yardımverici dışında bazı şeyler yatılına göstermektedir?

Dünyada atom santralleri 1985

Ülke	Faali Atom Santrali	Sağlanan Elektrik Yüzdesi
Arjantin	2	23
Belçika	8	60
Brezilya	1	1
İngiltere	33	19
Buğaristan	4	32
Kanada	16	12
Cekoslovakya	5	15
DDR	5	12
Fransya	4	38
Macaristan	2	65
Hindistan	6	2
İtalya	3	4
Japonya	33	27
Hollanda	2	6
Pakistan	1	2
Güney Afrika	4	18
Güney Kore	4	18
İspanya	8	24
İsviçre	12	42
İsviçre	5	34
Tayvan	6	59
SSCB	50	11
ABD	98*	16*
FAC	15	30
Yugoslavya	1	5

(* ABD'de 1986 Nisanından itibaren fabrikatör sayısı 101'e çıkarken, üretilen elektrik oranı da yüzde 17'e ulaşmıştır.

Kaynaklar: Nükleer Endüstriyel Forum ve Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı

Reagan SALT-2 Anlaşması'nı yırtmaya mı hazırlanıyor?

Mayıs ikinci haftasında çıkan "TIME" dergisinde yer alan haberlere göre Reagan, Vietnam'ı ölümsüzleştiren TYP B-52 cinsinden kutularına bombardıman uçakların Cruise Missile füzesiyle taşıyacak hale getiriliyor ki, bu da SALT-2 anlaşmasının stratejik saldırı silahları alanında belirlediği sınırların aşılması anlamına geliyor. Reagan'ın bu planları, geçtiğimiz günlerde Tokyo'da yapılan yeni büyük kapitalist ülkelerin zirve toplantısında mütefakkarın açıldığı an-cak İngiltere ve Federal Al-manya'nın bu planları onay-lamadıkları bildiriliyor.

Altı yıllık bir uğraşın son-ra 1979 yılında, Sovyetler Bir-liği'nin çabalarıyla ABD baş-kanı Carter ile Brejnev arası-da Viyana'da imzalanan ve kutuların füzele ile nükleer denizaltıları sayıca ve nitelik olarak belli sınırlarda tutul-masını öngören SALT-II An-laşması Amerikan gençliğin-in baskısı sonucunda ABD Se-natosu tarafından onaylanma-mıştı. Fakat ABD tüm dün-ya'da gelişen tepkiler dikkate alarak yine de bu anlaşmaya uysallığını ilan etmişti. Simdiye dek ABD, Senato tarafından onaylanmamış olan ve bağlayıcı olarak ka-bul edilmeyen bu anlaşmayı her zaman kağıt üzerinde bi-raktırmış, ya da ondan adam adını uzatmışmış, işin baha-neler yamamak çablamış ol-muş. Ancak bütün paslanma rağmen Sovyetler Birliği'nin bu anlaşmayı çiğnediği ko-nusunda hiçbir kanıt göster-me-diyi için o da uymak zo-runda kaldı.

Reagan yönetiminin bugün lerde konuyu yeniden günde-me getirmesi, Cernobil'deki kaza'nın ardından sentik yayınlarını işle içinde könk-le-dikleri Sovyetler Birliği'ne karşı güçleniş ortamından bu anlaşmayı bozmak için ya-rarlanma istediklerini gösteriyor. ABD'de silahlanma yarış-ını da hızlandırmak isteyen çevreler SALT-II'yi kendilerinin için önemli bir ayak-bağı olarak görüyorlar.

Sovyet kozmonotlarından Leonid Kısım (ayakta), Oleg Makarov ve Gennadi Strekalov

Uzay taksisi ilk uçuşunu yaptı

İnsanın ilk uzaya çıkışının 25. yıldönümünün kutlandığı bu yıl Sovyetler Birliği başı uzay araştırmasında yeni bir adım attı. 20 Şubat'ta dünyanın çevresinde yörüngesine başarıyla oturan MIR isimli (MIR barış demektir) uzay istasyonunu dünyanın çevresinde dönen ve onlara kozmonotun çalıştığı büyük istasyonların habercisi oluyor. MIR aynı anda dört başka uzay aracının daha rampa edilebileceği şekilde yapılmış. Böylece ihtiyaca göre eklenebilen modullarla uzay istasyonunun büyütilmesi veya planlanan çalışmalara uygun olarak değiştirilmesi mümkün. Üstelik MIR bugüne kadar Sovyet kozmonotlarının uzayda aylarca kalarak rekor üstüne rekor kırıldık Salut 7 tipi uzay istasyonlarından çok daha büyük. Uzun yıllardır büyük bir başarıyla kullanılan Salut 7 isimli istasyon da yuvarlamsın çevresinde yörüngesinde işletmekte olduğundan böylece Sovyetlerin uzayda ilk istasyonu olmuş oluyor.

6 Mayıs'ta 53 gündür yeni uzay istasyonu MIR'de çalışmakta olan Leonid Kısım ve Vladimir Solovoy adındaki iki kozmonot uzay uçuşlarında yeni bir adım daha attılar: MIR istasyonundaki Soyuz T 15 isimli uzay aracına binerek 3000 km uzakta bulunan Salut 7 istasyonuna uçtular. Böylece şimdiye kadar yalnızca kargo-bilim filmlerinde gördüğümüz "uzay taksisi" ilk uçuşuna yurmuş oldu.

Bu uçuşun önemi şurada: Bundan böyle uzayda kurulacak bir ana istasyona bağlı bir dizi küçük otomatik istasyonlar kurul-

BİLİM-TEKNİK

Radyoaktivite nedir?

Tabiatı su, tahta, toprak, tuz, zeytinyağı, yulaf gibi birbirinden farklı yüzbinlerce cins madde var. Bunlara ek olarak tabiatı bulunmayan insanın icad ettiği maddeleri biliyoruz: naylon, lastik, kağıt, yoğurt, benzin, peynir gibi. Çevremizdeki bu yüzbinlerce cins maddede aslında yalnızca 92 tane ana maddenin (bunlara bilim dilinde element deniyor) birbirleriyle çeşitli oran ve biçimlerde karpış birleşmesiyle oluşuyor. Dünyada ve tüm kainattaki yüzbinlerce cins farklı maddesi bu 92 temel maddede indirgemek mümkün. Bu 92 temel madde (yahut element) bütün diğer şeylerin meydana geldiği malzemeyi, yapı taşlarını oluşturuyorlar.

Peki atom nedir? Atom diye işte bu 92 elementin en küçük parçacıklarına deniyor. Birbirinden farklı bu 92 ana maddenin herbirinin kendisine has bir atomu var. Diğer

bir deyişle dünyada ve tüm kainatta birbirinden farklı 92 çeşit atom var. Atomlar çok küçük. O kadar küçük ki on milyonlarcasını yan yana koysanız ancak bir milimetre ediyor.

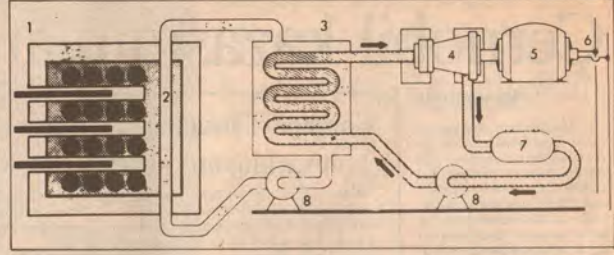
Bilim adamları uzun zaman atomların maddenin en küçük zereleri (taneleri) olduklarını, yani bölünmez olduklarını sanmışlar. Ancak 20. yüzyılın başlarında uranyum gibi bazı maddenin atomlarının kendiliklerinden (durup dururken) parçalanarak etrafa daha küçük parçacıklar ve bir takım ışınlar (röntgen ışınları gibi göze görünmeyen ışınlar) saçıldıkları keşfedilmiş. İşte atomları böylece durup dururken parçalanma maddelere radyoaktif maddeler adı verilmiş.

1938 yılında ise ünlü Alman fizik bilgini Otto Hahn uranyum atomunu parçalamanın yolunu bulmuş. Bu keşif insanlığa atom çağı'nın kapısını açmış.

Radyasyonun etkileri

Atom reaktörlerinde ve atom bombası patlatılmasında tabir yerinde ise "yan ürünü" olarak bir dizi radyoaktif elementler de üretiliyor. Bunlar genellikle radyoaktif olmayan elementlerin radyoaktif hale gelmiş cinsleri (isotopları) oluyor. Atom bombası patlatıldığında veya bir reaktör kazasında ortaya çıkan bu radyoaktif elementlerin solunum ve yiyecekler yoluyla veya doğrudan deriden vücuda girerek belli organlarda (örneğin kemiklerde, kan hücrelerinde, kanda, gırtlak-taki bezelerde) birikiyorlar ve yaydıkları ışınlarla bu organlarda hasar, tahliye, özellikle de kansere yol açıyorlar. Radyoaktif ışınlar insanın görme, koku ve tat alma gibi duyu alanlarından farkedilmediğinden herhangi bir şeye radyoaktif maddelerin buluşup buluşmadığını anlamak ancak özel aletlerle mümkün oluyor (gayger sayacı).

Amerikalı uzmanlar Çernobil kazasında ortaya çıkan radyoaktif maddelerin yüzünden ölümlerdeki otuz yıla 10-20 bin insanın kanserden öleceğini öne sürüyorlar.

1- Reaktör 2- Isı enerjisinin komple derece soğutma su sistemi ile nakli 3- Reaktörden gelen suyun ısıtım ikinci bir soğutucu sisteme devrini sağlayan radyatör, 4- Türbin 5- Jeneratör 6- Elektrik hattı 7- Türbinden gelen buharın su haline dönüştüğü soğutucu 8- Su pompaları.

Bir atom reaktörünün şeması

Atom reaktörleri atom parçalanmasıyla ortaya çıkan enerji ile çalışır. Reaktörlerde genellikle uranyum maddeninin atomları par-

çalanmaktadır, fakat başka radyoaktif maddelerin de kullanılabilir. Atom reaktörlerinin çeşitli tipleri vardır. Çernobil'de kullanılan tip-

teki reaktörlerde uranyum çubukları (yakıt) büyük bir grafit bloğuna içine yerleştirilmiş. Grafitin görevi uranyum atomlarının yavaş hareket eden nötron parçacıklarını frenlemektir. Uranyum atomlarının parçalanmasıyla doğan ısı (enerji) reaktör bloğuna çepece dolayan suyu ısıtıp buhar haline getirir ve bu buharın çektiği türbintlerle bağlı jeneratörlerle elektrik üretilir.

Böylece su hem reaktörü soğutuyor, hem de uranyumun parçalanmasıyla ortaya çıkan enerjiyi elektrik enerjisine dönüştürmeye hizmet ediyor.

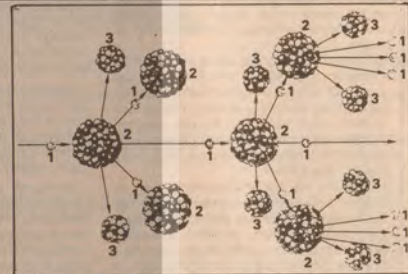
Anlaşıldığına göre kaza bu suyun bir anda sonucu aşırı derecede ısıtım hidrojenin dönüşmesiyle ve bu hidrojenin patlayarak reaktör bloğuna hasara uğratmasıyla çıkmış. Soğutma sistemi işletmez hale gelince reaktörün içindeki grafit tutuşarak yanmaya başlamış. Sonuçta çevreye radyoaktif duman ve buhar yayılmış.

Atom

reaktöründe

zincirleme reaksiyon

Yandaki şema atomun parçalanmasını canlandırıyor. Bir nötron (1) uranyum atomunun (2) çekirdeğine çarpıyor. Bunun üzerine uranyum atomunun çekirdeği iki tane kuruşun atomunun çekirdeğine (3) bölünüyor. Yani uranyum parçalanarak kuruşun haline geliyor. Ayrıca üç tane nötron fırlatıyor. Bu nötronlar civardaki diğer üç uranyum atomu çekirdeğine çarparak onların da parçalanmalarına yol açıyor. Böylece parçalanma süreci çok büyük bir hızla yayılıyor ve büyük bir enerjinin serbest bi-

rakılmasına sebep oluyor.

Parçalanma uranyum çekirdekleri ayrıca burada gösterilmeyen gamma ışınları da çıkarıyorlar.

Gerek bu ışınlar, gerek nötronlar ve gerekse diğer parçacıklar canlılar için son derece tehlikeli olan radyasyona oluşturuyorlar.

Merhaba

la bultanlar, Amerikan Saldırı: Bundan böyle uzayda kurulacak bir ana istasyona bağlı bir dizi küçük otomatik istasyonlar kurmak ve bunların zaman zaman ana istasyondan gelecek kozmonotlar tarafından denetlenip düzenlenmesini planlamak mümkün olacak. Sovyet bilim adamlarının açıkladıkları gibi pek uzak olmayan bir gelecekte büyük bir uzay istasyonunun yanısıra uzayda üretim yapan otomatik atölyelerin, araştırma yapan otomatik laboratuvarların kurulduğunu göreceğiz. Gagarin'in açtığı yolda ilerleyen Sovyet kozmonotları planlı bir çalışma sayesinde başarıyla uzay araştırmalarında yeni yeni başarılar kazanıyorlar.

Amerikan uzmanlar: Cernobil kazasında ortaya çıkan radyoaktif maddeler yüzünden önümüzdeki otuz yılda 10-20 bin insanın kanserden öleceğini öne sürüyorlar. Ancak bu tür sayıları doğru değerlendirebilmek için bunları diğer bazı sayılarla karşılaştırmak ele almak gerekir. Örneğin yine Amerikalı uzmanlar ABD'de kömürle işleyen elektrik santrallerinin çıkardığı zararlı maddeler yüzünden her yıl 10 bin kişinin öldüğünü de belirtiyorlar.

GÜLDÜŞÜN

Ah bedel !

Sekiz hafta genişliğinde
İki ay ağırlığında
Düdükle beslenen
Resmi elbise ile süslenen
Yürümeyen uslanan
Fasulye ve nohutun ileri
temesiyle
Bulgur ve makarnanın geri
temesiyle
Eğitim alanıyla yemekhane
arasında
mekik dokuyan
Ve de tam otomatik çalışan
Amerikan kepi ve postali
arasında
Sıkıştırılanlara bedelli asker denir

Müjde Ar çavuş olsa
Hülya Avcı komut verse
Ben yine isterim teskere

Türkan Şoray komutan olsa
Arzu Okay halimi sorsa
Gece 3-5 nöbetim olsa
Serpil Çakmaklı devriye olsa
Ben yine isterim teskere
Sabah kahvaltı balı olsa
Öğlen yemek et olsa
Ben yine isterim teskere

Burdur'da bedelli askerlik
yapan bir okuyucumuz

Kendini fesheden MDP'nin milletvekilleri kapanın elinde kalıyor

Sigara bırakma kampanyası

Sigaranın insan sağlığına verdiği zarar ve sigara tüketicilerinin milyonlarca insanın sağlığıyla kumar oynarcasına yürüttüğü milyartlık yatırımlar ve reklam kampanyaları düşünüldüğünde, Milliyet gazetesinin açtığı "Sigara bırakma kampanyası" na diyecek yok. Milliyet bu kampanyayı başlatırken devlet büyük-

lerinden(!) de bu konuda demeciler aldı. Bizzat Evren bir demeciler bu kampanyayı başlatı ve destekledi. İlk bakışta gayet inancıl bir görünümlü olan bu tavın bir de öteki yüzü var. Bugün sigara bırakma kampanyalarını destekleyen Evren-Özal getesi, aynı zamanda ülke yağmasına, Rothmans, Marlboro, Dunhill, Camel gibi sigaraların üreten tüketicileri de ortak etti. Üstelik büyük kârlar ve ihracat kolaylıkları sağlıyorlar. Herhalde bu alıcınas diktatör, sigaretin halkın hiç değişile daha kaliteli bir nikotinle zehirlenmesini temin edecek, sevaba girmiş olmalı!

Kemal Güztürk/Hamburg

Merhaba çocuklar

1 Haziran Dünya Çocuklar Günü'nün 1950 yılından beri yani tam 36 yıldır kutlandığını biliyor muydunuz? Bu günde dünyanın dört bir yanında dilleri, dinleri, ulusları, renkleri birbirinden farklı olan çocuklar biraraya gelirler. Dostluk, kardeşlik, barış şarkıları söylerler. Çocuklara kötü muamele edilmemesi için, dünyada aç, çıplak, okulsuz çocuk kalmaması için çağrılar yaparlar. Büyüklere çocukların da hakları olduğunu hatırlatırlar.

Tomurcuk Postası'nın okurları ve yazarları olan sizler de bize, bu yıl 1 Haziran'da neler yaptığınızı yazın. Biz de çalışmalarınızı diğer arkadaşlarınıza duyuralım. Bu anlamlı günün hepinize mutluluk getirmesi dileğiyle...

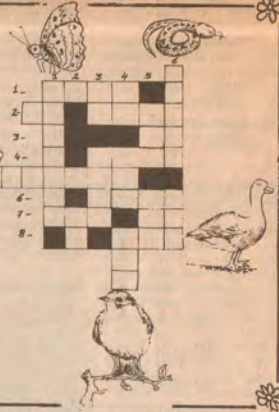

Sevgili çocuklar,
Mutlaka hepiniz çeşitli hayvan resimleri çizip, boyuyorsunuzdur. Bize en çok sevdiğiniz hayvanın resmini çizip ve onu neden sevdiğinizi yazın, gönderin.

postasi

Bir bilmecemiz var

Soldan sağa: 1- Su taşımaya yarayan 2- Ters bir uzvumuz - Eğilmekten gelen bir emir, 3- Ters bir renk 4- Meydan 5- Resimdeki hayvanın ismi, 6- Ters bir renk, 7- İçinde küçük küçük kor parçaları bulunan kül, 8- Resmini gördüğünüz hayvanın ismi

Yukarıdan aşağıya: 1- Resimdeki hayvanın ismi, 2- Bir şeyin aslı, esası, 3- Bir bağlanı edatı - Kaş, göz, ve burundan sonra gelir, 4- Balık tutmaya yarar - Bir çoğul eki, resimdeki hayvanın ismi, 5- Ters bir isim - Dört yanı sularla çevrili kara parçası, 6- Resmini gördüğünüz hayvanın ismi - Uzun saplı halk çalgısı.

Sevgili arkadaşlar
Benim adım Şura. 2. sınıfa gidiyorum. Bu mektubu yalnız yazıyorum. 8 yaşımdayım. Dernekteki çocuk korosu ve folklorundayım. Bir de İsviçreli arkadaşlarımla Piyoner Grubu'ndayız. Benim İsveç'te amcam var. Bana kitaplar gönderiyor. Ona teşekkür ederim. Benim okuduğum kitaplar çok iyiydi. İnşallah siz de okursunuz. İsimleri: Küçük Kara Balık ve Bir Seftali Bin Seftali.
Piyoner grubumun fotoğrafını gönderiyorum. Ben beşinci sıradayım. Hepsinize sevgiler.

Şura Boz/İsviçre

Fakir Baykurt'un kaleminden

Köln'de demokrasi gemisi

Ren boylarının büyük şehri Köln'de Türkiye Öğretmenler Derneği, epeydir birbirinden güzel işler başarıyor. Bu şehirde ve çevresinde çalışan öğretmenlerimizin kendi aralarında, işçi yurtaşlarımızla ve Alman öğretmenleriyle dayanışma çalışmalarını Avrupa'nın öbür bölgelerindeki meslektaşlarımıza örnek olarak gösterebiliriz.

Bu çalışmalar yurtdışındaki öğretmen etkinlikleriyle kıyaslamak olanağımız ne yazık ki çok. Çünkü şimdi orada Türkiye Öğretmenler Sendikası-TÖS ile TÖB-DER kapalıdır.

Köln ve Çevresi Türkiye Öğretmenler Derneği için şu kadar söylemek yeter: Yapıcı kültür çalışmaları, açtığı ve sürdürdüğü kurslar, iki dil olarak iki ayda bir çıkardığı "Arkadas" dergisi, Köy Enstitüleri ve yurtdışındaki çocuklarımızın eğitim sorunları üstüne tartışmalı toplantılar, özellikle Ruhi Su'yu anma gecesi, birbirini izleyen yazın ve sanat akşamları, Almanya'da bol öde, neklil bir kültür merkezini, VHS denen Halk Yüksek Okulu'nun çalışmaları kıyaslanabilir.

Dernek şimdi de bölgeye duyulan Türkiye İhtiyaçlarına el atarak "Arkadas Tiyatrosu"nu kurmuştu. Buna başlamanın önce epey inceleme yapmış, topladığı bilgileri tartışmış, belki bu yüzden biraz geç, ama başlangıç bir başarıya ulaşmıştır.

Sağlam başlangıçları kanıtları çok Birincisi, şin basına Mesay Ünlen gibi bir tiyatro sevdalısını

Onun yaptırındaki erdem, şaşılaçak derecedeki yalınlığı, yani sadeleşidir. Bu oyununda da öyle. Karagöz ile Hacivat, yani ta Çin'den kalkıp bize kadar gelen, hattâ senidî, benimdi çekişmesi yüzünden Yunanlı komşularla aramızın yeniden açacak derecede uluslararası özellikle gölge oyununu alıp 1950'li yılların demokrasisine uyarlamıştır. "Mastariko" ülkesi, öteki adıyla Birleşik Amerika, kilometresi dolmuş hurda bir gemiyi, yakından temizlik çaputuna kadar her şeyini kendilerinden satın almamız koşuluyla, bize verecektir. Genel Müdür bunun için bir kaptan arar. Hacivat, dostu Karagöz'ü salık verir. On sekiş kişilik bir kurul gemiyi teslim almaya gider. Bincirke kişi basvurur. Gruba katılmak için rüşvet veren verene. Torpil patlatan patlatana. Sinav açarlar. Yüzseksen, kırız kişi kazanır. Kadınlar, beyler, beyefendiler dolarlar. Oraya varışta Karagöz, geminin Mastarivirmeni di bilmez. Üstelik kekelemenin bindir. Zor şer gemiyi teslim alır. Akla gelmedik daha çok ilimler. Hürda, aşkırlıkta zor yüzer. "Cabalamla kaptan, ben gidecem..." diye inler sık sık. Bin güçlüğüle Haliç'ine kadar gelebilir.

Schultze, Krefeld'ten gelip diyor. Bunlar sahnedeki görünenler. İştakın müziği, gelir götürden kapıda durmaya, dergi dağıtmaya kadar daha nice görünmeyen "arkadas" sevkile çalışarak oyunu ayağa kaldırıyorlar. Gene belirtiriz, çoğunu öncelerden tanıdığım bu "arkadas"ların tiyatro yantılarını bilmiyordum. Özgen Ergin'i, bu yazı dostumu bu derece başarılı bir oyuncu olarak asla düşünmüyordum. Üç rolde üstün başarılı olan Yavuz Kürkçü'yü, işkier rolde başarılı Emire ile Figen kardeşlerimi, oyuncular arasında sevimli kompozisyonlar çıkaran Necati Şahin arkadaşımı nasıl öveceğimi inanmı bilmiyordum.

Yirmibeş yıldır işiti yaptığımız Avrupa ülkelerinde, eğitim için kültür gereksinimlerimiz için de hükümetlerin sözleşmelerine yazılı görevleri vardır. Bunlar bizim için ya pek bir şey yapmadılar, ya da çok az yaptılar. Özellikle Türkiye'den şü de necek hizmet gelmedi. Özel girişim olarak gelenler konser adı altında biziye çok pahalı biletler keserek girişip gittiler. Berlin başta. Zürih'te, Stuttgart'ta, Köln'de epeyce tiyatro girişimi oldu. Recklinghausen. Ruhr. Festspielhaus'ta gerçekleştiren güzel girişimi şimdi yeniden düşünüyorum. Yıllar önce tek başı-

İsveç'te yaşayan sanatçılarımızdan Demir Özlü ile bir söyleşi

"Onun bunun pasaportuna el koymak kontrgerilla hukukudur"

Osman İkiz

Son yıllarda İsveç'te yaşamakta olan yazar ve hukukçu Demir Özlü için de bir süre önce "yurda dön" çağrısı yapıldı. 12 Eylül darbesinden kısa bir süre önce Türkiye'den ayrılarak İsveç'e gelen ve darbeden sonra yurtdışında düzenlenen eylemler içinde aktif olarak yer alan Demir Özlü "yurda dön" çağrısını ve "vatandaşlık alınma" uygulamalarını "kontrgerilla hukuku" olarak değerlendirdi.

Geçen yıl Türkiye'de yayınlanan son kitabı "Bir Beyoğlu Düşü"yle yazın dünyasında tekrar uzun uzun sözü edilen Demir Özlü, edebiyat çalışmalarına 50'li yıllarda şiire başladı. Daha sonra varoluşçu ve gerçeküstücü öyküleriyle tanındı. İstanbul Hukuk Fakültesi mezunu olan Demir Özlü askerliğini "sankıcalet" olarak Muş'ta yaptı.

Demir Özlü'yle "yurda dön" çağrısının yasal özü, edebiyatının göçmenleri yaşamında di sorunu, yeni çalışmalar ve eserlerindeki karamsarlık üzerine bir söyleşi yaptık.

Osman İkiz: "Yurda dön" çağrısının hakkında bir yasal ilginç başlatılmış bulunuyor. Bir hukukçu olarak "yurda dön" çağrının ve vatandaşlık alınma uygulamaları için ne diyorsun?

Demir Özlü: Bu "yurda dön" çağrısı ve benzeri idari işlemler, iş hukuk bakımından da, uluslararası hukuk bakımından da geçerli işlemlerdir. Onun bunun pasaportuna el koymak da, işe yeni olmamış hâlde, "kontrgerilla" hukukudur. "Vatandaşlık kaybetme" işlemleri, hukuk tarihi bakımından Vandal hukukuna dayanır. Bizde, uzun yüzyıllar, kışkoca Osmanlı imparatorluğu dahi kullanmamıştır. Sadece Abdülmecid'in Yüce Mahkemeleri benzeri bir durum ya-

Yurda dön çağrısı yapılan Demir Özlü halen İsveç'te yaşıyor

Osman İkiz: Yedi yıldan beri yurtdışında. Ana dilinizle ilginç nasıl? Bir edebiyatçı için yurtdından uzak olmak çalışmalar için sorun yaratıyor mu?

Demir Özlü: Yurtdışında oturmak dille ilgili kayıplar doğuruyor. Ben 44 yaşında Türkiye'den dışarıya çıktım. Dille ilgili olgunlaşmış. Öyle sanıyorum ki, bir insan, belki ancak otuz yılda idari yitirebilir. O da dille ilgili olmaz. Yurt dışından oturmak di'zene bilitlenmeyi de beraberinde getiriyor. Özellikle diir söz dizimi olmaksızın ve ses planları bakımından... Kendi dilini yazarların ilkesidir. Alman şairi Rainer Maria Rilke, en güzel kitabını, en güzel şiirlerini, yur-

yağlı'nda sadece yaşayan dediği. Beyoğlu'nu yaşayanlardan olduğunu bilirler. Stockholm'de yazılan bu kitap utumsuz bir özelemini dile getiriyor?

Demir Özlü: Son yayınlanan kitabım "Bir Beyoğlu Düşü" üzerine bana yazan arkadaşlarım, kitabın nostaljiye dolu olduğunu ve yeni -yağlı- bir Beyoğlu'nun yaratıldığını, ya da Be-yoğlu'nun imgeleminin (hayallerinin) ardını bırakmadığını yazdılar. Eleştirirler de. Bu açıdan bakarsak, bu uzun-hikayenin ki-ben "anlatı" başladım koydum-yurtdışında Stockholm'de oturmağın yüzünden yazıldığını kabul etmek gerekiyor. Düşünün de hi-kâyede yüküklendiği rol bu yüzden ön plâna çıktı. Ama anlatı, Berlin-

Osman İkiz: Senin için karamsar yazar deniyor.

Demir Özlü: Kötümserlik konusunu, insanlığın ilerleme iste mine aykırı görmüyorum. Kötümserlik konusunu dışlarsak, örneğin çağdaş Latin Amerika edebiyatının en sanatsal örneklerini de, Alman romantizminin pek çok yazınsal ürününü de dışlamamız gerekir. Tersine bunlar da, insanlığın "insancıl kültür birikimini" çok yetkin, yaratıcı örnekleridir. Sonra her kötümserlik, sizinizle ya da onun bir türü olabilecek olan "herşeyden vazgeçme" ile birleşmez. Kötümserlik, sırasında, özgürlük istemimin çok derinden duyulmasında da doğabilir. Nihayet, geleceğin kuruluşuna bu tür kö-

başladığı bilgileri tartıştı, beki-
bu yüzden biraz geç, ama sa-
ğlam bir başlangıç yapmıştır.

Şağlam başlangıçtan kaçınıl-
cı. Birincisi, çin başına Meray
Ügen gibi bir tiyatro sevdalısını
bulup getirmişdir. Kimi çevreler
Meray Ügen'i ünlü bir tiyatro
oyuncusunu, kimi çevreler kendini
tam ortaya koymamış bir karakter-
atör olarak tanı- Ben de Türkiye
öğretmenlerinden Sendikası-TÖS'
ün yirmi yıl önce Sermet Çağan
yönetimeinde kurduğu tiyatrosun
özenli oyunculanından biri ola-
rak tanınıştım. Aramızdaki tani-
şıklık, karşılıklı sevgi ile çok es-
kilerin sürer gibi. Garip değil
mi, onun karakteratörlüğünü bil-
mezdim. Hatta düşünmezdim.
Çünkü tiyatro sevdası, yakasına
yaşadığı insanın elini kolunu da
bağlar, öteki sevdalara pek yer
ve olanak bırakmaz, o kadar güç-
ludur. Çabalarını on beş yıldır
Almanya'da sürdüren bu eski
dostun Berlin'deki ünlü Schau-
bühne'de Kerim Aysar, Dilek Tür-
ker, Ayta Ağin, Engin Akçelik,
Tuncel Kurtiz gibi arkadaşlarıyla
çıkardığı oyunun büyük alışmasa
mı fırsatı bulmuştu. 4 Mayıs
günü Köln'de sergilenen oyunu
görmeye de koşarak gittim.

Avrupalıların "amatör" dediği
türden bir çalışma, ama nasıl
anlatıyım, Köln gibi tiyatrosun
yeni atlimlar yaptığı bir şehirde
sergilenen bu oyunu köknemde
"profesyonel" denilen de-
nekli tiyatroların yamacına dı-
kebilirsin. "Arkadas" oyunculan-
nın sanatından sadece Türkiye
anlayanlar değil, diğer dillerden
kimsele de rahatsız tat alabi-
li. Oyun Türkiye dillerini çin sa-
dece sanatı olarak algılaya bile-
yüktür. Üstelik eğitsel, siyasi
boyutlara da sahiptir.

Meray Ügen önce arkadaşla-
rıyla kafa kafa yaşaya vererek uygun
bir oyun seçmiştir: "Demokrasi
Gemisi", öteki adıya "Karagöz
ün Kaptanıdır". Aziz Nesin ken-
disi de çok sık belirtmiştir, o sa-
dece ünlü bir gülmeye yazar
değil, Meray Ügen'den daha be-
ter bir tiyatro sevdalısıdır. Yaz-
maya tasarladıkları, özellikle ya-
zamadıkları, düşleri, çarpıcı için-
de çığır dediği yolları açacak ya-
yıplardır. Ama bastırın öteki iş-
lerden vazgeç ve olanak bulup ya-
zamaz hepini. İnsanları sorası ge-
lir. Yazdıkları bu kadar olanın
acaba yazmadıkları ne kadar?

şüniorun. Yıllar önce taşı-
yarak baktın.

Aziz Nesin bu kadar yalın konu
içinde, bastıkları uçukları, ip-
kerlekleri dışardıkları binle-
re göre batırır. Sanatın acı ve-
ren, ama sağlık getiren işlemleri
dünler. Oyun birbir çiçekli
bir Türkiye ile örülür. Yazar, ge-
nelenek gölge oynatı yeni
sahne öğelerini birbirine üstaca-
sar. Çok eskinin toplumsal
reziliteklere bir arada gösterilir. Ne-
sin'in Karagöz ile Hacıvar'ın
gerildiği perde bir fikir bir "ar-
namus perdesi" olur. Böylece
dünden günümüze sürüp gelen
hastalıkların dermanını da açık-
ça gösterebilir. Oyun topluca
söylenen türkülerle başlayıp ge-
liştigi gibi, öylece de biter. Aziz
Nesin'in oyunu, titiz öyküleri
başlangıcın yalınlaştığı yapıları,
Oyun becerisi topluma bu de-
rece yalın konuşan penceresin-
den bakıldığında kaynaklanır.

Arkadas oyunculanın her biri
Almanya'da ama ayrı ayrı yerler-
de yaşıyorlar. Karagöz'de Erdo-
ğan Egemen, Hacıvar'da Hasan
Taşkale, Genel Müdür'de Özgen
Ergin, iki role çikan Necati Sa-
hin, Figen Canataylı, üç role çı-
kan Yavuz Kırkçı, Yağcı'da
Mustafa Fidan Köln'de oturuyor-
lar ve öğretmenlikte yapıpıda
kadar çeşitli işlerle çalışıyorlar.
iki önemli role çıkan Emire Neu-
bauer, Münster'de hastane
emekçisi. Bütün provalara ve
oyunlara oradan geliyor. Özkan

na omuzlandı "Eski Fotoğra-
lar"dan sonra iki yıldır "Sevdi-
can" ile gönüller kazanan Dilek
Türker'i dünyayörünü. Demok-
rasi Gemisi'ni birlikte seyrettik.
Ne oldu bütün bunlar? Yeller
üfürdü, sular mı götürdü? Dilek
Türker'e söyledim: "Sizin bir
ömrü önümüzde kalar, güzel
çabalarınızın izlerini gö-
rmede sahnedeyiz. Ruhunuz ayrı
her yer oyuncuya geçmiş san-
ki..."

Doğru ama bunların hepsi bi-
rer güzel anı oldu. İy başlayan-
lar bile kalmıyor. Recklinghaus-
en'de "Kömr Ocağının Be-
deli"ni görmek gitmedim hiç
yurttaşlar. Berlin'deki hayatına
ya yetecek seyferi desteği olma-
dı. Kaygılıyım, buna da olma-
yabilir. Kimi güzel işler başladığı
yere sonıyor, çok görüyoruz.
Yarin birgün "Arkadas Ti-
yatrosu" da sonerise, bu sanat-
sal yetersizlikten ötürü olma-
ca asla. İki kez görüldüğün oyun-
da sanatısal başarıyı bütün tam-
am ile seaptım. Günümüz des-
teklerinin sonmuş olcağıdır.

Destegi sadece Konu kültür
yöneticilerinden değil, kendi
yurttaşlarımızdan, bizi temsil gö-
revi üstlenmiş kişi ve kurulu-
şlardan da bekliyoruz. Tiyatrosu
kalan halkımızın, çocuklarımızın,
gençlerimizin durumları ortada
iken, bu çağımızın iltisamını ve
anlaşmasını diliyoruz.

tarahı bakımından Vandal hukuk-
una dayanır. Bizde, uzun yü-
zyıllar, koskoca Osmanlı İmpara-
torluğu dahi kullanmamıştır. Sa-
dece Abdülhamid'in Yıldız Mah-
kemeleri benzeri bir durum ya-
ratmıştır. Ben 12 Eylül'den önce,
gençliği ve insanlarımızı düşür-
düklü durumdan duyduğum
üzüntüyle İstanbul'dan ayrıldım.
Aşken darbeden sonra da dü-
şünce özgürlüğümü korumak
için Avrupa'da kaldım. Gerçek-
ten de düşünce özgürlüğümü
korudum. Yaşamamın, bundan
sonrakı dönemimde de, düşün-
ce özgürlüğümü korumak için,
gerekten bedeli ödemekten pe-
kinmeyeceğim.

Sanata saygı

Geçmişte de bugün de kesinlikle anlaşıl-
mış önemli bir
noka var. Sanat ve kültür insan yaşamını güzelleştir-
tilmesinde, dışlamasında ve uyarlatılmasında en önemli
göreni yüklenmiştir. Bu alandaki her gelişimün yıkılmaz
savaşın getirdiği yıkımlardan daha kötü sonuçlar doğur-
muştur. Savaşın getirdiği yıkımları, onu yaygınlaştı-
rarak etkileri gerçekten korkutur. Daha sonraları küp-
küp savaşın ne olduğunu tanımlı çıplama yazı. Korkunlu-
pı dercesini insanın zihin kaplı zama.

Kültür ve sanat olaylarına yüzlerce kuşaktan kuşağa
akar gider. Bu alandaki her gelişimün ağır ve acı be-
deli gelecek kuşaklara büyük kayıplar vererek bolar. Bugün
aktir üküzün yaşadığı 1. Dünya Savaşının ve Kırulup
Savaşının günlerini duyulgan yaşamaz. Yeni kuşakın
çözümde bulunan seyferler. Ama yüz yıllardır kültür ve sanat
alandaki çarpıklıklar yaşamını sürdürmektedir. Çeşitli çal-
kamlar, açmazlar ve bunamalarla sürüp gidecektir yaşam.
Yüz yılların kültür ve sanat alanındaki düzeyine yakışmayan
üzücü ömeklerle karşılaşıyoruz.

Bundan biri nisan ayrı başlandığı İstanbul'da belediye-
ce parçalanarak çok edilen Mehmet Ünlü'nün heykeli ol-
muş. Cumhuriyetin 50. yılı dolayısıyla İstanbul Belediyesi-
sinde seçilmiş olan sanatçılara İstanbul'un çeşitli yerle-
rine dikilmek üzere heykeller tasarlandı. Mehmet'in heykeli
bunlardan biriydi. Sanat ve kültür dünyamızda büyük önemi
bir addı. Bu heykeller İstanbul'un görünümüne günümüz
sanatında da derleer katıyordu. Mehmet'in heykeli de Be-
paktay bu dünyada kimsenin zarar vermeden yaşamını sür-
dünyordu.

Demek ki durum böyle değildi. Belediye başkanı: "Bir-
zeyce henüzleyor. Anlaşılmaz birseyi" diyerek parçala-
yarak yoketmesinde karar verdi. Aslına bakılırsa bu karar
bizce "Birazce henüzleyor ve anlaşıl-
maz birseyi" Hem anlaşıl-
mazlığına hiçbir şeyi olacaksınız hem de anlaşıl-
mazlığı yapacaksınız.

CHP-MSP hükümeti döneminde "Güzel İstanbul" adı
bir başkanı sanatanı yapıp bu heykellerden bir "mistih-
lece" bunularak yerinden kaldırdı. Fazla anlaşılır bulundu-
ğundan, o zamanın başkanı olan Eccevi'nin sanatsever-
lerince olacaksanlığı heykeli zarar vermede. Bir de-
pude bugüne dek hapis cezasını çekip durmakta. Ben gelir de
bu yapıyı çıkacak bir yer bulunur elbet. Ama Mehmet'in

var mı? Demir Özlü: Daha öncesinde
başka kitaplar da yazmıştım.
"Cennetin Öte Yakası" adı bir
roman. "Stockholm Hikayeleri"
gibi. Bunlardan ilki, koşullar el-
verirse, bu yıl Türkiye'de yayın-
lanacak. Bir uzun hikaye, bir "an-
latı" daha yazacağım." Berlin'de
Sanni'...

Osman İkiz: Türkiye'den ayrı-
dıktan altı yıl sonra ilk kitabı-
ben "Bir Beyoğlu Düşü" oldu. Ta-
nyanlar Demir Özlü'nün Be-

ben "anlatı" başlığını koydum
yurt dışında "Stockholm'de otu-
mak yüzünden yazdığımı kabul
etmek gerekiyor. Düşlerin de hi-
kâyede yüklenildiği rol bu yüzden
on plana çıktı. Ama anlatı, Berlin'de
"Literarisches Colloquium"
da yazıldı.

Osman İkiz: Yeni çalışmaları
var mı?

Demir Özlü: Daha öncesinde
başka kitaplar da yazmıştım.
"Cennetin Öte Yakası" adı bir
roman. "Stockholm Hikayeleri"
gibi. Bunlardan ilki, koşullar el-
verirse, bu yıl Türkiye'de yayın-
lanacak. Bir uzun hikaye, bir "an-
latı" daha yazacağım." Berlin'de
Sanni'...

Sabahattin ŞEN

heykeli nasıl dükler yeniden?.. Akan derede ki suda bir
çek yıklanması gibi bir yapıt da bir çek ortaya konulup
gerçekleştirilebilir.

Basınla olayın yankılanması üzerinde İstanbul Belediye
Başkanı Dahan: "Birazce olmaz cennet Yeniden yapıyoruz"
buymuştur. Mehmet de buna yanıt olarak: "Niye, o sakal
mı ki yeniden çikmesin?" demiş.

Olaya doğru açılan başkılığımızda üç köknün oluy-
görüyoruz. Birincisi: Bir sanat yapıtını anlamamaktan dolayı
değerleştirilmezlik. İkincisi: Onu parçalamak. Üçüncüsü: Bu-
nun sorumlu ve yetkili elelerce yapılması. Bunun ötesinde-
kileri saymaya gerekli görüyoruz.

Paris'te öldüğü Picasso yapmasını ve sanatını 1934'te
sürdürdü. Üstelik faşizm Picasso'nun yapıtlarını kırarak
bir şekilde karşısına almıştı. Yoz sanat dınyarları Picasso'
nun yapıtlarına. Gene de ne kendisine ne yapıtlarına
dokunmadılar. Savaş kazarınları ona da sıra gelirdi bile.
İstanbul'da dikilen 50. yıl heykellerinden biri de Tophane-
deki İğdi Heykeliydi. İğdi bir saydın sonunu kalırdı. Kol
onarılmaya çalışıldı ve heykeli yeni bir saldırdı ön-
lendi. Birkaç heykelle de boyu moysa sürüldü. Güzelci yak-
tıramadık mı ne kendimizi? Ama bunlarda yetkililer yaptıkları
korumaktan yanaydı. Bizce sanat yapıtlarını koruma yasası
vardı. Yetkililer bu yasaya uymakla yükümlüydü. Mehmet'in
heykelinin bozunu geleni neye olurducağı? Yoksa sanat
yapıtlarını çok etene yasası mı çıkıştı o gün?

Kırma, parçalamaya olunan açık baysın bası ve kişiler
sezen kalmazdın. Bunun üzerine Beşiktaş Belediye Başkanı:
"Ben yıktırmadım, işçiler yıktı..." diyerek sayımlaya
çalıştı.

Mehmet'e sordum, umut namı buduydu. O da: "Bu
heykeli işçilerle çalınarak kırıldı oraya aktı. Bugüne
kadar, birazce yapılmadı. Bugün neden yapılmaz kır?"
dedi. Evet NEDEN?

Bir sanat yapıtını herkes anlayamayabilir. Herkesin de
beğenmesi zorunluluğu da yoktur. Buna karşı sanat karşı-
anlığı ve saygı zorunludur. Ünlü'nün heykeli çin ya-
pılması gereken en son şey ona zarar vermeden onun oradan
başka yere taşınmak oluyordu. Kaldı ki bunun da hesa-
bını vermek koşulluydu. "Güzel İstanbul" heykelinin kal-
dınma olayının hepsi böyle değildi de verilemedi. Güllünlüğü-
nü koruyup durmakta.

Bu olay gelecek kuşaklara umamı ders olur.

türüvi olabilecek olan "herşey-
den önce" ile birleşmez.
Kötümserlik sırasında, özgürlük
isteminin, çok derinden duyul-
masından da doğabilir. Nihayet,
geleceğin kuruluşuna bu tür kö-
tümser insanlar da katılabilirler.
Duyularımız içinde yaşadığımız
dünya bölünmeden ve çağımız-
dan ayrılmaz. Çağdas karam-
sar yazarlar arasında pek çok
demokrat ve ilerici insan var-
dır.

Osman İkiz: Avrupa ülkeleri-
ni sık sık gezen biri olarak, Tür-
kiyelilerin kültür sorunlarıyla il-
gili gözlemlerini söyley misin?

Demir Özlü: Avrupa'da bulun-
an Türküyelilerin en büyük ge-
reksimini kültürel gereksinimler-
dir. Bu alanda kendi başlarına
brakılmıyorlar. Örneğin, Paris'te
yaşayan pek çok nitelik ressamı-
mızı dahi tanımlıyor. Bugün Ar-
rupa'da üst-kültürlü tanıtım en-
stitülerine de, yüksekokul ve ün-
iversitelerine de gereksinim var.
Bunu asla şoven bir açıdan söy-
lemiyoruz. Kendi üst-kültürünü
edinenemeyen bir toplum, yaban-
cı üst-kültürleri de edinemeyez.
Avrupa'daki Türküylü toplumlar-
kız, zaten ileride yapılacak to-
lumlarca "göçmen kültürü" de-
nilen, bir alt-kültürlü zorlanıyor-
lar. Yapılması bazi iy şeyler var
örneğin, Berlin'deki Namık Ke-
mal Kütüphanesi -Betanienhaus-
se- etkinlikler, Alman üniversite-
lerinin Türk çocuklarına konten-
jan ayırması gibi. Derneklerin iş-
levleri popülüst oludukça, kültür
alanında pek bir yere vnamlazz.
Ciddi bir popülüst tavır -popülüst
ideoloji değil- belki ancak poli-
tikada geçerli olabilir.

MÜZİK KASETİ
Fiyatı: 10,- DM
İsteme Adresi: Informedia
Moltkestr. 45,
4100 Duisburg 1

DEDİLER Kİ...

"Para lafını duyunca bir hoş oluyorum." Ünlü işadamlarından Sakıp Sabancı

"Ağaç partisi kendisine amblem olarak Muhafazakar Parti'nin eski çınarını almış. Zaten bakıyorum hep terkedilenleri aldılar. Yani senin anlayacağın bunlar eskici dükkânı olup çıktılar." MDP eski Genel Başkanı Turgut Sunalp

"Fevkâlâde güzide bir kadromuz var. MDP ile HDP birbirine karıştırmamalı." Hür Demokrat Parti (HDP) Genel Başkanı Mehmet Yazar

"Bir bakış baktın kalbimi yaktın"

"İlaç alayım diye çaldığımı yazsanıza"

merak etme sen." Çalışma Bakanı Mustafa Kalemli

"Yazıyorsunuz çaldı, çırpı diye. Yazsanıza adamın karısı üç yıldır yatalak. Yazmazsınız değil mi? Çocuk çocuk aç, 210 lira ilaç parası bulamadım. İlaç alayım diye çaldığımı yazsanıza."

Bu sözler, İnfaz Yasası'ndan yararlanarak hapis-ten çıkan ve 41 gün sonra Topkapı'daki Saray Çikolata Fabrikasından 58 bin 500

"İlaç almak için çaldı diye"

liklar aradında dışarı çıkacağı günü beklemiş Kocaoktay. Ama dışarı çıktığında ortalık hiç de güllük gülistanlık değilmiş. Bırakın

"Paranız varsa politikaya girin"

Geçtiğimiz günlerde Türkiye'ye yatırım yapan uluslararası bir tekelin üst düzey yöneticisi şöyle demişti:

"Türkiye'de devlet sektörü, özel sektör ve Koç sektörü olmak üzere üç sektör vardır. Biz Koç sektörünü tercih ettik."

Cumhuriyetin ilan edildiği yıllarda Ankara'da küçük bir dükkânla ticarete atılan Vehbi Koç artık bugün ülke ekonomisinde Koç sektörü olarak anılan bir yere sahip. Şirketlerini çocuklarına bırakarak Koç artık zamanın sosyal faaliyetlerde (!) bulunarak geçiriyor. Üniversitelerde öğrenciler zengin öğütleri veriyor.

Bayan Şahinkaya'dan inciler

ANAP Ankara Milletvekili Rezzan Şahinkaya bir süre önce tüm dünyada işkence yapıldığını, ancak gelişmiş, "teknik" yöntemler uygulandığından "iz kalmadığını" söyleyerek, "bizimkiler ilkel yöntemle yapıyorlar, iz kalıyor" demişti.

Bu pervasız açıklamaların ardından, şimdi de öğrenci yurtlarındaki ahlaksızlık üzerine yüksek iktidarların beyan ediyor.

Bir süre önce basında Sabancı Kız Öğrenci Yurdu'nda öğrenci kızlar arasında fuhuşun arttığı, hatta yurta bu işi yürüten bir sebebinin bulunduğu haberi çıkmıştı. Bayan Şahinkaya'ya göre, "Bu binada kızların erkeklerle ilişkisi kurması çok normal"

İTÜ Makina Fakültesi'nde verdiği konferansta, bir dizi öğütler sıralamış gençlere. Öğütlerin tümü de sonuçta paraya, yani köseyi dönmeye bağlıyor. Ancak, bunlardan biri, Türkiye'de politik yaşamın gel-

diği noktayı sergilemesi açısından ilginç. Koç, "Politikaya atılacaksanız muvafak olmanız için mali takatinizin olması lazım" yani "paranız varsa politikaya girin" diyor.

Tecrübe konuşuyor, boş

laf değil, Türkiye'nin politik ve ekonomik yaşamında önemli yeri (!) olan Vehbi Koç konuşuyor. Gerisini de biz tamamlayalım, Türkiye tipi demokraside eğer paran yoksa, bir holdinge sırtını dayamadan da yeter!

Daha neler göreceğiz!...

Ekmecek değil, çanta

● Başta'dan 110 TL edinen yeni çantalar, 35 bin liradan satılıyor. İçeri-
geni çokdusundaki, hırsızlar bütün yıl zırlıyor bu çanta-
rablekler! Ekmecek çantalar tutulursa, kaldırım taşı, tuğla ve
braket çekilirdi çantalar da getirilecek. ● 11. sayfa

İvr zıvr için ithal çanta

"Ekonomimiz düzlüğe çıktı", "Türkiye örnek ülke" diye Özal ve bakanları demeler verirken, döviz sıkıntısının yeniden başladığı haberleri yer alıyor gazetelerde. İşte bu döviz bolluğunda ne ithal edeceğine şaşıran ithalatçılarımız, pek faydalı işlere yarayan ekmecek çantaları ithal etmişler. Yanlış okumadınız. Çok akıllı ithalatçıları-mızdan biri İtalya'dan ithal ettiği bu çantaları 39 bin liraya satıyor-mus. Efendim çantalar çok büyük olduysa da hanımlarımız her

"Diş politika tıkar tıkar işiyor, Karşı çıkanlar affedersiniz küç üstü oturdular." **Başbakan Turgut Özal**

"Partide hergün öpmekle zaman kaybediyorduk. Teşkilat içinde tolaştıktan sonra öpmeyi yasakladım." **ANAP İzmir İl Başkanı Atilla Yurtcu**

"Radyasyonun önlenileceğini söylüyorlarsa da aslında iyisi yapmaları çok zor. En iyisi bu santrali bombalayarak ortadan kaldırmak gerek." **Devlet Bakanı, emekli asker Abdullah Tenekeli**

"Ben gizli operasyonların her türünün uygulanmasını öneririm. Bu operasyonların neler olacağı konusunda ayrıntıya girmem. Ancak kesinlikle kan damarına vurucu olmasını dilerim." **ABD Dışişleri Bakanı George Shultz**

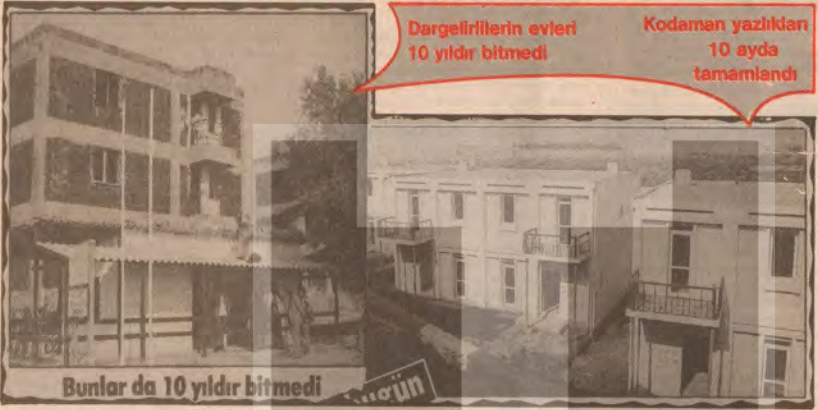
"Partinin manevi lideri Atatürk'dür." **Milletvekili Çalsma Partisi Genel Başkanı, ülküü Ali Koc**

"Biz küstüğümüz ormanda odun yakmıyız. Boşadığımız kadinın topuğuna bakmıyız." **Pazardaki bağımız milletvekillerinden Yılmaz Hocaoğlu**

ndan yararlanarak tapisi-
sten çıkan ve 41 gün sonra
Topkapı'daki Saray Çikola-
la Fabrikasından 58 bin 500
lira çaldığı için tekrar hapse
düşen Necati Kocaoktay'a
ait. Fabrikada olayın tatbi-
katı yapılırken, başına to-
lanan gazetecilere böyle ba-
ğırılmış. Ardından da hıçkırı
hıçkırı ağlamaya başla-
mış.

Yıllarca demir parmak-

Konut Fonu'ndan "Kodamanlar Sitesi"

Dargelirlerinin evleri
10 yıldır bitmedi

Kodaman yazıkları
10 ayda
tamamlandı

Bunlar da 10 yıldır bitmedi

İzmir Güzelbahçe koyundaki, önce sosyal mesken arazi-
si olarak ayrılan, sonra İzmir Belediyesi'nce toplu konut
sahasına çevrilen arsanın üzerinde 10 ayda 64 villa biti-
verdi. Aralarında Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı
Kaya Erdem, Özal'ın kardeşi DPT Müsteşarı Yusuf Boz-
kurt Özal, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarı Ekrem Pak-
demirli'nin yanı sıra çok sayıda bakanın, müsteşarın ve üs-
düz yöneticilerinin bulunduğu 67 ortaklı kooperatif bu
arşayı yok pahasına kapatmıştı. Bal tutanlar kooperatifi
olarak anılan bu kooperatif gerçek değeri 200 milyon
üzerinde olan arşayı 12 milyon 500 bin liraya kapamıştı.
Üstelik bal tutanlar Toplu Konut Fonu'ndan 3 milyon 750
şer bin lira da almışlardı.

Toplu konutcular, inşaat sektöründe rekor kırarak 10 ay-
da 64 villayı bitiriverdiler. Özal'ın işbirfci kodamanların
villalarının televizyon antenleri bile takılmış, iş sadece
bahçe düzenlemesine kalmış.

Bu arsa yolsuzluğu ortaya çıktığında, "Allah'ın dağında

fuhsun arttı, hatta yurtta bu işi yürüten
bir şebekenin bulunduğu haberi çıkmıştı.
Bayan Şahinkaya'ya göre, "Bu binada kız-
ların erkeklerle ilişki kurması çok normal"
mış. "Çünkü, Sabancı Kız Öğrenci Yurdu
çok yüksek bir bina olduğundan denet-
lemesi çok zor. Üst katlarda kalan bir kız
yatağına yastık koyup dışarı çıksa gece ora-
da olmadığının farkına varılabilir mi?"
diyor bayan milletvekili.

Toplunun her kesimini saran fuhsa
böyle yaklaşıyor, ANAP milletvekili Şa-
hinkaya. Herhalde çözümü de yurtlının
alçak binalara taşınmasında görüyor!

haberleri yer alıyor gazetelerde. İşte bu döviz bollağında ne ithal
edeceğini saşırın ithalatçılarımız, pek faydalı işlere yarayan ekme-
k çantaları ithal etmişler. Yanlış okumadınız. Çok akıllı ithalatçıları-
mızdan biri İtalya'dan ithal ettiği bu çantaları 39 bin lira satışyor-
muş. Efendim çantalar çok büyük olduğundan hanımlarımız her
türlü yuv avırlarını dolduruyorlarmış. Çantalar çok revaçtaymış.

Geçtiğimiz günlerde gazetelerde bir araştırmanın sonuçları yayın-
landı. Buna göre Türkiye'de çocukların büyük bir çoğunluğu mey-
velerin adını bilmiyor, hatta ülkemizde yetiştirilen pek çok meyveyi
de tanımiyor. Yoksulluktan biraçın eti, sütü, yumurtayı, sebze-
meyveyi, karını doyurmak için ekme- k bulamayan insanlarla dolu
Türkiye. Dövizlerimizi ekme- k çantaları ithal ederek harcamak, insan-
ların gözünün içine baka baka onlarla alay etmek değil de nedir?

Utana sıkıla ANAP'a

Halka süngü gücüyle ka-
bul ettirilen 82 Anayasası'
nın, milletvekillerinin baş-
ka partilere geçmesini ya-
saklayan 84. maddesini
Özal 15-20 gün için keyfi bir
şekilde askıya aldı. Ardın-
dan mecliste milletvekili
transferi başladı, ortaklı bir-
birine girdi. Feshedilen
MDP milletvekillerinin ve
bağışçıların peşine düşen
partiler arasında bir yarışır
başladı.

Bu yarışa peşine düşülen
eski MDP milletvekili İmren
Aykut "Ortada öyle bir
pazar havası var ki, satılık
o sahibi gibi, kapı arayan
insan gibi görülmekten
utamıyorum" diyor.
ANAP'lılar mecliste eteğin-
den çekmişler, yerlerde
sürüklenmiş. "Mutlaka bize
gel, bizim partiye gir" diyor-
lar. Hatta neredeseyse ka-
rışacaklarmış. "Manzara
çok çirkindi, bu yolla de-
mokrasiye gidilemezdi" di-

yen İmren hanım iki gün
sonra Başbakanlık konu-
tunda yapılan özel törenle
ANAP'a geçti.

Efendim, Semra hanımla,
Turgut bey ona iftar sofras-
sında öyle nazik davranmış-
lar ki, sonunda dayanama-
yıp ANAP'a geçmiş. Hatta
Semra hanım "Merak etme-
yin, hiçbir sorun çıkmaya-
ca, beyefendinin otoritesi
parti üzerinde büyüktür"
diyerek garanti bile vermiş.

İmren Aykut'a iki gün
önce söylediklerini unuttu-
ran bir iftar sofrasında da
başka neer konuşuldu, ne-
ler vaad edildi bilemeyiz.
Anlaşılan bu pazarda parsa-
dan payına düşeni almakta
gecikmeyi göze alamadı.
"Demokrasi mücadelesi"ne
devam etmekte ANAP,
onun için en uygun par-
tidir, o da utana sıkıla ken-
disi için en uygun olanını
seçti.